

هلته اقامت وايه شي او د انتقالاتو تكبېرونه په لور غز تېكاروي دا هم ليدلي شوي چه مقام ته ډير نژدي امام درېزي .

د صفا او مروا غونډي :

د صفا او مروا غونډي ترمينځ هغه كنده چه په آخرنو وختو نو كښي اوس بام هم ورباندي تړلي په پورته چت «پور» كښي هم د گټه گوڼي په وخت كښي سعي كاوه شي او هغه پخواني د حضرت هاجري رضي الله عنها د گړندي تگ

د اسلام په سياسي او حكومتي نظام كي د قانون سر چينه انساني عقل نه بلكي الهي وحي ده په دي نظام كي قرآنكريم او نبوي سنت ته د قانوني لومړيتوب حركت وركړاي شوي دي .

عبادت پر ځاي كيږي . د لويديز او ختيز لوري ديوالونو په عمودي كښي د سعي د ځاي د معلوميدا د پاره دوه ستنې په شنه رنگ رنگولي او په پرتني پور كښي دا ټاكلي مسافه جوته شوي ده لمړي ځل سعي د صفلا له غونډي څخه پيل كيږي ځكه د قرآن كريم منظوم هم به صفا باندي شروع كيږي چه فرمايي : ان الصفا والمروة من شعائر الله فمن حج البيت او اعتمر فلا جناح عليه ان يطوف بهما ١٥٨ البقره

تفسير پوهان وايي : پخوا دادوه غونډي د دوو بتانو څوكي او مقاعدو بيا وروسته د اسلام په زمانه كښي د خلكو د اشتباه وړ وگرځيدو او د يو څه اخلاق په څرگندېدلو ځاني نوموړي ابت و فرمايه . د ښكلي حرم پاك چاپېريال په محيط كښي سپين تور او څرميايي بلاطونه فرش دي څو ځايه پكښي

و شو . د تاريخ الحرمين مؤلف د ازرقې تاريخ د حاشيي په حواله ليكي : كله چه په كال ١٢٢٥ هجري كښي سعود عبدالعزيز اووم حج كاوو ابن بشر وايي چه قبه يي لوڅه كړه او ډبره او شريف قدمونه دواړه ښكاره شول او ټولو حاضرينو وليدل او ما هم وليدله . دا يوه سپينه تيزه وه اوو رباندي چاپير ژپړو ، دا مي نه پيژندل چه پر نذفلز او كه سره زر وو . او په دا پلټنه كړي باندي دا ايتونه ليكل شوي وو . ان ابراهيم كان امه قانتاً لله حنيفاً و لم يك من المشركين شاكرأ لا نعمه اجتباه و هذاه الي صراط مستقيم و اتينا ه في الدنيا حسنة و انه في الاخرة من الصالحين .

ثم اوحينا اليك ان اتبع ملتة ابراهيم حنيفاً و ما كان من المشركين ١٢٠-١٢٣ النحل هو په اوس وخت كسي هم مقام ابراهيم موجود ده او ورباندي ښكلي پنجره تاوده هر څوك چه هلته د طواف دوه ركعتونه لورځ گډاري يو ځل د پنډي ښيښي څخه سترگي ورته نيغي بيغي كړي او څوك يي لا مچ هم كړي . له مقام ابراهيم څخه برابر ختيز لوري ته څو گامه وروسته ښكلي منبر واقع ده او د جمعي او اخترونو خطبي ورباندي ويل كيږي مگر دا په كال ١٢٨٩ ه كښي موجود وو اوس نشته لكه چه پوهيزو ټوله كعبه شريفه محراب ده ځكه نو كوم لوري ته مخصوص محراب ندي ټاكل شوي كله چه موز هلته اوسيدلو په ډيرو وختونو كښي به امام د ملتزم په مخ كښي او يا د كعبې دروازي ته مخامخ درېدو او ماسپښين په لمانځه كښي عموماً د ختيز لوري ته دريده جنوبي او لويديز لوري ته د عبدالعزيز دروازي په لور څو او چتي كوتي دي او پكښي اذان كيږي همدا راز .

شميرلي غوندي گهي او سنگريزي غوپدلي او دا
 هم په ۱۳۹۹ هـ ق کښي بلاط شو ، کله چه د
 حرم دننه محرم ننوړي نو خپلي پني او بوټان باسي
 ايبلي پښي د لوي خداي ج په کعبه طواف کوي او
 يا پکښي لمونځ گذاري ، د مبارک حرم په غولي د
 دنگو ستنو عمودونو په پورتنې سرکښي د گلاو
 دانخور په شکل چه ښکلي د برښنا خراغونه
 پکښي مخيدلي او د لوي خداي نوم يعني الله جل
 جلاله په رقع غوندي ليک درياندې ليکل شوي . د
 مکي حرم جومات دري پوړه ده . يو پوړ «منزل»
 يې د مخکي په تل کښي بل يې د مخکي په سر
 چه د مطافد غولي په مساحت برابر جوړده او بل
 يې پورتنې پوړه چه د وخت له غوستنو سره سم
 په ټولو کښي لمخونه ادا سرز او هم پکښي
 طواف کاوه شي خ ډير غو س سخي پوړ دي

خکه په ډير ښکلي ډول مينا کاري او معماري
 شوي دي او په بام د پاسه يې په بعضي ځايونو
 کښي قرآني آيتونه په ښکلي ثلث او يارحان ليک
 ليکل شوي او په ټول حرم کښي په ښکلي او منظم
 ډول لودسپيکرونه د ديوال په عمودي جگوالي
 کښي اېښودل شوي چه د ټولو لمونځ گذارونکو د
 پاره په اسانه توگه قرآني آيتونه او د انتقالونو
 تکثيرونه رسوي .

په لاندني پوړ کښي بعضي خاص اطاقونه او
 کوټي چه ديني اشرافوته ورکولي کيږي او د زمزم
 له چيني تخه يې برابر نلونه ورغزولي . بل دا چه
 په نوموړي پوړ کښي خواخايه د زمزم د اوبو
 مخزنونه شته چه پرته د ازدحام او گټه گوني له
 ورځو هر حوک کولاي شي هلته اوبه وحسي .
 نسبتاً تر دونورو طابقو د تودو ځي په ورځو کښي
 داپور معتدل وي .

فرهنگ اسلامی

نوشته از خواجه غلام علی «فخري»

روزگاران در آمان مانده در طول یک هزار و چهار صد سال که از نزول قرآن سپری گردیده و انوار متلألوي این کره خاکی را استیعا ب نموده گرچه گاه گاه نفوذ سياسي بيگانگان بر جامعه اسلامی مسلط و مستولي گردیده معيها با صرف مساعي و تلاش که خاصه استعمار يون در بخش و قبولانیدن فرهنگ آدب و ثقافت خود در جوامع تحت استعمار که يکي از عادات و روش خاص آنها است نتوانستند فرهنگ اصيل اسلام را محو و مضمحل نموده جاي آنرا براي ادبيات و دانش مادي و سخي ف خود که يکسر برميناي ظواهر و لا طابلات نهاده شده خالي نمايند چه فلسفه اسلام که به حکم نص قرآن بنيان مرصوص و تزلزل تکتیکی را در آن راه نیز از حوادث و تحولات زماني پا بر جا مانده نيست و اصالت خود را از مداخله دستان غرض آلوده اجانب در مراحل تاريخ نشان ميدهد از صدر اسلام ترقيات و انكشافات محرا العقول . که نصيب مسلمانان گردیده قابل توجه بوده اعجاز قرآن را بر ملا مي سازد در عهد مبارك پيغمبر اکرم آقاي آقاي ما سرور کائنات معجز موجودات «ص» و خلفاي راشدين قضاياي بي شماري به نظر رسيده که مردم حتي معاند به مشاهده آئين رهگشاي اسلام در مسايل اجتماعي ، حياتي ، اخلاقي و خانواده گي که قبل از ظهور اسلام در محيط جزيره العرب چون ترجم ، عاطفه مسالمت

دانش و ادب مدرسه اسلام که مقتبس از دانش و ادبيات کتب مقدس آسماني کلام معجز نظامي الهي مي باشد از لحاظ مزي ت در فصاحت و بلاغت اوصاف مييزات کلامي با سخن بشر محل مقايسه نبوده و از سمت ديگر قرآن يگانه اعجاز پيغمبر بزرگ اسلام «ص» بوده پيروي و انهماک از دستاير و تعاليم اين سرچشم فيوضات جاوداني و برکات ابدية قيام و بقاي اين جهان کون و فساد ضامن سعادت و خوش بختي و تزکيه نفس خدا پرستان و جوينده گان حقايق بوده اعتصام بحبل المتين ارشادات جهان شمول او بشريت را از تهيه ضلالت شقاوت و هزلت و اهانيد به ذروه بختياري و کاميابي رهنمون و باوج مقام انسانيت ترفع و اعتلا بخشيد بر اينکه خلاقت الهي به حکم (اِنِّي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَلِيْفَه) متمکن و مستقر مي سازد .

علي الرغم تخطي و انحراف از صراط مستقيم سراج و هاج تيقن و ثمين قرآن بدبختي ثقاوت و انحطاط نفساني و گمراهي بار آورده ويرا در نتيجه از پايگاه آدميت در منجلاب منحط حيوانيت سرازير و در پرتگاه فنا و نابودي مي کشاند از اينجا است که در مرور دهور و گذاشت زمان گنجينه فرهنگ اسلامي از تصرف و دستبرد اغيار مصئون مانده و اصالت خود را از دست نداده نخل ثمره مطهي بخش پي آن از تناول خزان

عفو و گذاشت راست گفتاری و درست کداری و سایر اصول مکارم اخلاق بی ارزش تلقی میشد در حالیکه روش و طرز العمل مسلمین در عوض سجایای انسانی را در عمل منعکس مردم به پذیرش موهبت مزایای لا یحصى دین خدا دعوت و موج فوج در دیانت اسلام داخل شدند قبلاً اشاره متطابقه فرهنگ و دانش سلامی با وصف سعی و تلاش اجانب استقرار و ثبات خود را حفظ و ثبوت این حقیقت را می توان از ترشحات قلمی و بافیات مصالحات آثار دانشمندان حقایق آگاه مسلمین در کرسی سیقن نشانده و در روشنی سیر تطور فرهنگ جهانی چندانکه ورق گردانی و تجسس بکار برده شده و به خوبی مشاهد می شود و میتوان ادعا نمود که هسته کل و تمام معلوم و فنون متداوله امروز در رشته های مختلف علوم اعم (از منقولات ساینس و تکنالوجی) محصول تفکر و ابتکار اقلام سحر آفرین صاحبان آثار گرانایه پیش آهنگان قافله علم و فرهنگ رهروان خط اسلام بوده دیگران خوشه چینان بزر اسلامند و بجزرت و قاطیعت میتوان گفت که کتب خانه عالم از برکت فرهنگ جهان ساز و عالم آرای مسلمین که یگانه بنیان گذار مدنیه فاصله در جهان مسلمانان بوده اما معلوم است به علت خود خواهی و تدوام قدرت و حکمروای آن از برکت فرهنگ غنی اسلام برخوردار است . اما مع تأسف به علت خود خواهی و تدوام قدرت و حکم روایی یک عده زماندارن خود کامه که مشتبه علمای سو و مرتجع و محکوم به نفس را به مطامع دنیوی فروخته در تحت نفوذ خویش به نفع جاه طلبی و بقای جاه و جلال فرمان روایی خود

سیر سعودی علوم اسلامی را به نزول میل نموده قسماً در بعضی جوامع اسلامی بر کود مواجه اما به حکم اعجاز قرآن به قمع استیعال کامل آن توفیق نیافتند .

ظهور و علایم علما و فضلا و دانشمندان که نمی توان درین مختصر نام آثار و آسمای شان نامبرد تنها به تذکر بعضی از آنها اکتفا می شود مشنوی مولانا جلال الدین بلخی و ابو مجد مجدود سنایی غزنوی و شیخ فرید الدین عطار قدس الله اسرار هم و سایر سالکان و اصحاب طریقت . و حال که از روی حقایق تصوف و ازسصار و سلوک پرده برداشته گرچه در فواصل بعید از منه زیست و ایفای رسالت نموده اند در نظر و مقتضیات شان چون از یک منبع الهام مستفیض و در مسیر واحد جا ده پیمای بودند اختلافات وجود نداشته و در طی منازل طریقت و عرفان همگام و همکلامند گویا آواز توحید و یکتا پرستی در کل وفروعات از یک حنجره به سمع میرسد و یک هدف را مطع نظر دارند که دل بر حق و حقانیت مکتب قبض مکتب و اعجاز ملکوتی اسلام است . دیگر شخصت عالی مقام و پرازنده اسلام ابو حنیفه رحنه الله علی گزار قانون عمومی و فنا نا پذیر دستگاه اسلام که در شبستان تاریخ چون مشعل فروزان از تابندگی عجب برخوردار بود فتوای شان نه تنها در فقه اسلامی عقده گشای مسایل غامض میباشد بلکه به حل معضلات درحیات اجتماعی ، اخلاقی و ذات البینی و خانوادگی جامعه اسلامی رول بسزایی دارند و دانشمندان اجنبی که در قانون گرایی خود را علم بردار حقوق و تامین کننده و

سازنده سر رشته زندگی بشر میدانند

ذات شریقت ویرا در جهان قانون ساز
گرایي علم و فرهنگ خورده مبینی و دقیقه سنی
تحلیل رموز مسایل ملامه منحصر به فرد شناخته
از اکملت و جامعیت مدونات و آثارش ملهم و
مستفید گردیده اند با وجود اختلافات عقیدوی
در اقشار معاصرین عهد زندگانی امام که غمی
توانست مجرای به خود بگیرد در قلوب جامعه آن
وقت نافذ و موثر واقع گردد داور پهای شان در دل
ها و معتقدات اقشار متعدد عصر وحد ایجاد و
تأثیرات عمیق بخشید که غمی توانیم درین جا
جزئیات مساعی امام همام را که اصلاً موضوع
بحث ما هم نمی باشد متذکر شویم در حکمت و
طبابت دسایر علوم تفکر اکتشافات تشخیص و
تطبیق معالجات بی سابقه بالخاصه استعلاج و
مداوای امراض گوناگون و صعب العلاج ابتکارات
شیخ الرئیس بو علی سینا حکیم پر خرد و نابغه
بی عدیل را در حکم و علوم عقلی و نقلی و
تداوی امراض ابدانی و روانی که کس را مجال
رسیدن به پایه حکمت و دانش او نبوده و جهان از
پی ریزی مبادی و اساسات او در علوم پیروی می
نمایند گویا شخصیت ممتاز فلکناز حکمت علمی
شناخته شده چنانچه گویند در رد تکفیر و تعند
معاندین خود گوید .

در دهر چو بن یکی و آن هم کافر

پس در همه در یک مسلمان نبود

در ساحه علوم تطبیقی که روز تا روز نیاز مندی
های بشر را تأمین و تکفل و زندگانی را صیغه
نوین بخشیده و سیر تکاملی خود را پیموده میرود
مرهون تفکر سالم و ابتکار دانشمند فکور ابو

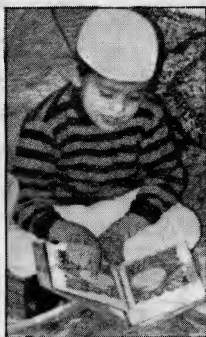
ریحان بیرونی علامه مکتب اسلام است که اسرار
مکتوم اتم را بنام جز لا ینجرا کشف و انقلاب
ساینس و تکنالوژی را ببار آورد و هفت قرن بر
انکشافات امروز جهان تقدم آن نا قابل انکار است

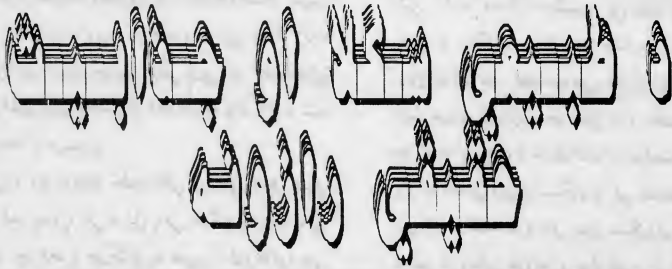
از شعرا و نویسندگان مکتب اسلام و دیگر مصلح
الدین سعدی شیرازی را باید نامبرد چه اعجاب که
در کلام این عجوبه دیر سعدی مضمر است کلمات
دیگر سخن سرایان و نویسنده گان دیده و شنیده
شده برای وسعت نظر و جهان بینی وی بس است که
بنی آدم را در مجموع عضو خانواده بشری خوانده
و اوراق دیوان ملل متحد بر نقش کلام پر محتوای
و جهان شمول سعدی اسلام مزین میباشد تا چه
رسد به مواعظه و نصایح و انداز های حکیمانه او
در تغزل و تعشق و سایل و اسلوب اجتماعی و
اخلاقیات که در تمام ساحات دستگاه سعدی را باید
سر مشق معاش و معاد قرار داد در ساحه بسط و
گسترش سرزمین های اسلامی در عهد پیغمبر
اکرم «ص» و خلفای راشدین «رض» مخصوصاً
فتوحات دوره خلافت سیدنا حضرت عمر «رض»
قبول و پذیرش دیانت اسلام از طرف ملت های
مختلف با داشتن تمدن های مختلف عادات و عرف
جداگانه شان از برکت تعمیم تعالیم معجز اسمای
مسلمین از یک سو و برق شمشیر ابدار اصحاب و
یاران پیغمبر اکرم «ص» از جانب دیگر درس بود
برای مسلمانان اعصار ما بعد و نسل های آینده
است مسلمنه چنانچه درین مقطع زمانی که مکروب
طاعون الحاد در عروق و شرائین سیاره ها ریشه
دوانیده و کتله بزرگ بشر را مسموم و به اغوا و
ضلالت تهدید می نماید با الهام از جان نثاری و

جنگ آوري هاي اصحاب و ياران پيغمبر اکرم «ص» را به مردان خط اسلام ملت مجاهد و سر به کف ما سرزمين مرد پرور افغانستان را از لوث وجود ناپاکان که هر وجب زمين آن مزار شهدا و غازيان است با شرم آور ترين وضع مجبور بفرار از وطن سر بلند ما افغانستان نمودند و يکبار ديگر قرعه ظفر و پيروي بنام شاگردان مدرسه الله اکبر بدر شد و از برکت درخشش شمشير دلاوران راه حق که بر زوایاي تاريخ کشور هاي تحت استعمار طاغوتيان پرتو فنده واحساسات آزادي خواهي استقلال طلبي شان را که در طلسم استعمار به خمود گرائيده بود دوباره احيا و يکي بعد ديگر به آزادي سياسي نائيل شدند و اين زنگ خطر نه تنها قصر بي بنياد کرملين را از راه در آورده بلکه دشمنان اسلام رادر هر نقطه گيتي بهر شکل و قیافه که وجود دارند در مجرای امواج انقلاب اسلامي مخاطره احساس تمدن بي پايه و

زنجير در هم شکسته شده استعمار خودها محقق الوقوع مي پندارند .

بنابران در ساحه سياست به لطايف الحيل متوسل و نيزنگ استعماري شانرا بشکل نوين آن براه انداخته مرام شوم خویش را با صطلاح در لباس و کلاه بخداي خانه مردم بکار ميبرند چنانچه همه روزه از لالبايي نشرات رسانه هاي گروهی و انتشارات راديوها اضطراب و اضطراب و دست پاچگی و تشوشات رويحي آنها ماقیسه و شهود است و ميخواهند انقلاب اسلامي مان را که در آستانه پيروي قرار دارد و به ثمر رسيدن و تحقق آن حقيقت از سر جريان آن منحرف و خدای ناخواسته به ناکامي و عقب گرایی سوق دهند که رويای تعبير ناپذير شان را جز تصور باطل نمی توان به حساب آورد و خواب فيلش بايد خواند و نهضت اسلامي پيروز شدني و تحقق پذير است و من الله توفيق . خواجه غلام علي فخري

د قیومی لیکنه

خواهشاتو غولونکي برېښنا ته د بللو سترگوونه
اوستونه کوي . هغه پرېږي شونډې چې : د جهاد
دکړاوه ډکي خوسپېڅلي لاري سپېرو گردونو ښکل
کړي وي او د شگلنو د ښتو او بيا بانوونو د تندي
سپين پتري پري خوري وي او د الله اکبر د غږ سره
په خوځېدو شي نو هغه وخت زړونو ته وجد ښيي
او غوږونو ته روحاني کيف .

او هر وخت صبر او زغم په داسي شونډو خپل
لاسونه ايښي وي چې د سختيو په وخت کي حتي
د آه ! يستلو جرئت هم نه ورکوي .

خو هغه شونډې چې د څو تنو حياخوځونکو د
شونډو د مصنوعي سوروالي رنگ څخه رنگ
اخلي ، او په پيکه خدا کي يې يوه دنيا نفرت او
کرکه پرته ده ، دا شونډې يواځي او يواځي د و
دکا د ناولو جامونو د بي خونده خوند سره آشنا
دي او بس دا هم د هغو شونډو ښکلا چې يو
غېر پ ودکا ته وړانه ده . د دوي د وحشي
هوس د ا سره سکروته د انسانيت د اخلاقو په
درمن باندې د تيري اور بلوي په هغه څيڼوچي .

څومره طبيعي ښکلا او جذابيت لري ، هغه
سترگي چې د شهيد د سروينو د هري کرښي
انځور پکي پروت وي ، او د يتيمانو په خوار ژوند
د څو څاڅکو ځلېدونکو اوښکو سوغات وړاندې
کړي . خو هغه وخت به يې ښکلا زياته شي چې
په اړولو يې له ډير هېسته د دينمن په اندامونو لرزه
پريوزي او حتي د تشوکتوتوان يې هم ونلري . دا
سترگي هر وخت جري او جوک کي ځيني وي تر
څو د ظالم له خونې منگلو مظلوم انسان خلاص
وي دا سترگي د دښتو او بيديا وو په څر چا
پيريال کي غږي او راغږي .

خو په هغو سترگو کي چې حيا او شرم په ډير
حسرت کړي وي او يا د هوس او شهوت په
ناولو پنجو کي د نيستي لاس ته سپارل شوي وي
هغه مړوي سترگي يوازي ، او يوازي د شهوت او
ماديانو قدمونو ته تپتي وي او بس . نو ځکه دا
جرئت نلري چې په برنډو دواقعتونو لاره وڅاري نو
ځکه په وازوستروگي بيدي وي دا ډول مکاري
سترگي ساده زروکسانو ته د ماديانو او نفساني

شي . او د مشكو خوشبویی يې ټوله فضا معطره كړې نو سنگر د يو ژوندي ملت د سربښندنو او وياړونو ښه ده ، هغه ښه چې باتوران يې په ساتلو خپل سرونه قربانوي خو خپل دا د عظمتونو كور چا ته نه پرېږدي د مسلمانانو د موقعيت او وياړ راز په همدې ډبرينو سنگرونو كې نغښتي دي او بس او تر هغه به د دې پخو سنگرونو د مرميو دښمن لرزونكي غزوننه اورېدل كېږي تر څو د حق او باطل تر منځ جگړه روانه ده . دا هم د سنگر زړونكي ښكلا

خومره ښكلي دي هغه درانه او مضبوط قدمونه چې په هر درې يې زمريان هم تړي تېښتي او لاره لوري تړي ورك شي .

د يوه تكړه ليكوال په قول د قصر او ماڼي طبع او روزنه د عيش او عشرت مال او شتمني ته زيات ميلان لري نو له دې امله د گيډي او هوس د تنور تودول د ټولنې دغه پاتېكي ته دومره فرصت نه وركوي چې په ارزښتناكو توليدي او عملي كارونو فكر وكړي يا دنورو د هوساينې لپاره رڼو او كړاو وگالي .

رڼو او كړاو گالل د ماڼي او قصر له خوي سره منافات لري ... د ماڼي ټول فكري او جسمي ځواك د سرو او سپينو په راټولولو او ذخيره كولو لگيږي او تل د ژوري په څير د نورو په وينه پېسېدلې ژوند كوي « دا هم د ماڼي اصلي خيره او ښكلا .

د وطن د كنډوالو د بېاري او د جهاد د سنگر سپير ، گر دونه پراته وي . نو هغه وخت يې ښكلا زياته شي چې سپري جيني خپلي رڼي او ځليدونكي مرغلري پرې وپاشي او لكه ډبرمه ډك تاج د ښته اوږديا و بريښوي .

چې د دې بريښنا ځليدونكي وړانگي د هر تيري او كمر په زړه كې د تل پاتې يادگار په ډول پاتې وي خو هغه د خوږگانو په غوږو ، غوږكاكول چې هر پردي ډول ته اوږي را اوږي او هر تار يې د شيطانت او خيانت لومه ده ډير بې گناه څلك لكه بې وسه مارغه پكې و تړپېدل تر څو د ژوند سره بې مخه ښه وكړه .

هغه درانه او مضبوط قدمونه چې د لوږ و غرونو په كږ لچنو كې يې پلونه اوس په وازكومي د دښمن په انتظار دي ، او د هغو په موزونو او مضبوطو (درب) سره د غرونو شمله او چته شي او د دښمن په زړه كې د هر (درب) سره د ويري او ترهي بر ښېنا خوره شي نو خومره ښكلي دي هغه درانه او مضبوط قدمونه چې په هر درې يې زمريان هم تړي تېښتي او لاره لوري تړي ورك شي . خو هغه قدمونه چې : د حقيقت د لاري پر ځاي د ودكا په تشو پسې كازه وازه روان دي . نو د دوي د (پاكو بې) ميدان يې عزت ، غيرت ، شرف د لوږو غرونو خواته تېښتي . او يوازې څو تنه د د پرديو د ودكا په نشه مست ورسره د بدرگي ملگري شي هغه شان او پرتم چې دهجاد په گرم سنگر كې موجود دي او هغه وخت به يې د شوكت سره بې هيڅ مر مرينه ماڼي سيالي ونكړاي شي چې د اسلام سپين او سپينځلي بېرغ پرې په رڼاوي ، په تيره بيا چې د شهيد ځليدونكو وينو سره يا قوت پرې وټوميل

شیران طرابلس

عمر مختار (رح)

عمر مختار متعلق به خانواده فرحان و قبیله مشهور و جنگجوی متفه بود پدرش مختار بن عمر نام داشت شرف شاگردی علمای دینی تنظیم اسلامی تحریک سنوسی را داشت چون بزرگ شد بر مسند تدریس نشسته و در زمره شخصیت‌های بلند پایه علمی طرابلس قرار گرفت :

سنوسی اعظم او را بحیث شیخ القصور مقرر کرد . عمر مختار مردمان سرکش قبایلی آنجا را به جاذبه های علم و اخلاق خود انطور متحد و منظم نمود که در اندک زمانی از جمله مجاهدین بر حق راه حق گردیدند ، مسلمانان طرابلس تحت قیادت عمر مختار کارنامه هایی انجام دادند که هر کدام آن در اوراق تاریخ اسلامی بحیث یادگار ثبت است ، او در ابتدای امر نیز مخالف اقتدار ایتالیان بود ، ترکها وقتی با ایتالیان مجبور به صلح شده و سلطه ایتالیان را بر طرابلس بر سمیت شناختند ، عمر مختار شدیداً اظهار مخالفت نمود . بعد از آن نیز وقتی که ایتالیان جال قروض کمر شکن شان را بر زارعین طرابلس لیبیایی هموار نمودند ، که در صورت عدم ادای قروض اراضی مزروعی شان را متصرف می شدند نیز عمر مختار مخالفت شدید خود را علیه این عمل اظهار نمود . وی اعلاناً توطئه بی را در پشت پرده علیه طرابلس مشاهده می نمود که بسیار خطرناک بود . حکمرانان ایتالوی بزارعین «ایتالیایی» در داخل خاک طرابلس سهولت های زیادی را فراهم کرده بودند ،

نست چهارم

و آنها را بسرعت در طرابلس اسکان می دادند بالاخره همان شد که عمر مختار قبلاً آنرا بیش بینی نموده اظهار داشته بود ، در جون ۱۹۳۸ «ع» ایتالیان قانونی را نافذ کردند که در آن تصویب نموده بودند : تا تمام اراضی زراعتی لیبیا به ایتالیان داده شود و مردم لیبیا تنها به تربیه حیوانات و مواشی و مزدوری مصروف باشد «۱» سید ادريس هنگامیکه از طرابلس خارج شد و قیادت مجاهدین سنوسی را به عمر مختار سپرده وضع خیلی در هم و برهم بود نظامیان ایتالوی عرصه حیات را بر مردم طرابلس تنگ ساخته بودند . مردم از اثر شدت ظلم و ستم آنان خانه و کاشانه خود را ترک گفته به اطراف دور تر و مضافات قبایل مهاجرت نموده بعد از حملات مسلسل علیه کمپ های سنوسی مردم قبایل آنجا نیز مهاجرت نموده به نزدیکی های ابریه جمع شده بودند . عمر مختار تمام آنها را تحت یک تنظیم متحد در آورده اصول و قوانین را وضع نموده و تحت قیادت خویش نظامی را مرتب کرد که از هر قبیله عشر حاصل می نمودند مقدار مبلغی که ازین راه بدست می آمد ضروریات مبرم تنظیم و سامان واسلحه مورد نظر شان را که از بازار های آزاد مصر خریداری می کردند اکمال مینمودند ، کمیته نظامی شان خیلی ساده ولی موثر بود . هر قبیله از خود دسته های چریکی منظمی داشتند که در راس آن یک قوماندان و یک قاضی قرار داشت .

عمر مختار نیز در قبیله خود، متفه، عین همین نظام را بر قرار نموده بود. همه گروه‌های قبایلی تحت یک قومانده عملیات می کردند که امیر عمومی آنان عمر مختار بود. پلانیهای جنگی شان نیز یکسان و منظم بود. ایندسته ها در هر منطقه تا میتوانستند قوای اشغالگرانرا مصروف و پیریشان نگه میداشتند تا دشمن نتواند بطور متحد و آسوده خاطر بالایشان حمله نماید. تمام این گروه ها زیر قومانده قوماندان محلی که در مناطق مختلفه زندگی داشتند قرار داشتند، هنگامیکه عملیات جنگی شان خاتمه می یافت زندگی عادی و قبیلوی خود را دوباره شروع می کردند.

مشکلات حکمرانان متجاوز همین بود که نمیتوانستند مجاهدین مسلح را از مردم غیر مسلح فرق نمایند.

گروه های چریکی مجاهدین در اثر عملیات موفقانه خود سلاح های زیاد و مختلف النوع ایتالوی را به غنیمت گرفته بودند. و به این ترتیب عمر مختار با وجود کمبود وسایل جنگی و مشکلات عدیده دیگر همه اقوام و قبایل را چنان متحد و منظم کرده بود که در هر مزاحمت و عملیات شان به اصطلاح دندانهای نظامیان ایتالوی را می شکستاندند. عمر مختار همچنانکه یک عالم دینی و مدرس مذهبی بود یک سپاهی هم بود او یک قوماندان شجاع و ذهن نیز بود. وی بحیث یک مدرس و یک معلم در بدن همه معتمدین مومن و مردم عامه طرابلس، روح ایمان، جذبه آزادی خواهی جان نثاری و فاشعاری را دمیده بود. در تقویت ایمان و شجاعت شان چندان همت گماشته بود که بیرق توحید و آزادی را در سرزمین خود بر

ضد ایتالیایان کافر و اشغالگر بلند نموده آنها را هر اسان ساخته بودند.

و بمرم چنان جذبه جهاد و شوق شهادت پیدا کرده بود که بیرو جوان زن و طفل سینه های شان را در مقابل دشمنان دین و وطن شان سپر می نمودند، و با وجود روش ددمنشانه ایتالیایان سفاک و اشغالگر، روحیه آنان عالی و همت شان بلند بود، آنها تحت شعار آزادی یا شهادت جهاد می کردند، مرگ در راه حق را برای خود سعادت ابدی میدانستند و در این راه بر یکدیگر سبقت مجستند. تجاوز گران ایتالوی، باوجود برتری نظامی، در مقابل آن مجاهدین اسلامی که برای سر بلندی دین

فرازا به نرمی جواب داد: بشنو ای نا آشنا اگر حالا هم بمن اعتماد نداری بگو اینقدر راه دور بدون اسب؟ فرازا بدرستی گفت: تو بنظم بی عقل نمی آیی: مگر آیا آوردن اسب تا اینجا ممکن است.

و آزادی وطن خود جهاد میکردند، بیچاره شده بودند، و عمر مختار نظریه شجاعت و دلوری بی نظیرش لقب پر افتخار جبل الخضیر را کمایی کرده بود.

عملیات موفقانه چریکی مجاهدین سنوسی تجاوز گران ایتالوی را به اندازه هراسان نموده بود که موسولینی از شدت خشم و عصبانیت کارنت والی طرابلس را که دوست نزدیک جنرال گرزبانی خونخوار بود فوراً از کار برکنار کرد و به عوض وی جنرال «دیو سنر» بحیث والی جدید طرابلس مقرر و فرستاده شد، گرزبانی ازین تبدیل خیلی بر افروخته شده بود، زیرا این پاداش ناکامی های

سرمقاله

پیروزي نزدیک است . استکبار جهان به مشاهده مناظره شکست خود سخت به مخاطره است و هر طرف دست و پا میزند و با توطئه جدید جهت کسب دستورات خویش در مو ر دآمدن خیانت پسندان گذشته به حیل ه های رنگارنگ دست میزند گاهی توسط تحجیب آن را پدر میخواند و گاهی هم جانشین اش ، و در شرایط فعلی تمام اذهان و افکار را متوجه آن خاین میسازد . حالانکه هدف استکبار از مطرح نمودن ظاهر شاه ، خالقیار و امثال بیطرفان دو چیز است .

اول اینکه با این سروصدا ها اختلاف بین رهبران جهادی ایجاد شود و دوم قصد دارد مجاهدین داخل افغانستان را از جهاد دلسرد سازد ، این کاملاً آشکارا است که استکبار برای قایم نمودن پایه های طرفدار خود با سبقت هرچه بیشتر به فعالیت های سیاسی خویش ادامه میدهد و برای تحکیم آرزو های پلیدش راه های درست تر میجوید تا باشد مورد خواست و قبول قرار گیرد ، غافل ازین نکته که ما بارها گفتیم و اکنون باتاکید تذکر میدهم که ملت افغانستان تاب مقاومت این را دارند تا سر نوشت شان را خودشان تعیین و استقلال واقعی را تضمین نمایند پس به ولایت کرملین و واشنگتن ضرورت نیست ، با قاطعیت باید گفت درین دسایس چون گذشته روسها به شکست مواجه خواهند شد ، اینگونه

حوادث ناگوار و درد های فراموش ناشدنی ، شهادت هزار هزار افغان ، معلولین و معیوبین حوادث تلخی است که تاریخ چنین جنایت را ثبت کرده است عاملین این حوادث الم ناک نه تنها روس ها است بلکه در راستای آن خیانت پسندان نظام های گذشته که ملت را درین جوی خون غرق و در دیار هجرت و آوارگی کشانید . جالب است که باز هم توطئه جدیدی را روی دست گرفته و باروش احمقانه خود تازه ، آب را گل آلود ساخته ماهی میگردند و با صدای حل سیاسی از دریچه دیگری کشور ما را زیر نشانه گرفته و در آتش دیگری میسوزانند . سوال اینجاست که استکبار چنان عصر به یاره سرای اسلام را به چند نوع تقسیم میکند . که در واقعیت اینگونه تقسیم بندی ها و تحلیل ها از نقل و قول استکبار جهانی جز ایجاد فاصله ها و تفرقه اندازی چیزی دیگری نیست . در حالیکه مبارزه مسلمانان علیه کفر و الحاد برای بدست آمدن يك هدف واحد آغاز یافته است خاصاً در کشور زیبای ما مبارزه ملت مسلمان زمانی اوج گرفت که کمونست های وحشی بطور علنی امورات دولتی را بدست گرفتند و ملت مسلمان ، برای جلوگیری از اعمال غیراسلامی و برای سرکوبی گروه های کمونست خلق و پرچم اعلام جهاد مسلحانه را نمود که الحمد لله امروز جهاد ما مسیر اصلی خویش را طی نموده و در استانه

پی در پی اش از دست مجاهدین بود . او می دانست اگر این ناکامی ها تکرار شود شکار دوم عتاب موسولینی شخص خود وی خواهد بود . و در همین وقت خبر شکست ذلت آمیز عساکر کمپ و قرار اسیران طرابلسی بگوشش رسید ، از شدت خجالت و غیظ و غضب دیوانه شده سر خود را بدیوار می کوبید ، از آنرو فوراً امر صادر کرد که جهت سرکوبی چریکهای سنوسی عملیات بزرگی را براه می اندازند ، که رهبری انرا خودوی عهده دار خواهد شد . و با تمام وسایل و قدرت دست داشته حمله خواهند کرد . حسن و همراهان مجاهدین میدانستند که اشغالگران ایتالوی بعد ازین شکست فاحش و رسوا با تمام قوا در صدد تلافی

حسن به تند ی حرفش را قطع نموده گفت : بشنو دختر ! نام من فرانزا است میتوانم بپرسم اسم مبارک شما چیست .
 نی ما همه یک نامه داریم ، مجاهد ، مگر تو چرا میخواهی از من تحقیقات کنی ؟

خواهند بر مد و حمله خواهند کرد او جهت مقابله با این حمله مصروف تدارکات بود ، مگر کسب اطلاعات در باره حمله ایتالیان ضرور بود که تا مطابق معلومات و اطلاعات بتوانند با ایشان مقابله نمایند .

با وجود مخالفت شدید زیر خود حسن این مسولیت را بعهدہ گرفت ، اسپ تیز کام خود را آماده نموده لباس زارعین را در بر کرد و بطرف بن غازی روانه گردید . در آن ایام زارعین محلی عرب در فارمهای زراعتی ایتالیان مزدور کاری می کردند بناء حسن قصداً همان گونه لباسها را در

بر نموده بود . در طول راه بن غازی می انیشید چطور میتواند در باره حملات ایتالیان معلومات حاصل نماید ؟ در بین قبایل عرب مردمان زیادی بودند که برای مجاهدین سنوسی مخبری میکردند لیکن در بین پایگاه های نظامی شخصی که بتواند به آنها کمک نماید وجود نداشت از همان نقطه شهر که حدود پایگاه نظامی شروع می شد داخل شدن افراد عرب ممنوع بود . حسن اسپ خود را در عقب یک دوکان که با پایگاه نظامی فاصله کمی داشت بست ، دکانداری را از سابق می شناخت ، او از نقل و انتقالات و آماده باش جدی نظامی برایش سخنانی گفت تا احتیاط را از دست نهد ، چرا که ایتالیان هر شخص طرابلس را شدیداً تحت مراقبت خویش قرار داده اند حسن میدانست اگر گرفتار شود چه بلایی بر سرش خواهند آورد . لیکن او نسبت به زندگی خود پیشتر درین فکر بود که چگونه پلان خود را با موفقیت اجرا نماید . رو به بازار روان شد ، هنوز چند قدمی نرفته بود که صدای پای اسپیی که بسرعت از پایگاه نظامی خارج شده به سمت او می آمد او را متوجه ساخت ، حسن توقف را لازم ندیده با قدم های تند و سریع براه خود ادامه داد ، اسپ سوار بسرعت از پهلوی گذشت و حسن نفسی ب راحت کشید ، لیکن بطور ناگهانی و برق آسا اسپ سوار اسپش را متوقف نموده بعقب نگاه کرد .

قلب حسن در تپش افتید ، نمیدانست کدام طرف برود او فرانزا را شناخت . که لباس خاکی رنگ پوشیده و مانند مرد ها بر اسپ سوار بود و بدقت تمام بروی حسن چشم دوخته بود ، حسن امیدوار بود که خدا کند او را نشناخته باشد . توقف

دوامدارفرانزا اشتباه من را بر انگيخته بود با دیدن خواهر برونو خون حسن دوباره بجوش آمد و آرزوي گرفتن انتقام در دلش قوت گرفت او به آساني مي توانست انتقام خواهر خود را بگيرد مگر مجبور بود فرانزا « زن » بود و دست بالا کردن بالاي « زن مردم » را دين مذهبيش اجازه نميداد . ناگاه فرانزا روي اسپش را دور داده آهسته آهسته بطرف حسن نزديك مي شد ، حسن در کشمکش مشكلي مانده بود انقلابي در قلبش بر پا گرديده بود ، برگشتن از راهش را مناسب نمي ديد طرز آمدن فرانزا بر آن بود که حسن را خوب شناخته که دوباره بطرف او بر مي گردد . حسن با وجودیکه نزديکش رسيد اما توقف نکرد ، براه رفتن خود ادامه داد . فرانزا از عقبش صدا کرد :
- توقف کن !

دست حسن بي ساخته به قبضه خنجرش تماس کرد ولي مصلحت ندانست آنرا بکشد ، فرانزا به عربي فصيح او را مخاطب قرار داد و از اسپ پياده گرديد و بدقت به سراپاي حسن خيره شده و بالحن تعجب آميز گفت : مگر ديوانه شده اي؟
حسن خود را به ناشناسي زده گفت : ببخشيد خانم من مطلب شما را نفهميدم ...؟

مگر فرانزا او را به تمام معني شناخته بود چشمش به چهره زيبا و مليح حسن دوخته شده بود لهذا به آهستگي برايش گفت : در دهان مرگ مي روي ؟ مگر من درينجا با تو حرف زده نميتوانم . بعد به چهار اطراف خود نگاهی انداخته پرسيد : ايا شمارا امشب در هر جاييکه خودت تعيين نمائي ملاقات کرده ميتوانم ؟ حسن گفت : خانم شما

شايد اشتباه مي کنيد من ... فرانزا متبسمانه گفت : چشم من يکبار اگربروي کسي افتيده باشد فريب نميخورد ، تو براي گرفتن انتقام آمده بود تو برونو را به مرمي زدي حالا هم اشتباه مي کنم ؟ حسن چشم از وي برگرفت ، فرانزا به قسم عجيبی وي را تماشا مي کرد و در نگاهيش اثر دشمني و شيطاني خوانده نمي شد . حسن پرسيد : تو از من چه ميخواهي ؟؟

فرانزا با خلوص نيت گفت : او ، من صرف ميخواهم با تو حرف بزنم ، خوفزده نباش . حسن گفت ما غير از خداوند « ج » از هيچ چيز و هيچکس خوف نداريم و از مرگ هم نمي ترسيم . عجب است تو بساير احساساتي هستي ، خير ، اگر ميخواهي با من ملاقات کني شام امروز در عقب اين تپه منتظر من باش زياته ازين نميتوانم در ينجاي توقف کنم .

حسن گفت اگر ميخواهي مرا بدام اندازي ..
اف هي : گرفتاري ؟ فکر مي کني من ترا فريب مي دهم ؟ فرانزا کمي عصبي شده ليکن خود را کنترل نمود و دوباره گفت ني ، من حتي نامت را نميدانم که بواسطه آن ترا مخاطب قرار دهم . حسن گفت : پس از جان من چه ميخواهي ؟

فرانزا به عجله پا برکاب نهاده بر اسپ خود سوار شده گفت اگر ميخواهي بداني در همانجا که گفتم منتظر باش و اگر آنجا را خطر ناک ميداني تو بگو که کجا ؟ و به سرعت اسپ خود را به پيش راند . حسن دقيق چند حيران و متعجب جابجا خشک ماند ، اين دختر که من براي قتل او آمده بودم و خواهر قاتل خواهرم بود ، که ايتالوي بود ، که دشمن دين و وطن ما بود ، از من چه ميخواهد ؟

حیران به این بود که فرانزا چگونه او را شناخته است ؟ تا جاییکه بیاد داشت چهره خود را خود پیچانیده بود ، آیا او خیال گرفتاری او را داشته ؟ مگر برخوردش نشان میداد که چنین خیالی ندارد

حسن اسپ خود را در دامنه تپه درجای محفوظی بست و خودش که مسلح بود در قسمت بالایی تپه در یک پناگاه نشست ، این مقام را از جهتی انتخاب نمود که خطر حمله آن از جانب عقب نبود تاریکی همه جا را فرا گرفته بود او بعد از ادای نماز شام در همین جای نشسته و نگاهش بر سرکی که بجانب شهر امتداد داشت دوخته شده بود . این تپه و کوه های متصل آن بطرف راست سرکی که ازین غازي بطرف سرطه میرود واقع شده است

سرك به اندازه کافی دور بود و تا حال از آن دختر ایتالوي اثاري بنظر نمی خورد . با وجود تاریکی زیاده نگاه های عقاب مانند ، حسن هر جنبنده را که در سرك حرکت می کرده دیده میتوانست ، لیکن تا کنون چیزی بنظرش نیامده بود فکر میکرد دختر به سواری اسپ خواهد آمد و صدای سم اسپش را خواهد شنید . این هم ممکن بود او را فریب داده باشد و بجای او عساکر ایتالوي اطراف او را محاصره کرده باشند و بخاطر گرفتاری او در تلاش اند ولي اگر اینطور امکان میداشت از نظر او پوشیده مانده نمیتوانستند .

سكوت مطلق در همه جا حکمفرما بود هوای خنك اندك اندك وزیدن گرفت و وقت زیاد گذشته بود . حسن با بی حوصله گي خمیازه بی کشیده با خود گفت : حالا چه کنم شهر آمدنش هم هیچگونه مفادی برایش در بر نداشت او باید بهر صورت

ممكن اطلاعاتي در باره حملات بعدي تجاوز گران ایتالوي كسب نماید زیرا اگر اطلاعي بدست نیارود در مقابله با این حملات ناکام خواهد ماند . لیکن چگونه این معلومات را بدست بیاورد ؟ غرق در تفکر بود که صدای هیش بگوشش رسید . حسن پروت نمود و تفنگ خود را آماده فیر نگهداشت ، لحظه ای بعد دو باره هیش ، هیش شنیده شد . حسن در تاریکی به تجسس پرداخت او صدای سم اسپي رانشنیده بود شاید کسی یا کسان دیگری باشند ، و در همان لحظه شب دختر را دید که در پایین تپه به آهستگی و پای پیاده روان است . حسن حیران بود که وي اینقدر راه دور و دراز را چگونه پیاده طی کرده است ؟ که باز هم فضا را

اسلام دين خير و اگر كه نسبت من بسوالم بواسطه يك احساس زود گذر و اني
تو ترا مجبور به ترك مذهب نمايم
من يا خيانت خودم اين كار را خواهم كرد ضرورت به اجاره و مجبور كردن
كسي نيست
اول تو بايد بداني كه اسلام چیست ؛ بعد از آن بصله كني نه آنكه بخدمت كاشي
اصحابات خويش بروي

صدای هیش هیش پر کرد مگر اینبار نسبتاً بلند تر بود ، دختر عیناً در پای تپه رسیده توقف نمود ، اینطرف و آنطرف نگاه می کرد شاید ترسیده بود حسن عمداً چند لحظه خاموش ماند ، و وقتی دانست دختر تنهاست از پناه گاه خود از حالت بروت بر خاسته باجست محكمی پایین تپه رسید ، فرانزا خوفزده یكقدم به عقب رفت ولي حسن را شناخته گفت : تو به ، توبه ! مرا ترساندي ؟ حسن با لهجه مشکوك پرسید اسپ شما كجا ست

فرانزا به نرمي جواب داد : بشنو اي نا آشنا اگر حالا هم من اعتماد نداري بگو ، برمي گردم : ني ، ني اين حرفها نيست مگر اينقدر راه دور بدون اسپ ؟ فرانزا بدرستي گفت : تو بنظرم بي عقل نمي آيي ، مگر آيا آوردن اسپ تا اينجا ممکن است ؟ اگر مرا ميديدند ، تعقيب مي کردند و اينجا پناه گاه ترا مي فهميدند . تو نميدانني که وجب وجب شهر بن غازي تا چه اندازه تحت مراقبت شديد قرار دارد ؟ من اسپم را آنجا زير آن درختان ابنوه بسته ام و با اشاره دست آنجا را به حسن نشان داد . حسن گفت : معذرت مي خواهم محاط بودنم ضرور است . فرانزا با خنده گفت : از همين محتاط بودن است که روز روشن در داخل شهر گشت و گذار مي کنيد .

گفت : وظيفه ام را انجام ميدادم ، فرانزا شمرده و با تامل جواب داد : در انجام وظيفه نيز احتياط شرط است زيرا بعد از حمله به کمپ اسيران ، اکنون نظاميان ماهر باشنده عربي را بنظر مشکوک مي بينند .

حسن بتندي جواب داد : اين سخن نوي نيست ليکن تو چرا خواسته اي با من ملاقات کني ؟ گفت : براي ملاقات هم کدام علت خاصي وجود دارد ؟ حسن گفت : بيشک چرا ني زيرا تو يکدختر ايتالوي و من فرانزا حرفش را قطع کرده گفت : يک جوان زيباي مسلمان ولي سنگدل .

حسن گفت : نخير يکجوان عادي و مسلمان با رحم و اگر سنگدل ميبودم ترا در همان شب مي کشتم . فرانزا آهي کشيده گفت : کاشکي مي کشتي مگر زخمي نمي کردي . حسن بيتابانه پرسيد تو هم زخمي شدي ؟ من فکر مي کردم

مرمي تنها به برونو اصابت کرده . تو چقدر ساده هستي ، زخم مرمي بهبود مي يابد ولي زخم استغنا و بزرگ منشي و ...

حسن به تندي حرفش را قطع نموده گفت : بشنو دختر !

نام من فرانزا است ميتوانم بپرسم اسم مبارک شما چيست ؟

ني ما همه يك نام داريم ، مجاهد ، مگر تو چرا ميخواهي از من تحقيقات کني ؟

فرانزا با لهجه گرفته جواب داد : شنيده که زنهار شكاك هستند مگر ثابت شده که انطور هم نيست ، اي مجاهد سنگدل .

حسن با خشونت گفت : اين هم يکي از چالهاي جديد تان است .

چهره فرانزا که از غصه سرخ شده بود گفت : تو مرا توهين مي کنی اگر من قصد فريب ترا ميداشتم خود را بخطر انداخته تا اينجا نمي آمدم حسن براي نخستين بار به چهره او در آن تاريخي که اکنون به آن عادت کرده بودند دقيق شد قطرات اشک را در چشمان او احساس کرد و با خود گفت : ايندختر ايتاليائي در اين ويراني درين حالت اضطراب چرايديدن من آمده است ؟

فرانزا معذرت مي خواهم ، تو خواهر قاتل خواهر من هستي بايد بتو اعتماد نميکردم ، و هم مطلب من از دل آزدگي تو نبوده .

من احساس مي کنم ولي باور کن من دشمن نيستم من صرف براي آگاه نمودن تو اينجا آمده ام .

آگاه نمودن من ؟

بلي ! فردا صبح عساکر ايتالوي شديدترين حملات

خود را بالاي كمپهاي شما آغاز مي كند ، حسن
كمي بيتاب شد ولي زود بر خود مسلط گرديد .
ميدانم ولي حمله در كدام ، كدام مناطق خواهد
بود ؟

فرانزا متعجب و متردد ماند ايا به لشكر نظامي و
هموطنان خود خيانت كند و يا به محبوب خود
خدمت كند ؟ ولي وجدانش با ر بار تكانش مي داد
به اينان خدمت كن ، كه مظلوم واقع شده اند چرا
خاموش ماندي فرانزا ؟ حالا احساس كردي با
دشمن صحبت مي كند ؟

فرانزا بخود آمده با عجله گفت ، ني ، ني اين
حرفها نيست همه چيز را بتو خواهم گفت ، غي
خواهم چيزي را از تو پنهان كنم اگر وجدانت اجازه
غي دهد . نگو ، من اصرار ندارم .

فرانزا با گلوي گرفته گفت : خيلي ظالم هستي
هنوز هم اشتباه داري ؟ تو نميداني كه بالاي من چه
ميگذرد ؟

قلب حسن فروافتيده با خود گفت : عجب ديوانه
دختر است با دشمن خود حرف از محبت مي زند
نميداند كه انجام چيست ؟

فرانزا فكر کرده اي كه من كيستم ؟ من ترا فريب
داده نميتوانم من مجاهد مسلمان هستم عهد کرده
ام تا آخرين رمق در مقابل اشغالگران متجاوز
ايتاليا به جهاد خود ادامه دهم ، اگر برادرت بدانند
كه تو اين حرفها را با من مي گويي هر گز ترا
نخواهد بخشيد ، و باز چگونه امكان دارد با
يكديگر وابسته شويم ؟ ميدانم نا آشنا ، ولي نميدانستم
محبت يعني چه تا اينكه روي ترا ديدم شجاعت ، دليري شهامت ،
مناات گلشت و امانت ترا ديدم .

وبالاخره نوري را در رويت مشاهده كردم ، كه بعد

از رفتن همان شبت تا اكنون بيقرار م ، همه جا در
نظرم پرتوي نوروي تو جلوه مي كند ، شايد كه
شما از ايمان حرف مي زنيد مطلب تان همين نور
است كه در روي غير مسلمانان نيست . همين شام
هم با بيقاراي به اين سوي آمدم در حاليكه بعد از
غروب آفتاب برون آمدن ما از اياگاه نظامي بكلي
ممنوع است حتي روز هم بطرف شهروان گشتم
حسن مرموزي مرا كشان كشان بطرف مسيريكه
توروان بودي آورد . خوشبختانه ترا ديدم و اين را
از انتهاي آرزو وصفاي نيت خود ميدانم ، حالا
پنهان از نظر ديگر آن خود را نزد تورسانيده ام ،
من بخاطر تو از همه چيز مي گذرم حتي از جانم !
حسن در جدال و كشمكش عجيبی متردد مانده

برب كعبه قسم تنها بخاطر انتقام خواهم ني
بلكه به انتقام خون تمام شهدي مسلمان خوتا
اخرين رمق زندگي با اين سكان تجاوز گر
خواهيم جنگيد مگر نميتوانم خون زنان اطفال و
پير مردان بيكناه را بريزم اين بر خلاف دين و
مذهب و اين ماست

بود ، با خود فكر كرد اين دختر خواهر قاتل
خواهر من و صد ها هموطن من است ليكن نگاه
هاي ملتسمانه فرانزا كه گويا جادوي دروي نهفته
بود او را لا جواب ساخته بود . به آهستگي گفت
: فرانزا ! تو به عقب يك سايه روان هستي ميداني
من چقدر وقت زنده خواهم ماند ؟ خودم هم نميدانم
، بهتر از آنه يوار بزرگ ديگري نيز بين ما حائل
است و آن مذهب است . من اينديوار ها را
فروميريزم ، من ديگر چيزي نميدانم ، حاضرم
مسلمان شوم در پهلوي تو باشم و با تو دريك
سنگر عليه دشمنان تو بجنگم ، شما بر حقيده ،

بشرطیکه ترا از من نگیرند من همین حالا حاضرم
با تو فرار کنم و نزد مجاهدین ، مسلمان شوم .

حسن بیساخته خندیده جوابداد ای دختر ساده ،
اسلام دین جبر و اکراه نیست من نمیتوانم بواسطه
يك احساس زود گذر و آنی تو ترا مجبور به ترك
مذهب نمایم .
من به اختیار خودم این کار را خواهم کرد ،
ضرورت به اجازه و مجبور کردن کسی نیست .

اول تو باید بدانی که اسلام چیست ؟ بعد از آن
فیصله کنی نه اینکه تحت تاثیر احساسات خویش
بروی .

درست است بس مرا همراه خود ببر

نی ، تو امانت کسی هستی ، ناموس و عزت و
آبروی کسی هستی دین من بریادی ناموس و
خیانت به امانت را اجازه نداده .

ای مجاهد ! تو بسیار با عظمت هستی !

نی ، عظمت خاص آن ذاتی است ، که همه کاینات
و من و تو را خلق کرده ، من ادنی ترین بندگان
اویم که کوشش دارم در راهی که او فرموده است
مستقیم باشم .

فرانزا در میان گریه خود گفت : پس بشنو ! فردا
عساکر ما در يك حمله برق اسا در آن واحد بالای
بن غازی و در نه ، حمله می کنند ، در مسیر شان
هر چه از جنبنده و آبادی ببینند تباه می کنند و از
جبل الحضر گذشته به سمت جغبوب پیشروی می
نمایند هیچ چیزی را بی تباهی و بریادی نخواهند
گذاشت .

فرانزا بعد از شرح و تفصیل دقیق نقشه حمله
ایتالویان از حسن پرسید : شما میتوانید آنها را
بعقب برانید ؟

اینرا خدای من بهتر میداند و فرانزا ولی ما تا حد
امکان مقابله خواهیم کرد و از تو هم تشکر می
کنم .

تشکر ؟ از چه خاطر ؟ من برای سلامتی تو دعا
میکنم ولی قول بده بعد ازین همیشه همراهی من
در تماس باشی من هر شام در همین جا می آیم و
اخبار مهمی در اختیارت می گذارم . به شرطیکه
زنده بمانم .

خدایت ترا همیشه زنده داشتهباشد .

حالا مرا اجازه بده فرانزا شب خیلی دیر شده اگر بر
من اعتمادات آمده باشد پرسیده میتوانم اسم شما
چیست ؟

حسن ! فرانزا بعد از خدا حافظی زیر لب تکرار
کرد مجاهد ، حسن یعنی حسن مجاهد ، پر نور
و استوار ، امین و باوقار و در تاریکی شب نا
پدید شد خاتمه .

پاسخ مناسب

خانم خانه یک روز خدمتکارش را
مورد بازجویی قرار داد و خطاب
به وی گفت:

- آنقدر روی این میز را
گردگیری نکردی که من
می توانم روی آن برای شوهرم
نامه بنویسم.

خدمتکار بدون این که جا بخورد
بلافاصله جواب داد: خوش
به حالتان خانم که شما سواد
دارید و می توانید این کار را
انجام دهید. من اگر سواد داشتم
برای ایشان می نوشتم حقوقم
خیلی کم است!

د ج م ليکنه

سياست او په افغانستان کي سياسي غورځنگونه

څلورمه برخه

په افغانستان کي سياسي غورځنگونه :

همسې خو د افغانستان د خلکو ټولنيز او سياسي شعور د تاريخ په مختلفو دورو کي د وياړ وړ دي د خارجي استعمار او لاس وهلو په وړاندي چي زموږ هيواد والو کوم عکس العمل ښکاره کړيدي هغه د تاريخ په گواهي مثبت معقول او د ملي وحدت ښکارندوي دي .

د افغان او انگليس په دوو جنگونو کي که څه هم د هغه وخت امير به ميدان پرستود او د هيواد د دفاع ټول بار به د ملت د ټيټو طبقو په اوږو پروت ؤ بيا به هم نتيجه خورا ښه او مثبته وه ، خو د دوهم افغان او انگريز د جنگ په پاڼي کي عبدالرحمن د انگريزانو د سازش په نتيجه کي قدرت ته ورسيد . له انگليس سره جگړه او د امنيت نيشنوالي د دي باعث شول چي د سياسي بيداري او تمدن کوم اثار چي د سيد جمال الدين د فکر زبڼنده ووله منځه لاړل .

د عبدالرحمن په دوره کي چي د تشدد دوره وه او د توري به زور ۲۱ کاله د دي ملت په اوږو بار پاچا وو داسي کوم اصلاحي کار ونه ليدل شو چي هغه دي د خلکو په گټه وي او نه د هغه مطلق العناني خلکو ته د کوم ټولنيز اصلاحي کار جرئت پريښود .

کله چي عبدالرحمن وفات شو هيواد د هغه زوي حبيب الله ته پاتي شو حبيب الله خپل سلطنت ته ديني او روحاني صبغه ورکړه او د پلار د تشدد د جبران لپاره يي نرمي پيل کړه د افغانستان خلکو د ټولنيزي اوضاع په غوښتنه او د هغه وخت له زماني شرايطو څخه په گټه اخستلو ځيني سياسي ، فکري فعاليتونه بيا پيل کړل .

شماره ششم سال دوم صفحه « ۷ »

د سراج الاخبار انجمن :

د هغه وخت د شاهي مدرسي (د کابل د چوب
فروشي په مسجد کي د ديني علومو مدرسه او د
دارالعلوم حبيبيه (اوسني حبيبيه ليسه) چي په
۱۳۲۱ هـ ق (۱۹۰۳م) کال کي پيل شوي دي يو
شمير منورو ښوونکو د يوه انجمن د جوړولو په
هکله د حبيب الله خان دربارته يو وړاندیز وکړ او
وي غوښتل خو نوموړي انجمن په هر و پنځلسو
ورځو کي يوه جريده د سراج الاخبار په نوم خپره
کړي .

دا پېښهاد په ۲۵ صفر / ۱۳۲۳ (۱۹۰۵م) نيټه
منظور شو او د منظوري هدايات يي د سردار
عبدالقدوس اعتماد الدوله په قلم ليکلي او امضاء
شوي دي ، اته مياشتي وروسته (۱۵ / ذيقعد
/ ۱۳۲۳ هـ ق) د سراج الاخبار لومړني گڼه خپره
شوه . د شاهي ليکني له مخي ددي انجمن او
جريدي مسؤلین په دي ډول معرفي شوي وو .

۱- د انجمن رئيس او د اخبار مسؤل مولوي
عبدالروف خاكي .

۲- د جريدي د مسؤل نائب مولوي نجف علي .

۳- د انجمن او جريدي محرر « منشي » مولوي
محمد سرور واصف .

۴- د ترکي ژبي ژباړونکي حاجي باشي غلام
نقشبند .

۵- داردو ژبي ژباړونکي معاونان عبدالرحمن
بيگ او عبدالرحيم بيگ .

۷- کاتبان - خطاطان - ميرزا غلام قادر او ميرزا
محمد اسحق .

۸- مصحح قاري نيك محمد .

دا خو هغه رسمي مسؤلین وو چي د شاهي دربار
له لوري معرفي شوي وو خود بهرنه يي نور
مرستيالان هم درلودل . محمود طرزي چي نوي له
شام « سوري » څخه راغلي و د جريدي په قطع ،
صحافت او مضامينو کي يي مرسته کوله .
دمولوي عبدالروف خاكي له مضمون څخه چي د
موعظه حسنه سياسي تر عنوان لاندي و او د
مولوي واصف له قصيدي څخه داسي څرگنديږي
چي د سياسي بيداري او غربي تمدن ښني ښاني
په کابل کي ليدل کيدلي ، مولوي محمد سرور
واصف په قصيده کي امير نړيوالي ترقي او نوو
اکتشافاتو ته متوجه کړي و .

د مشروطيت غوښتونکو لومړني تحريک !
افغانستان د حبيب الله خان په وخت کي بهرني او
سياسي ازادي نه درلوده او د انگليس تر سياسي
اغيزي لاندي و ، کله چي د سراج الاخبار جريده
خپره شوه ، که څه هم د دربار له لوري سانسور
کيدله خو بيا هم د بریتانوي هند حکومت هغه
نشوای زعمالانو د هغي په وړاندي يي موانع برابر
کړل تردې چي د يوي گڼي له خپریدلو وروسته
مصادره شوه ، البته د هغه انجمن د غړو فکر غلي
نه شو او له دوو ، دريو کالونو وروسته تر پخوا په
منظم شکل ديوه گوند په څير دا حرکت نوي شو دا
تحريک د افغانستان په تاريخ کي د لومړني
مشروطيت په نوم ځاي لري او د ۱۲۲۷ هـ ق کال
د صفر المظفر په مياشت کي دمولوي محمد سرور
واصف په مشري پيل شو .

دي تحريک کوم مفصل ليکلي مرام نه درلود او يادا
چي زمونږ لاسته به نه وي رارسيدلي ، خو چي کله
به يي ډلي ته کوم نوي سري شاملیده نو هغه به

په منع كې يې يو كتاب او د هغه په ښې څنډه
توره پرته وه ، په كڼ كونج يې مشواني اېښي
چې يو ښكې لرونكې قلم پكې ولاړ و .

د دې جمعيت دا سمبول د تبرك علامه ، د اسلامي
اصولو پيروي او د افغانستان د آزادي په لار كې
په توره تكيه وه ، قلم د معارف اوزده كوي
غاياندي كوله خوتوره او قلم به يې دواړه په
قرانكريم متبرك كول .

په امانې دوره كې همدا سمبول د معارف رسمي
نښان ؤ . ډاكټر حشماش ليكي: د حبيبي د
دارالعلوم د مشروطه تحريك تر څنگ دوه نور
تحريكونه د همدې مرام د تحقق لپاره روان وو چې

په ځينې هېوادونو كې خلك په حير او قهر سره
حكومته مجبور دي ترڅو د هېواد اداري نظام د
ملت د ارزو تابع كړي ، او حكومت ته قانوني او
مشروطه بڼه ورکړي .

وروسته درې سره يو ځاي شول . او د «جمعيت
سري ملي» په نوم يې د يوه گوند تشكيل جوړ كړ

د لومړي مشروطيت د غورځنگ مهم غړي و .
د دې تحريك غړي تر دريو سوو تنو رسيدل خو
مشهور كسان يې دادي .

۱- مولوي محمد سرور واصف : نوموړي د دې
نهضت موسس گڼل كېږي چې تر دې مخه د
سراج الاخبار د انجمن محرر (منشي) ؤ .

واصف د مولوي احمد جان الكوزي زوي او د
كندهار دارغسان اوسيدونكي و نوموړي د خپل
پلار په څير ادیب او شاعر ؤ چې په ديني علومو

يې يو فرعي حلقي ته معرفي كاوه څو هغه د
اعتماد وړ وگرځي او بيا به هغه نوي راغلي كس
په قرانكريم او توره لاس ايسود اود لاندي موادو
د اجرا لپاره به يې سوگند كاوه .

۱- د اسلام د اصولو اطاعت ، د قرانكريم تقدس
او د ټولو اسلامي احكامو قبولي .

۲- د ملي حقوقو لاسته راوړل د رژيم د مشروطه
كولو د ملي حاكميت تامين او د قانون د حكم په
لار كې تل كوشش كول .

۳- د ژوند په امور وكې د رښتينولي اود بدو
عاداتو غندل خلكو ته تلقينول .

۴- د افغانستان د ټولو قومونو او قبيلو تر منځ
د حسن تفاهم او پخلا توب او ملي يووالي په
لار كې زيار ايستل .

۵- د وسلي او د هشت په زور نه بلكي د سولي
له لارې د ملت په اصلاح كې كوشش كول .

۶- د معارف ، ښوونځيو ، د خلكو د بيدارې د
وسايو او خپرونو عامول .

۷- د آزادو انتخاباتو له لارې د خلكو له غايندگانو
څخه ملي شوري جوړول .

۸- د افغانستان ازادي او سياسي استقلال تر
لاسه كول اوله نوري نړۍ سره د سياسي ، اقتصادي
اړيكو پراختيا .

۹- د ټولنيز عدالت او برابرې د اصولو تامين .
۱۰- نوي مدنيت او صنعت ته پراختيا ورکول ، د
لارو تيارونو او د اوبو د ذخيرو جوړول .

دالس گوني مواد يې د نيك فال په توگه د قرانكريم
په اصطلاح (تلك عشرة كامله) بلل دي .
جمعيت يو سمبول درلود چې د نيمې دايرې
څير د غنمو وزې ؤ او پاسني برخه يې خالي وه ،

کې يې هم تجربه درلوده. نوموړي مولوي د مشروطيت په لار کې د خپل کار له امله قرباني شو. مير قاسم خان د واصف په هکله ډيره ليکنه لري چې يوه برخه يې داده :

...مرحوم واصف د مشروطه غوښتونکو د کاروان مشر ؤ چې د خپل ژوند په بيه يې دا بهير په لار روان کې ، هيڅ نهال داښودلو په وړځ شرندي ورکړې ، ده هم چې کوم نهال کړلي نن يې را پاتي کسان ميوه خوري ..
مير قاسم ليکي :

په ۱۳۲۷ ق کال مولوي واصف د مشروطه غوښتونکو لارښود د ميلستون د باغ په يوه لويه کوټه کې چې هغه وخت د حبيبي ښوونځي هلته وه يو مجلس جوړ کړ چې د مشروطه نهضت ډير غړي پکې حاضر وو خو ډاکتر غني او د هغه وروڼو حضور نه درلود ، په دې ناسته کې يو پېشنهاد په دې متن وليکل شو :

په ځينې هيوادونو کې ، خلک په جبر او قهر سره حکومت مجبوروي تر څو د هيواد اداري نظام د ملت دارزو تابع کړي او حکومت ته قانوني او مشروطه بڼه ورکړي او په ځينو هيوادونو کې روشنفکره پاچا په خپل ابتکار او د خير په نيت په ملک کې د مشروطيت قوانين او اصول جاري کړي . څرنگه چې سراج ملت و دين يو پوه او ترقي غوښتونکي پاچا دي چې د حبيبي او حربي ښوونځي د سراج الاخبار خپرون ، د کتابونو چاپول د عصري مطبعي راوړل او د لارو جوړول يې د ملک د لوړوالي او ترقي په لار کې د شاهانه توجه او لطف مظاهر دي ، له دې کبله هيله کېږي څو د حکومتي چال چلند بنسټ هم په مشروطه قوانينو

کېږدي څو له خپل سړي او د اسلامي مقرراتو له مخالفت څخه مخنيوي وشي او خلک د قانون او مشروطيت تر سيوري لاندې د هوسا ژوند خاوندان شي .

دا عريضه د پروفيسور غلام محمد ميمنگي په واسطه په جلال اباد کې دامير حضور ته وړاندې شوه ، که څه هم په لومړي وخت کې امير دې مرام ته په بده سترگه نه کتل خو درباري مفسدينو او متعلقو خلکو د امير نظر بدل کړ او دا مرام يې په غلطه ورته تعبير او تفسير کړ ، امير هم امر وکړ څو د همدې نهضت څلورتنه هلته اعدام کړي ، دا ځوانان لعل محمد خان (غلام بچه) جوهر شاه (غلام بچه) محمد عثمان او محمد ايوب وو .

په دې فقره کې واصف له خپل تره «عبدالرحمن» ورور «سعدالله» او د تره زوي عبدالقيوم سره يو ځاي د شير پور په محبس کې بنديان شول چې دوه ورځې وروسته د شيرپور په غونډي واصف له

د افغان او نگليس په دوو جنگونو کې که څه هم د هغه وخت امير په ميدان پرېښود او د هيواد د دفاع ټول باربه د ملت د ټپتو طبقو په اوږو پروت وو بيا به هم نتيجه خورا ښه او مثبتنه وه .

سعدالله او عبدالقيوم سره يو ځاي د توپ خولي ته وتړل شو .

کله چې يې واصف د توپ خولي ته تاړه ده په يوه ټوټه کاغذ وليکل : په داسې حال کې چې په امنت بالله و ... مي پوره ايمان درلود د امير په حکم ووژل شوم . روزيکه شود اذا السماء انفطرت ،

است که از واقعیت خیلی ها دور رفته است . و با کنار آمدن ظاهر شاه و یا خالقیار در حکومت آینده کشور موضوع ومعضله افغانستان تیره تر خواهد شد و در قبال این همه توطئه های دشمن فقط میتوان به این امید باقی ماند که معادلات سیاسی جهان به هیچ وجه شرایط انقلاب اسلامی و خصلت مردم ما وفق ندارد . و من الله التوفیق

رویداد هائسیاسی مجاهدین ما را به این تحلیل خواهد رسانید که بیشتر به نبرد و توانایی خود اتکا کنند در پایان این جمله بندی باید گفت که در لابلای پروسه حل سیاسی افغانستان و از بحث های پراکنده و بی ربط چنین استنباط میگردد . که بحث حل سیاسی که بر خلاف موازین آرمان های مجاهدین باشد يك نوع تبلیغات و شایعاتی

و ندر پي آن ادا انجود انکدرت من دا من تو بگيرم
اندر عرفت. گويم، صنما: بای ذنب قتلت؟
زما توصیه راتلونکو ته داده چي:
ترك مال و ترك جان و ترك سر: در ره مشروطه
اول منزل است.

۲- مرحوم مير قاسم: د نوموړي پلار مولوي
سيد غلام حيدر لغماني يو ستر روحاني، مشهور
عالم او د عبدالرحمن خان د کورني استاذ و له دي
کبله مير قاسم له وړکتوب څخه د علم او ادب په
چاپيريال کي وروزل شو قاسم د حبيبي په ليسه
کي ښوونکي د مولوي واصف له ملگرو او د
مشروطه غوښتونکو د يوې جرگې محرر «منشي»
و.

نوموړي هم د مشروطه غوښتونکو په ډله کي
بندي شو خو د پلار د علمي مقام په احترام
وروسته له څو کالونو بند څخه خوشي شو او په
اماني دوره کي دامان افغان د جريدي سر محرر
بيا د شاهي دربار منشي و قاسم خان د نادر خان
په دوره کي د معارف د وزارت معين و خوچي کله
په ۱۳۱۲/۸/۱۶ نيټه نادر خان د عبدالحالق
نومي له خوا ووژل شو مير قاسم هم متهم او په
اعدام محکوم شو په داسي وخت کي چي د
دارالحقه بي غاړي ته وراچوله د يوه تن شاگرد
(سردار فيض محمد) په لاس د ظاهر خان له خوا
دده د عفوي فرمان راوړل شو اما شپاړس کاله بي
دارگ په محبس کي تير کړل له بند څخه چي
راخلاص شو د سردار شاه محمود په کابينه کي له
۱۳۲۹ تر ۱۳۳۲ ش کال پوري د عدليي وزير و.

مير صاحب د ۱۳۵۷ کال د حوت د مياشتي په

۱۲ نيټه وفات شو.

۳- مولوي عبدالواسع اخنډزاده: نوموړي د
مولوي عبدالروف کند هاري زوي و، مولوي
عبدالروف چي ځاكي تخلص يې درلود د انجمن
سراج الاخبار رئيس و او پلاريي مولوي عبدالرحيم
کاكي د خرقې مبارکي په زيارت کي د امير
عبدالرحمن په لاس ووژل شو.

د پلار تر وژلو وروسته يې مولوي عبدالروف هم
تبعيد کي خو په ۱۳۰۰ ق کال د عبدالرحمن له
خوا بيرته هيواد ته راوغوښتل شو چي د حضور
ملا او د شاهي مدرسي مدرس او د قضاو د
ممتحن په توگه يې هم وظيفه سرته رسولې ده.
مولوي عبدالروف ډير تاليفات درلودل په عربي،
فارسي او پښتو ژبو کي اديب او شاعر و، د هغه
د مړيني د يادولو په وخت محمود طرزي د يوه
اوږده مضمون په ترڅ کي وليکل: «... ضياع
ابدي اين فاضل تحرير، الحق که از خسارات و
ضياعات خيلي دهشتناکي براي عالم علم و عرفان
وطن عزيز ما شمرده مي شود ...»

مولوي عبدالواسع به ۱۲۹۰ ق کال پيدا شوي دي
د حبيب اله خان په وخت کي دکندهار د لومړنيو
ښوونځيو مسکول و په اماني دوره کي يې د
قوانينو په ترتيب او له شريعت سره د هغوي د
تطبيق په اداره کي له يوه ترکي متخصص
بدرې بيگ «سره کار کاوه» په ۱۳۰۱ ش کال د
نوموړي په رياست د پښتو مرکه افتتاح شوه چي
د يوازيني پښتو او پښتو گرامر په نامه يې کتاب
نشر کړ. نوموړي د ۱۳۰۸ ش د جوزا په مياشت
کي د حبيب الله (د سقاووزي) له خوا په شير پور
کي اعدام کړاي شو.

نوموړي هم ډير تاليفات لري او د مشروطه غوښتونکو له مخکښو غړو څخه وو چې د يوه سناخ مشر توب يې په غاړه درلود. له مولوي واصف سره دي هم بندي شو خو د پلار د مقام په احترام له څو مياشتو وروسته د بخشل شو.

۴- مولوي عبدالرب: د مولوي عبدالواسع ورور و چې په ۱۲۹۵ ق کال کي زيږيدلي او د حبيب الله خان په وخت کي د حبيبي د مدرسي د اسلامي فلسفي او دينيات ښوونکي وو، د مشروطيت په تحريک کي دي هم بندي شو خو د ورور په څير د پلار د علمي مقام په احترام خلاص شو. له بند څخه وروسته د معارف د شوري غړي او د کابل د دارالمعلمين او لومړنيو ښوونځيو مدير و.

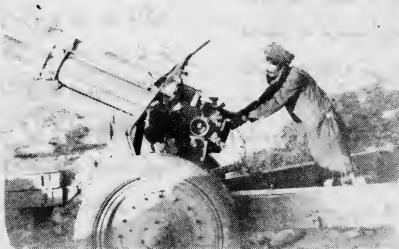
نوموړی د خپل پلار تر مړيني وروسته د حضور ملاؤ، په هغه شپه چې حبيب الله خان ووژل شو دي هم په جلال آباد کي د محرقې د تبي نه کبله وفات او هلته ښخ شو.

سر بيره په دي چې مولوي عبدالرب صاحب ډير تاليفات لري په سراج الاخبار کي يی د اسلامي

فلسفي او تفسير په هکله مضامين هم خپرېدل. ۵- مولوي غلام محي الدين افغان: نو موړي په کندهار کي زيږيدلي دي چې د سردار ايوب خان (د ميوند فاتح) په ملگرو کي هند ته تښتيدلي او د هند په کالجونو کي يې زده کړه کړې وه.

د حبيب الله په وخت کي د حبيبي د مدرسي ښوونکي و او د لومړي مشروطه غوښتونکو په ډله کي بندي شو مگر د څه مودي له تيرولو څخه ورسته خوشي کړاي شو. په سراج الاخبار کي يې مضمونونه خپرېدل او د پښتو ژبي شاعر هم و، سر بيره په هغه په فارسي او عربي ژبه هم پوهيده، او د اردو: کور مکهي، شائستري او سنگريست له ژبو څخه په ژباړه لاس بري و، ټول عمر مجرد و اوسيد او په ۱۳۰۰/۵/۱۲ ش نيته وفات شو چې قبر يې په شهداي صالحين کي دي د ده د قبر لوحه لومړني لوحه ده چې په همدې هديره کي په پښتو ژبه ليکلي شويده.

(پاتي لري)

شمعی چند پیرا خون طرز

نوشته از شمس

در عصر و زمانیکه ما زنده گي میکنیم و هر روز خواهي نخواهي در جنجال هاي مختلف روزگار روبرو ميشويم و روان ما ازين ناپساماني روزگار خسته اعصاب و اعضا ما افسرده و پژمرده مي شوند و چيزيکه مي تواند تا اندازه اين گونه گوفتگي و افسردگي را از روح و جسم دور گرداند طنز گفته هاي شيرين ، لطايف نمکين ظريف و دلنشين ، و عبارت گيرا و شيوا در دايره اخلاق است که به تاسف بايد گفت بعضي از برادران ما تحت عنوان طنز نوشته هاي را خدمت خواننده گان عزيز پيشکش مي نمايد که غير از توهين و تحقير شخصيت ها و افراد ... چيزي ديگر نمي توان در آن سراغ نمود و قابل ياد آوري است که بعضي از نشریه هاي جهادي ما صفحه بنام شوخي با مطبوعات را اختصاص داده اند که اين صفحه شوخي با مطبوعات نه بلکه توهين با مطبوعات ميتوان گفت مقصد از گفته هاي فوق اين نيست که کمي ها و کاستي هاي جامعه به صورت طنز بر ملا نگردهد . بلکه هدف اصلي اينست که : بايد بصورت معقول و خيلي ماهرانه و نمکين به صورت طنز واقعي ارايه گردد . نه لهو لعب ، ابرو ريزي ديگران در دين مقدس و کامل اسلام بالاي مسلمان ديگر حرام است و نبايد خون او را بريزد ،

مالش را بخورد و آبرويش را پامال کند . اين سخنان جامع و پر محتوا را ميتوان بهترين و خوبيترين اعلاميه و گفتار حساب کرد که تا کنون بغرض اصلاح اجتماعي پخش شده است چه دين مقدس اسلام به جاسي آنکه بفضاي فرعي ملتها تماس گيرد با نچه توجه کرد که علت اصلي بر بادي اجتماعي و مفاسد اخلاقي و تباهي يك ملت ميگردهد . ريختاندن ابرو چون خونريزي در دين مقدس اسلام حرام است . و بايد علاوه نمود اگر در نوشتن طنز عفت قلم و اخلاق در نظر گرفته شود آنگاه طنز مفيد و در پيشرفت جامعه رول خوبي را ميتوان ايفا نمود . اگر ديوانهاي اشعار شاعران چند قرن پيش را ورق زنيم در آنها چندين اشعار طنز به به چشم ما مي خورد که اين خود ثبوت بر قدامت طنز است و اکنون به طور مثال به طنز سلمان ساوجي شاعر تواني زبان دري مي نگریم که شتري لاغري از مدوح براي رسیده در بين طنزيه بوجهي لطيف گيله دارد .

دادند اشتري دو سه ، نواب شه مرا
شادان شدم از آنکه مرا چار پا بس است .
عقلم به طنز گفت : که انظري ابل
کاندرايل عجائب صنع خدا ببسي است
ديدم ضعيف جانوري مثل عنکبوت

گفتم کزین متاع مرا در سرا بسی است
 پرسد مش چه جانوری؟ گفت: من شتر
 گفتم بلای جانی ما را بلا بسی است
 گفتم تو گر به پی نه شتر گفت چار چیست در
 خیز زمانه گر به ها بسی است.

همچنان عبدالرحمن جامی از جمله شاعران طنز
 مزاج بشمار می رود و اکثر اشعار طنزیه شان در
 دیوان خیلی زیاد است و اکنون به ظرافت طبع
 جامی می نگریم که به چه لطافت جواب يك شخص
 باوه گو را میدهد.

گویند در زمان سلطنت الغ بیک جامی اکثر اوقات
 خود را در سمرقند خدمت پادشاه می گذاراند.
 در آن زمان جوانی که خویشان را ظریف طبع
 و شاعر پیشه میدانست آمده بود و خاکی تخلص
 می نمود روزی جامی با جمعی از طرفیان
 خراسان از پیش خاکی

بخاک بر سبیل تعرض گفت: کجا میروند خوان
 خراسان جامی گفت میروم ^{بوخاکی} که بر آن بغلطیم
 اکثراً اشخاص نامور دارای مزاج ظریف بوده اند و
 کاستی های زمان خویش را بصورت ماهرانه و
 دلنشین انعکاس داده است و این وظیفه طنز نویس
 است که ناپسامانی های اجتماع را بشکل خیلی
 مؤدبانه با کلمات طنزیه و دلنشین تقدم نماید، تا
 مردم اجتماع به نواقص خویش متوجه گردند، و
 طنز نویس صرف باید قلمش جز حقایق و کمی
 کاستی اجتماع ننویسد.

بعضی نظر دارند که طنز نویسان و گروه عیب
 جوین یکسان اند، اما این عزیزان به خطا رفته
 اند در باره شخصیت طنز نویس در فوق ذکر
 گردید گروه عیب جوین نیروی وقت و ملاحظه

خود را در راهی به مصرف میرسانند که به هیچ
 وجه پسندیده عقل و خرد نیست زیرا همت
 و مساعی خود را بر این می گمارند که دوستان
 و آشنایان خویش را تحت نظر بگیرند و مراقب
 اعمال و رفتار شان باشد، تا نقطه ضعفی در
 آنها بدست آورده شروع به انتقاد و بد گوئی
 مغرضانه کنند و به وسیله همین بر نامه تخریبی تا
 آنجا که موقعیت اجازه دهد از قدر و قیمت شان
 بکاهند. در اثر کنجکاوی خاصی که درین راه از
 خود نشان میدهند قهراً فرصت کافی برای بررسی
 اعمال و رفتار خویش پیدا نمیکند و بدین سبب از
 رفتن به راه پاکی و راستگی باز خواهند ماند،
 لذا کسیکه شیوه اش عیجوبی است نمیتواند برای

**هدف اصلی این است که: باید بصورت معقول و
 خیلی ماهرانه و تمکین به صورت طنز واقعی ارائه
 گردد. نه لهو لعب، ابرو ریزی دیگران در دین
 مقدس و کامل اسلام بالای مسلمان دیگر حرام
 است و نباید خون او را بریزد.**

خود دوستان واقعی تهیه کند و در پناه محبت و
 عنایت آنها قرار گرفته از سر چشمه عواطف و
 احساساتشان سیراب شود. نباید فراهوش کرد که
 حیثیت و شرافت با نیروی خود انسان ایجاد
 میشود کسیکه به شون و حیثیت دیگران تجاوز
 کرد مسلماً حیثیت خودش نیز لکه دار خواهد شد
 اگر نقطه ضعفی در یکی از دوستان مشاهده
 شود بجای اینکه در غیاب به عیوش پرداخته
 شود: در فرصت های مناسب توجه او را به جنبه
 نامطلوب عملش جلب و لزوم تغیر آن را بوی باید

بصورت گفته شود که هم لعل بدست آید و هم دل بارنرنجد و این کار را تنها کسانی کرده میتوانند که دارای مزاج ظریف و طنز مزاج واقعی باشد

همچنان آزادی بیان و آزادی اندیشه در همه مسائلی که کرامت انسان باشد حایز اهمیت زیاد است همین آزادی اندیشه است که انسان را به فکر نمودن و عمل نمودن و امیدارد و به او توانایی میبخشد تا با دیگران دست بهم داده و در انکشافات مادی و معنوی جامعه خود سهم بگیرند و همچنان تامین اصل آزادی بیان در جامعه اسلامی سبب وحدت و یک پارچگی ملیت های مختلف گردیده . و به این نکته ملتفت باید شد که : آزادی بیان به این مفهوم نیست که هر چه در فکر انسان خطور نماید آنرا بیان دارد بلکه نویسنده باید خود را به ارزش های پیوند دهد که ماندنی و ابدی هستند عدالت و راستی آزادی و مهر و وفا ارزش های هستند که قلب انسان های روزگار را از آنان گرم و پر طپش می شود ، و انسانیت انسان ها نیز وابسته به همین مفاهیم است باید نویسنده در شرایط حساس جهاد قلمش جز واقعیت ننویسد .

در اخیر بخش از طنز یک طنز نویس توانا و مشهور که به چه روش شیوا و طنز آمیز درد دل یک چوکی را بیان میدارد و رفتار تلخ خود را با شیرینی طنز یکجا و خدمت خوانندگان پیشکش میدارد

همانطور که آدم ها خوشبخت و بدبخت هستند در بین حیوانات و نباتات حتی اشیا هم خوشبخت و بدبخت پیدا میشود من داستان یک چوکی رستوران هستم ... با اینکه خدمتم هنوز به

یکسال نرسید جسم چنان فرسوده شده که گمان نمی کنم یکسال دیگر بتوانم دوام بیاورم ... کار من هر روز از صبح زود شروع میشد و تادوسه ساعت بعد از نصف شب ادامه داره درین هفته هجده ساعت بلا نمی ماند که سرم نیارن ..

اول صبح کار گر های که هنوز گیج خواب هستند و از ناراحتی بزمین و زمان فحش میدهند برای باک کردن سالون مرا مدتی اینطرف و آنطرف می کشند با لگد کنار میزنند .. بعد نوبت به کار سون ها میرسد آنها ظاهراً میخواهند سروصورتی

بعضی نظر دارند که طنز نویسان و گروه عیب جوین یکسان اند ، اما این عزیزان به خطا رفته اند در باره شخصیت طنز نویس در فوق ذکر گردید .

یکار ها بدهند ولی بعضی وقت ها چنان با خشنونت مرا بزمین میکوبند که صدای آه و ناله ام به آسمان میرود .

باز خدا پدر شان را بیامرزد که بعد از هزار زحمت و ناراحتی دستمالي سروصورت می کشند و تمیز می کنندو ... « و بخش از این طنز را مشت نمونه خروار تقدیم نمودیم . امید مورد توجه خوانندگان عزیز واقع گردیده باشند و السلام .

د ژوند بڼه

د وفا یار لیکنه

ځوانې سره ښکلي حسن او پریمانه ښایست وړکې و ، د هغه په زړه کې دومره مینه ځای شوې وه چې پرله پسې موسکا یې د انسان زړه د مینې په یوه داسې سمندر ورگډولو چې بیرته وتل ترې غیر ممکن وو ، د متین منځ مېانه ځوانې اونوراني مخ یې خپلې ځوانۍ ته یوه خاصه او ځانگړې ښکلا وربښلې وه ، پوزه یې په ښکلي مخ باندې په برابره کچه ښکارېده ، سترگې یې تورې ، وروځې یې گمې او د سروپستان یې تور او حیره برېښېدل . په خبرو کې یې جوت پوخوالي او په لهجه کې یې یو بې ساري خوند او خوږوالي نغښتې و ، خبرې یې ژورې غوڅې او پریکندې وې ، د چا سره یې پرته له ضرورته زیاتې او بې لځایه خبرې نه کولې . ټوله ناسته ، ولاړه یې د نیکو خلکو سره وه . د چا سره یې لاس اوښه اچول له سره عادت نه ؤ اود ټولو ښو صفتونو تر څنگ یې غوره صفت دا ؤ چې هر وخت به په اوداسه گرزید او ویل به یې چې : خدای راج خبر دي چې کله او په څه ډول مرگ به مرو ؟ په اوداسه گرزیدلو ډیر اجر لري او د انسان هر قدم د نیکي په تله کې لوړي .

متین که هر څومره غریب ؤ په هغه اندازه د ټینګې ارادې خاوند هم ؤ او د وخت ناجایزو او ناخوالوته نه تسلیمید او د خپلې تنګۍ ځوانۍ دوره یې په ډیرو ستړیو ستونزو او ستومانیو کې تیروله ، د ترخه ژوند ځګړونکو پېښو او

متین زمونږ سره په دفتر کې د موټر چلوونکي په صفت مقرر شوي و ، هر سهار به یې د هجرت کلي او زاخیلو څخه مامورین په حکومتي پیکپه کې دفتر ته اوله دفتر څخه بیرته خپلو کورونو ته وړل ، زمونږ د دفتر رسمیات د سهار په اتو بجو پیل کیدل او د مازدیگر په څلور بجو به پای ته رسیدل ، خو زمونږ د کورونو څخه تر دفتر پورې زیاته لارموجوده وه او هره روح به د سار په گټه گوته کې زمونږ تگ ، راتگ تر سره کیدو خو متین به له دومره زیات احتیاط څخه کار اخیست چې تا به ویل په دومره کم عمر کې زیاتې ترخي خاطري او نه هیریدونکي تجربې ورباندې تیرې شويدي . په رښتیا چې مجبوري پهلواني ده او باید چې متین خودا وخت په لسم ټولګي کې زده کړه کولای ، ځکه چې عمر یې د اتلسو کالو څخه تیرې نه کاوه ، بریتونو یې نوي نري غونډي خط وهلي او د شونډې لږ توروالي یې د نوي ځوانۍ زیرې ورکاوه ، د هغه نوم د خپلو کړو ، وړو سره پوخ اېڅ لگولې او نیکو ځویونو یې د اسلامي اخلاقو او صفتونو غاښنده گي کوله . هغه د ټینګ هوډ ، د کلک او متین عزم خاوند اود یوې پاکې او سپینڅلې اسلامي عقیدې پلوي ؤ ، هغه صادق ، رښتووني او امانت ساتونکي ځوان ؤ .

متین د نیکو اخلاقو او ښو ځویونو یوه داسې ژوندي غونډ ؤ چې د خپل عمر په اندازه یې په چا کې سیالي نه لرله او خدای پاک ورته دښکلي

گروه هسه کردگار دله رب زنا

چه صاحب دکل اختیار دله رب زنا

همگی بزرگواران چه خواک یه وایه

تر همه و بزرگوار دله رب زنا

(رحمان بابا)

نه زروسیم نه باغ و نه دکان می ماند
هرچه در راه خدامی دهی آن می ماند
دل بنیدید بدین عمر که از صحبت تیر
عاقبت خانه خالی به کمان می ماند

صائب تبریزی

ناخالوته يې غاړه ايښې وه ، خو په هر اړخيز و چارو کې هوبنيار حېرک او وېش خوآن او په ځانگړي صورت يې د کورني ټولو مشکلاتو اوستونز و ته په نره اوږه ورکړې او د ژوند بهيريې د برياليتوب پړاوته نږدې کولو .

هو ! ښه مي په ياد دي چې د پنجشنبې مبارکه ورځ وه او په دغه ورځ د نورو ورځو په شان زيات کسان نه وو راسره او يوازي دوه درې کسه د پنکپي په بادي کې سپاره وو خوزه او متين دواړه په سيټ کې سره ناست او د خپلو ترخو شپو او ورځو نه مو د افسوس په ژبه شکايت او گيلې سره کولې ، د خبرو په منځ کې مي ورته وويل : متينه وروره ! نن ورځ ډير ستړي راته معلوميزې ، خيريت خو به وي دمتين په ستړي رنگ کې يو ځل بيا د موسکا نښې د منډې په حال کې و برېښيدي او د لږې چوپتيا وروسته يې مخ راواړولو او د يوه سوړ آسولې ويستلو په بدرگه کې يې د هو ! ډير ستړي يم ! خبره د خولې وتله او پرته له کوم ځنډه يې وويل : د بې کسي څخه يې وسي ډيره ښه ده او بيا غلې شو ، د متين دغې خبرې په نابلد سين ورگډ کړم او د دي خبرې په اوريدو سره مي زياتي انديښنې دزږگې په کمکي انگړ کې راټولې شولې . او ډيرو پوښتنو مي زړه ته دننوتلو دروازي خلاصې او خپلې تېرې تلوسي دي ته و هڅولم چې د متين ژوند او د ده د کورني په هکله نورې پوښتنې هم وکړم ، نو پداسې حال کې چې موټر د ښار په يوه پلنه جاده پوي خواته متين په ورويو لو دا پوښتنه مي ورته په مخ کې کيښوده ، وروره که ! څوورونه لري ؟ ويې ويل ! نه ! وروڼه څه چې وېرور هم نلرم ، بيا

مي د پلار په باب ترې پوښتل . خو هغه د پلار د خوږې کليمې په اوريدلو سره يوه شيبه د فکر ونو او انديښنو په ټال کې وزنگيد او غلې پاتې شو له څه شيبې چوپتيا وروسته مي بيا ورته وويل : وروره څنگه غلې شوې ، لکه چې زما له پوښتنو ستړي شوي او که څنگه ؟ متين مي د خپلې خبرې په تکرار سره دويدو خيالونو له ټال نخه راکوز او دعادتي موسکا په بدرگه يې چې په شونډو يې په منده تيره شوه په ډيره درد منه لهجه يې راته وويل : له پوښتنو خونه ستړي کېږم : خو ! دڅوارنوله خاله ځان مه خبروه ، ماد ده خبره ورپرې کړه او ورته مي وويل : وروره که !

باور دي وشه چې زه هم غريب يم او يو غريب بايد د بل غريب له حاله ځان خبر کړي که څه وس وي او کنه خو په يوه بل يې زړونه سره سوزېږي ، د هغه په سترگو کې چې د تنکيو او نازک طبيعته اوبشو نښې برېښيدي په يوه پاکه او معصومه لهجه يې راته وويل : زه پوه شوم چې نه مي پرېږدي نو بيا غوږ ونيسه چې په ټوله خبره دي له سره خبر کړم او څنگه چې زه د عبدالمتين د ژوند کيسې ته تېرې ناست وم ورته مي وويل : کيسه زر شروع کړه او نور انتظار مه را باندي تيره .

هو ! هغه خپله د ژوند کيسه داسې پيل کړه .

پلار مي يو ډير مهربان خو غريب او مسکين سړي ؤ او زه ډير کمکي وم چې د خپلې سيمې په لومړني ښوونځي کې يې د زده کړې او تعليم د پاره شامل کړم ، دا ځکه چې پلار مي نه غوښتل چې زما ژوند بد مرغه او د بې سوادې په رانده مرض ککړ شي ځکه چې زه د پلار همدا يو زوي وم . که څه هم پلار مي زيات بې وسه او غريب

سړي څو بيا هم زه يې نازولم او کوم وخت چې زه به د ښوونځي څخه کورته راغلم نو پلار او مور به مې د کلي او کوڅې له هلکانو سره لوبو ته نه پرېښودم او د ښوونکي د روزني تر څنگ به خپلې مور او پلار هم تر خپلې اخلاقي روزني لاندې نيولم ، د ښوونځي په پنځم ټولگي کې وم او عمر مې داتو کالو په شاوخوا کې ؤ چې د پلار د خوږې کليمې او د هغه زيات شفقت او مهرباني څخه محروم پاتې شوم او پلار مې د نفس تنگي مرض په وجه د دغې فاني دنيا څخه د تل د پاره خپلې سترگې پټې کړې ، او زه هو ! زه د خپل پيتوب سپيري څپې په مخ وهلم او د بې کسي يو يوکي په مخه کېم ، خپل گران او مهربان پلار مې د لاسه ورکړ او زه د خپلې مهرباني مور سره د غمونو او اندېښنو محور وگرزېدم ، خو افسوس ډير افسوس چې د يوې خوا د سروکمونستانو د زيات فشار په وجه او د بلې خوا د کورني ستونزو او مشکلاتو په وجه زده کړه او تعليم په پنځم ټولگي کې راته پاتې شول ، بې دينه خلقيانو او پرچميانو به راته ويل چې په سازمان کې ځان شامل کړه خو مانه غوښتل چې د روسي غلامانو په څير زه هم د غلامي کړې په غاړه کې واچوم هغوي زموږ زيات استاذان په يوه او بله پلمه له ښوونځي څخه په تورو جيبونو کې تړل شوي سترگې خونړيو جيلونو ته يووړل او تر اوسه بيا چاندي ليدلي .

په ټوله سيمه کې يو ډول وحشت ، ظلم او بربريت حاکم شوي ؤ دي وطن پلورونکو زموږ په خلکو باندې ډول ، ډول نخري سرته ورسولي د کمونيست او خرڅ شوي او مزدور رژيم لخوا زموږ په کليو

باندې داسې بمونه وورېدل چې د سيمي ټولي شتمني دا اور په لمبو کې لولپه او تاله تر غه شوي د زياتو بيمارونو په وجه ډير کلي په کنډوالو بدل ، او ډيري خونې پکې ميراثي شولي ، ډير اور بلونه ميراث او ډيري تنکې مينې ورپيښې او هغه وحشتناکي پيښې چې ملحدينو تر سره کړې د نړي ټولو اولسونو وليدلې او اوس به بيا خپلې خبرې ته راوگرزم ، او کوم وخت چې زما پلار پخپل مرگ په حق ورسيد نو بيا زما خپل تره خپله څه ناڅه مهرباني را باندې لوړوله ، او که تره به مې په کور کې ؤ نو زه به هم زيات خوشحاله وم او که به د کوره ووت نو دتره زامن چې تر ما لږ مشران وو زه به يې وهلم ، ژرولم به يې او زياته خوږونه يې راکوله ، زما دترخه ژوند ډيري شپې او و رځې په همدغه ډول تيريدې تر څو چې عمر مې په دولسم کال پښې کيښوي ماما مې هم ښه سړي ؤ يو څه موده ئې د خپل ځان سره ونیولم او موټر چلول يې را باندې زده کړل او دا موټر مې هم د خپل ماما له برکته چلوم خو ډيروخت کيزې چې رامهاجر شوي يم او د هجرت مقدسه فريضه مې تر سره کړې ده خو پدې ډير افسوس کوم چې د تاودو سنگرونو سپېڅلي جهاد د خپلې بې کسي په وجه راڅخه پاتې خو بيا هم الحمد لله چې د اسلام په صف کې دريدلي يم او د اسلامي تنظيمونو په دفتر ونو کې د ستاسو په شان د مجاهدو زورونو په خدمت کې بوخت او له دغې لارې د خپلې کورنۍ ستونزې يوې خواته او جلاله نفقه ورته پيدا کوم ما چې د عبدالمتين د ژوند کيسه واورېده نو د بې شميره چورتونو ، فکرونو او اندېښنو په ژور سيند کې لاهو شوم او د ځان

سره مي ويل چي ښه متين خو بيا هم ښه شو يو
 څه خوتري جوړ شوي اود وخت له بزنوونکو او
 ويرونکو له طوفانونو خوژوندي راوتلي دي ، ته
 راشه د افغانستان د يونيم مليون د شهيدانو اولاد
 ونو ته ، د لگونو مؤمينو افغانانو هغه بنديان
 چي په جيلونو کي په ژوند ونې ورباندي خاوري
 ټوپي شوي او په گورنو کي يي ميندي او خويندي
 ، ښځي او ماشومان په څه ترڅه انتظار شپي او
 ورځي تيروي ، آيا د شهيدانو او بنديانو اولادونه
 به جامي ، ډوډي ، د ناروغي داروگان لري او کنه
 ؟ او بيا مي فکر ته هغه په لگونو معيوبين
 سترگوته ودرېدل کومو چي خپل تنونه د حق په
 لار کي ټوک ټوک کړل پښي او لاسونه يي د سره
 کفري کمونيزم د سري بلاله لاسه لنداو بوچي
 وگرزېدل دا قول هغه ويرلرونکي دردونه ظلمونه وو
 چي روسانو او د هغوي نوکرانو يعني خلقيانو او
 پرچميانو د ظلم او تشدد په ديارلس کلنه دوره کي
 سرته ورسول او لا جريان هم لري .

تبصره کو تاه

بحق ميتوان گفټ که پروسه خونبار انقلاب
 اسلامي ما به مرحله حساس و سرنوشت ساز آن
 رسیده زیر پاليسي دشمن در نبرد مسلحانه کالماً
 به شکست مواجه شده و با فرار از ميدان جنگ
 آنچه را بزور اسلحه و کشتار بيرحمانه ملت ما
 بدست نياورده ميخواهند با حيله و نيرنگ آنرا

بدست آرند پس برماست هوشيار تر از آن بو
 دتادشمن زبون را مثل اينکه در ميدان جنگ روي
 روي شکست داده ايم و مجبور در معاملات
 سياسي شان هم شکست و هم و به فرار مجبور
 نمايم . بنا بر اين با تاسف بايد گفټ از اظهارات
 اخير دو ابر قدرت پيدا ست که در نبرد سياسي
 امروز ابتکار عمل بدست دشمن ماست براستي هم
 از شنيدن چنين ديالوگ هاي سياسي و مطرح
 ساختن افراد کمونيست بنام بيطرف در اين برهم
 حساس و کشايدن پاي آنها در حريم حکومت
 آينده افغانستان خود به خود پشت برده را روشن
 مي سازد واقعيت است که دشمنان ما در بازار
 سياست و شعبده بازي به زرنگي و چالاکي نام
 دارند باآنها هم بايد بدانند به اين معقوله عاميانه پي
 برند که بارکچ به منزل نيرسد . با توجه به اين
 نکته که تلاشهاي امريکا و روسيه شوروي صرفاً
 فريب مردم است و کشايدن افراد کمونيست بنام
 افرادبيطرف در اريکه قدرت دولتي فقط يک
 مانور سياسي است که عواقب ناگوار براي اين ملت
 ستمديده به بار خواهد آورد اينجاست که بخوبي
 خطر سياست بازي ها را روشن ميگرداند . بطور
 قاطع ميتوان گفټ و ادعا نمود که هرگاه رهبران
 جهادي و خاصتاً قوماندانان مجاهدين درجبهه
 جنگ ابتکار عمل را از دست بدهند ، بدون شک
 در صحنه سياست هم شکست خواهند خورد .
 زيرا تنها و يگانه راه حل و رمز پيروزي انقلاب
 اسلامي ما در ادامه جهاد و نبرد سپاهيان اسلام
 نهفته و بس که تضمين کننده استقلال واقعي
 ميهن من . و من الله توفيق

وخت د مسلمان په ژوند کي

څلورمه برخه

د هر کار لپاره خپل وخت وي :

مومن بنده لره بڼايي چې د وخت غوښتنه وپيژني چې د هغې په رڼا کي د زړه ، ژبي او جوارحو عمل ادا کړي نو د هغه په لاس ته راوړلو او گټه اخستلو کي زيار وباسي خو يي عمل په خپل وخت کي ادا او مقصودي عمل پکي تر سره او د الله تعالي عزو جل په دربار کي قبول شي . حضرت ابو بکر رضي الله عنه چې کله حضرت عمر رضي الله عنه د حُان څخه وروسته خليفه وټاکه نو دا وصيت يي ورته وکړ : پدې پوه شو چې د الله تعالي رج بخوا داسي عملونه مقرر او لازم شوي دي چې د ورځي عمل په شپه کي او د شپي عمل په ورځ کي نه قبلي .

نو دا مهمه نده چې انسان په هره زمانه کي د هر شي عمل وکړي بلکه مهمه داده چې په مناسب وخت کي مناسب عمل تر سره کړي ، او د همدې لپاره الله تعالي رج د ويرو عباداتو او فريضو ادا کول په معلومو او محدودو وختو نو کي گرځولي دي ، چې نه په هغو وړاندي والي روادې او نه وروسته والي ، د دې لپاره چې موږ ته پدې سره دا تعليم راکړي چې هيڅ شي له خپل وخت څخه مخته او همدا شان له خپل وخت څخه وروسته نه قبليزي ، الله تعالي «ج» د لمانځه په شان کي فرمايي : ان الصلوة كانت علي المومنين كتابا موقوتا .

النساء ۱۰۳

ترجمه بيشکه لمونځ چې دې فرض کړاي شوي دي په مومنانو باندې وخت په وخت .

او د روژي په هکله فرمايي : فمن شهد منكم الشهر فليصمه . البقره : ۱۸۵

ترجمه : پس هر څوک له تاسي نه چې حاضر شو دې مياشتي ته نوروزه دي ونيسي . او د زکات په هکله فرمايي : و آتو حقه يوم حصاره . الانعام :

۱۴۱

ترجمه : او ورکوي تاسو حق د دې ميوې په ورځ ريلو د دې کي . او د زړه عمل د ژبي د عمل په شان دي چې په خپل وخت او زمانه کي بيکول واجب او ضروري دي .

ځيني عارفان وايي : د بنده وختونه څلور دي چې پنځم نلري : نعمت ، تکليف ، طاعت ، او گناه ، او په هر وخت کي د الله تعالي «ج» په تا باندې د عبوديت او بندگي يوه برخه او سهم شته چې حق تعالي يي د ربوبيت د حکم مطابق درنه غواړي .

نو دچاچي وخت د ده طاعت او بندگي وي نو لاربي د الله د احسان ليدل دي په ده چې طاعت ته يي هدايت ورته کړي او د هغه د کولو توفيق يي ورکړيدي ، او د چا چې وخت د ده نعمت وي نو لاربي شکر دي ، او هغه د الله تعالي له سببه د زړه خوشحالي ده . او د چا چې رخت ممعست او گناه وي نو لاربي توبه او اسمفار دی .

د خدام الفرقان د تاسیس د پنځه ویشتي کليزي په مناسبت د حرکت انقلاب اسلامي د امير محترم مولوي نصر الله (منصور) د پيغام څخه يو څو مهم ټکي

خدام الفرقان ثابته کړه چې اسلامي امت
يو امت دی، او هېڅ ډول تبعيض په کې
نشته

پدې اساس خدام الفرقان منځ ته راغی د خدام الفرقان منشور په يو ډېر شو مالرو ۳۱ کې تدوين شو په عمومي ډول په دريو برخو
ويشل کيده د عقيدې اصلاح د عقيدې اړوند فکر اصلاح په اسلامي اصولو باندې معتقد او مؤمن شخصيتونه روزل او د اسلام په قوانينو
باندې خپل ټول ژوند عبارت ول د اسلام د اصلي خط په ټولو ابعاد وپه ژوند کې پېروي چه په دې دريو اصولو باندې خدام الفرقان
منشور منځ ته راغی

د خدام الفرقان اعضاوو وخت په وخت د خدام الفرقان کاليزه لمانځلۍ ده او حرکت انقلاب اسلامي افغانستان چه د خدام الفرقان څخه تمثيل
کوي . د خدام الفرقان په افغانستان کې اولين نهضت وه د علامه محمد اسماعيل مجدي تر قيادت لاندې د افغانستان د نورو المدارس فاروقيه
په انگر کې پنځه ويشت کاله دمخه د لړم د مياشتې په ۱۷ نيټه تاسيس شو رښتيا چه په افغانستان کې د خدام الفرقان نهضت پداسې حال
کې تاسيس شو چې د افغانستان فاضل او اسلام څخه لري حکومتونو ر ژبمونو په افغانستان کې دومره وحشت منځ ته راوړي وه چې د ولاړو
حرکتونو تنفس کيښل د هغه وخت انسانان ته يو اسانه کار نه وه .

په هغه سختو شرطونو کې د افغانستان د مبارزو علماء په مشوره د عقرب په ۱۳ نيټه لېږني سري بڼه غوښته وشوه او تصميم ونيول شو چه
نن هغه وخت راغلي دي او اسلام نن حق لري او د افغانستان اسلامي او مقدس تاريخ پر موند باندې اجابوي چه نن په منظم او
تشکيلاتي شکل باندې مونږ ميدان ته ووځو او د اسلام د دينمنازو سره په هر سنگر کې مقابلې وکړو .

وانا اليه راجعون . البقره ١٥٥ - ١٥٦

ترجمه : او خامخا موږ تاسي از موږ په يو شي له ويري د دښمن نه اوله لوري نه اوله نقصان د مالونو نه او د نفسونو نه او د ميوونه اوزيري ورکړه صبر کوونکو لاره هغه صبر کوونکي چي هر کله دوي ته يو غم ورسيري نو دوي وايي بيشکه مونږه چي يو مال د خدای يو او بيشکه چي موږ ده ته بيا تلونکي يو . په صحيح مسلم کي له نبي کریم صلي الله عليه و سلم څخه روايت دي : عجيباً لامر المؤمن ، ان امره کله له خير ، و ليس ذلك لاجد الالمومن ، ان اصابته سراء شکر

دینده وختونه څلور دي چي پنجم نلري : نعمت ، تکلیف طاعت او گناه او په هر وخت کي د الله تعالي «ج» په دي باندې د عبودیت او بندگي یوه برخه او سهم شته چي حق تعالي یی د ربوبیت د حکم مطابق دینه غواړي .

فکان خیراً له ، و ان اصابتہ ضراء صبر فکان خیراً له .

ترجمه : د مؤمن کار ته تعجب دي ، په تحقیق سره چي د ده ټول امر او کار ده لره خیر دي او دا بي له مؤمن څخه د بل هیچا لپاره نشته ، که خوښي ورته ورسيزي شکر ورباندي وباسي نو دا ورته خیر دي او ضرر وروسیږي صبر ورباندي وکړي نو دا ورته خیر دي .
د بهترو وختونو په لاس راوړل :-

هغه مسلمان ته چي د خیر کارونو ته په چټکي کولو کي حریص وي ښايي څو هغه وختونه په لاس راوړي کوم چي الله تعالي هغه په ځانگړي

چاچي وخت تکلیف او بلیت وي نو لاري رضا او صبر دي ، او رضا له اللوح څخه راضي کیدل دي . او صبر : په تکالیفو د زړه ثبات او ټینګول دي د اللوح په وړاندي . او هغه څه چي عارف وویل د قرآن اوسنت نبي «ص» له فرمودي څخه تعبیر کوي . نو الله تعالي «ج» د طاعت په ځاي کي فرمايي : قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فليفرحوا هو خير مما يجمعون . یونس : ٥٨

ترجمه : ووايه ته چي په فضل د خدای باندي او په رحمت د ده باندي باید دي چي خوشحاله دي شي دوي دا فضل غوره دي د هغو مالونو نه چي دوي يي جمعه کوي .

او د نعمت په ځاي کي الله تعالي فرمايي : کلو ما من رزق ربکم ، واشکروا لله ، بلدة طيبه و رب غفور . نساء . ١٥

ترجمه : خوري له روزي درې ستاسي څخه او شکر کوي ده لره ښار دي پاکيزه او رب دي ښونکي . او د معصیت او گناه په ځاي کي الله سبحانه و تعالي فرمايي :

قل يا عبادي الذين اسرفوا علي انفسهم لا تفتنوا من رحمہ الله ان الله يغفر الذنوب جميعا . الزمر . ٥٣

ترجمه : ووايه ته اي زما بندگانو هغو کسانو چي په خپلو ځانونو موزياتي کړي دي د خدای له رحمہ مه ناامیده کيږي بيشکه چي خدای ټول گناهونه ښيي .

د تکلیف او آزمويښت په ځاي کي الله جل جلاله فرمايي : ولنبولونکم بشي من الخوف والجوع و نقص من الاموال و الانفس و الثمرات و بشر الصابرين الذين اذا اصابتهم مصيبه قالوا اننا لله

؟ حتي ينفجر الفجر »

د دي روايت احمد او مسلم دواړو له ابي سعيد او ابو هريره څخه كړيدي ،

ترجمه : آيا د بښني غوښتونكي څوك شته چې ورته بښنه وركړم ؟ آيا توبه كوونكي څوك شته چې توبه يې قبوله كړم ؟ آيا غوښتونكي څوك شته ؟ تر څو چې سپاړن حريكه ووهي .

او د همدې لپاره الله تعالي «ج» د متقينو او نيكو كارو صفت په خپل قول سره كوي چې درمايي : ان المتقين في جنات و عيون ، آخذين ما

مؤمن بنده لره ښايي چې دوخت غوښتنه وپيژني چې د هغې په رڼا كې د زړه ، ژبې او جوار خو عمل ادا كړي نو د هغه په لاس ته راوړلو او گټه اخستلو كې زيار وباسي .

آتا هم رهم ، انهم كانوا قبل ذلك محسنين . كانوا قليلاً من الليل ما يهجعون و بالاسحار هم يستغفرون . الذاريات ، ١٥-١٨

ترجمه : بيشكه چې پرهيزگاران به په باغونو او په چينو كې وي ، د هغه څه اخښتونكي به وي چې د دوي رب دوي لره وركړي ، بيشكه دوي ږومبي له دې نيكي كوونكي وو ، وو به دوي د شپې به يې خوب كولو لږ شاني او د سحرانو په وخت كې به دوي بښنه غوښتله .

اورسول الله صلي اله عليه و سلم فرمايي (اقرب مايكون الرب من العبد في جوف الليل الاخر ؟ فان استطعت ان تكون ممن يذكر الله في تلك الساعة فكن) .

شماره ششم سال دوم صفحه « ١٠ »

روحي خصائصو او صفاتو تر نورو وختونو بهتر گرځولي دي . لكه چې په يوه حديث كې روايت شوي دي : « ان لربكم في دهركم نفحات فتعرضوا لها »

د دي روايت طبراني د محمد بن سلمه له حديث څخه كړي دي او الباني د جامع صغير په ضعيف كې ذكر كړيدي . د حديث ترجمه : په رښتيا چې رب ستا سولره په زمانه د ستاسي كې وختونه اوساعتونه شته تاسي د هغو لاس ته راوړلو ته چټكتيا وكړي . او دا تخصص يواځې د الوهيت د شان څخه دي ، خاص كوي په خپل رحمت سره هغه څوك چې وغواړي او هغه شي چې وغواړي . نو لكه ځنې خلك چې يې په ځنې نورو بهتر گرځولي ، او ځنې انواع او ډولونه يې په ځنې نورو او ځنې ځايونه يې په ځنې نورو بهتر كړي دي همدارنكه ځنې زمانې او وختونه يې هم په ځنې نورو بهتر او افضل گرځولي دي الله تعالي «ج» فرمايي :

و ربك يخلق ما يشاء و يختار ، ما كان لهم الخيرة . القصص : ٦٨

ترجمه : او رب ستا پيدا كوي هغه چې اراده يې وشي او غوره كوي يې ، دوي لره اختيار نه دي . نو په تحقيق الله تعالي په شپه كې د سحر ساعتونه بهتر گرځولي دي او هغه د شپې د درېمي آخري ساعتونه دي ، داسي چې الله تعالي په خپلو بندگانو هره شپه تجلي كوي ، ورته رانازلېږي داسي نازلېدل چې د ده له جلال سره لايق دي نو بلنه فرمايي : « هل من مستغفر فاغفر له ؟ هل من نائب ناتوب عليه ؟ هل من سائل ؟ هل من داع .

د دي روايت ترمذي له عمر بن عبسه څخه كړيدي او صحيح يې گرځولي همدارنگه نسايي او حاكم هم او ويلي يې دي دا صحيح دي په شرط د مسلم ذهبي منلي او بغوي هم صحيح گرځولي لكه چې په فيض كې راغلي دي .

د حديث ترجمه : د الله ډير نژدېوالي بنده ته د شپې د آخري په ماښام كې وي ، نو كه كولاي شي په هغه ساعت كې د الله د ډاكرنيو له جملې څخه شي نو شه . او الله تعالي د اوني په ورځو كې د جمعي ورځې ته بهتري وركړېده او هغه د مسلمانانو د اوني اختر دي ، په هغې كې د جمعي د فرض لمانځه ادا كيدل او له خلكو سره يو ځاي كيدل او د هغوي ليدل دي ، په هغې كې يو ساعت دي چې پكې سوال ته اجابت كيږي ، كه په هغې كې مسلمان الله تعالي ته د خير دعا وكړي استجابت يې كيږي . او په يوه حديث شريف كې صحيح شوي ده چې ان من غذا الي الجمعة في الساعة الاولى كان كمن قدم يده و من ذهب في الساعة الثانية . اي في الفوج الثاني كان كمن قدم بقره ثم كمن قدم شاة ، فد جاجة فبيضة ثم تطوي الملائكة صحتها حين يصعد الخطيب المنبر . ترجمه : څوك چې د جمعي د ورځې په ول ساعت كې لمانځه ته ورشي نو لكه اوس چې يې خيرات كړي وي ، او څوك چې په دوهم ساعت «دوهمه» حصه كې ورشي لكه غوښي چې يې صدقه كړي وي ، وروسته له هغه لكه پسه چې صدقه كړي ، له هغه وروسته لكه چرگه بيا لكه هگي چې خيرات كړي ، كله چې خطيب منبر ته وځيږي ملكي خپل دفتر ټول كړي . او الله تعالي «ج» د كال له ورځو دالاندي ورځې بهتري گرځولي

دي : د ذي الحجي لس ورځې او په هغو كې بيا د عرفي ورځ بهتره ده بلكه لا دا چې په عامه توگه د ټول كال په ورځو بهتره ده . په يوه صحيح مرفوع حديث كې له ابن عباس رضي الله عنه څخه راغلي : ما من انام احب الي الله العمل فيهن من هذه الايام يعني العشر قالوا يا رسول الله ولا الجهاد في سبيل الله : قال : ولا الجهاد في سبيل الله ، الا ان يخرج الرجل بنفسه و ماله ، فلا يربح من ذلك بشيء

د دي روايت بخاري كړيدي

هغه مسلمان ته چې د خير كارونو ته په چټكۍ كولو كې حريص وي سايبې حو هغه وختونه په لاس راوړي كوم چې الله تعالي هغه په ځانگړي روحي حصانصر او صفاتو ترنور وختونو بهتري گرځولي دي

ترجمه : داسي ورځې نورې نشته چې پكې نيك عمل كول تردي ورځو نه خداي ته ډير خوښ او منظوري . يعني پدې لسوورځو كې ، دوي وويل اي رسول الله او جهاد په لار د الله كې هم ترينه بهتر نه دي ؟ دوي وفرمايل او نه جهاد په لار د خداي كې ، مگر د هغه سړي عمل ترينه بهتر دي چې دي له ځان او مال سره جهاد ته ولاړ شي او يو هم بيرته رانه وړي .

په مياشتو كې الله تعالي د رمضان مياشت بڼه او بهتره گرځولي ده او دا هغه مياشت ده چې قرآن كريم پكې نازل كړي شوي دي چې لاره ښوونكي دي خلكو ته او واضح آياتو نه دي له احكامو د شرع نه او د حق او باطل بيلوونكې دي روژه نيول

پکي فرض دي ، د شپي دریدل پکي سنت دي او د نیکو عملونو ډیر والي پکي مستحب گرځول شوي دي ، نو دا د مومنانو وخت دي ، د صالحانو د تجارت گځاي دي او د وړاندي کیدلو میدان دي . پخوانیو مومنانو به په ډیر شوق او رغبت د دي انتظار یوست او ویل به یې : هر کلي دي وي دي پاکوونکي میاشتي ته ، او غوښتل به یې چې پدي سره د خپلو عیبونو له ناولتوب څخه گان پاک او د گناهو له پلغونه گان ومینځي په تحقیق سره الله تعالي توبه کوونکي او پاکان خوشوي .

عبادة بن صامت رضي الله عنه روایت کوي چې رسول الله صلي اله عليه و سلم چې د رمضان میاشت راغله یوه ورځ وفرمايل : اټاکم رمضان شهر برکة ، يعشاکم الله فيه ،

فينزل الحمة و يحط الخطايا و يستجيب الدعاء ينظر الله الي تنا فسکم فيه ، و بياهي بکم ملئکتہ ، فاروالله من انفسکم خيراً ، فان الشقي من حرم فيه رحمة عزوجل د اسیوطي په جامع کبیر کي راوړي او طبراني او ابن نجارته یې منسوب کړي دي . ترجمه : تاسو ته د رمضان میاشت چې د برکت میاشت ده راغله ، الله پکي یتاسو پتوالي کوي ، نو خپل رحمت رانازلوي خطا گاني محوه کوي ، او دعا قبلوي ، الله پکي ستاسو شوق ته گوري او ملکوت ته په تاسي باندي فخر کوي نو الله ته د خپلو نفسونو څخه خیر ښکاروي ، حکه شقي او بدبخت هغه څوک دي چې د الله عزوجل له رحمت نه پکي محروم وي .

او د رمضان ټوله میاشت مهمه ده لکن ډیري مهمي برخي یې : اخري دریمه ده ، یا په عبارت آخري لس ورځي دي او اهمیت یې په دوه دلیل

دي : لمړي : دا چې دا ورځي د میاشت د پای ورځي دي ، او اعتبار د عملونو په خاتمي سره وي ، او له همدې کبله له منقولو د عار څخه دا هم ده : اللهم اجعل خیر عمري آخره ، و خیر عملي خواتمه ، و خیر ایامي يوم القاک .

ترجمه : اي باري خدايه ښه او د خیر عمر مي آخري عمر کړي او ښه عمل مي آخري عملونه کړي او د خیر د ورځو مي هغه ورځ کړي چې له تاسره پیوست کیزم .

دوهم : په غالب گمان دا د قدر د شپي ورځي دي ، او د قدر شپه هغه شپه ده چې الله تعالي «ج» ترزو میاشتو بهتره کړي ده ، او د هغې د بهتري په هکله یې په قرآن کریم کي سورت نازل کړيدي (انا انزلناه في ليله القدر و ما ادراك ما ليله القدر ، ليله القدر خیر من الف شهر تنزل الملائكة والروح فيها باذن ربهم من کل امر سلام هي حتي مطلع الفجر) قدر سوره .

ترجمه بیشکه موږ دا قرآن و قدر په شپه کي نازل کړي دي ، او څه خبر کړي یې چې څه ده شپه د قدر ، شپه د قدر له زرو میاشتو نه بهتره ده ، نازلېږي په هغې کي ملئکي او روح په اذن د رب د هغوي سره د هر کار د پاره ، سلامتته ده هغه شپه آن تر ختلو د صبا پوري ، او په قراني نص سره داشپه په یقيني ډول درمضان په میاشت کي ده :

په تحقیق د رمضان میاشت هغه میاشت ده چې قرآن پکي نازل شوي دي ، نو دا شپه له همدې میاشتي څخه ده ، او مبارک احادیث راغلي او دا امر کوي چې دا شپه پدي آخرو لسو شپو کي ولټوي . او کله چې به آخر لس ورځي داخلي شوي نبي کریم صلي الله عليه و سلم به کورواله

اي مرد مجاهد

جان محمد سرشك

اي شير مرد مجاهد

اي مرد جنگ جو مجاهد

مه قربان تو اي مجاهد

شبانه تو هميش بيدار بودي

بدشت و دامن كهسار بودي

به سر سنگر جهاد بودي

به شوق جنگ خود خمار بودي

وقتي دشمن را ديدې اي مجاهد

دليرانه حمله كردي اي مجاهد

مه قربان تو اي مجاهد

سرشك شبينم گلزار بودي

بهر گلشن گل بهار بودي

پريشوده او شپه په يې بيداره تيروله او هم به يې د كورنۍ غړي بيدار ول او دا ورځې به يې اعتكاف ته خاص كولي . او الله تعالي «ج» له رمضان نه وروسته د حرم مياشتو ته بهرني ورځې ده او هغه : د رجب ، ذولقعد ، ذولحجه او د محرم مياشتي دي . الله تعالي «ج» فرمايي :
ان عدة الشهور عند الله اثنا عشر شهراً في كتاب الله يوم خلق السموات والارض منها اربعة حرم و ذلك الدين القيم ، فلا تظلموا فيهن انفسكم .
التوبه : ٣٦

ترجمه : بيشكه چي شمار د مياشتو په نزد د خداي دوولس مياشتي دي په كتاب د خداي كې له هغې ورځې چي پيدا كړي دي ده اسمانونه او حكمه له هغوي نه خلور مياشتي حرام دي ، دا دي دين سم پس ظلم مه كوي تاسو پدې كې په نفسونو خپلو په جنگ كولو سره . او په نفس ظلم په ټولو مياشتو كې حرام دي خو د حرم په مياشتو كې ډيره سخته گناه ده . نور بيا

بقية ص ٧٩
احتساب نهضت بيرون كشد و هيچ حرفي زشت ، ناسزا و دور از آداب و رسوم شرعي و اسلامي را براي برادر هم سنگر خود پرتاب نميكنم چه اسلام كه ما خود را داعي ، مدعي و جاهد و دوستدار و معتقد آن ميدانيم بطور علني اعلان ميدارد كه :

« انما المومنون اخوة فاصلحو بين اخويكم »

و السلام

سیري بر مبدا و اصالت جنبش خدام الفرقان

عبدالرقيب «جهيد»

سیري بر مبدا و اصالت جنبش خدام الفرقان

جنبش خدام الفرقان ریشه هاي عمیق و فروگیرش در پیکره جامعه اسلامي افغانستان با ترکیز و صلابت استقرار یافته و پیوسته از آغاز مبارزات اسلامي در کشور نقش تاریخي و دوراني خود را در مسیر جنبش هاي اسلامي اداء نموده است و هیچ فردي از افراد نهضت اسلامي ظهور تنظیم خدام الفرقان را در پهلوي موضع هم آهنگ تمام علمای مبارز و دانشجویان مسلمان انکار نمیتواند کرد ، سعی و تلاش بنیانگذاران خط اصیل و انقلابي اسلام در سرزمین اسلامي مان قابل تقدیر و تمجید است و ما بدون تعصب و تحاسد همه متفکرین و جانبازان راه دعوت و فکرت و نهضت اسلامي خویش را به نظر قدر و احترام می نگریم چه انقلاب امروزي مجاهدین مومن و دلیر مرزوم ما و مشعل داران و رهبران قهرمان تحریک اسلامي از برکت و عظمت حرکت همان طلایه داران دعوت و جهاد که این سلسله طیبه را از زمان صدر اسلام عصر صحابه کرام «رض» و شخص رهبر عالم بشریت علیه الصلوه و السلام تا این زمان به ارث گرفته بودند برای نسل موجوده و نسل هاي آینده کشور به ارمغان آوردند و امانت را به اهلش سپردند .

بنا کردند خوش رسمي بخاک و خون غلتیدن

خدا رحمت کند این عاشقان پاک طینت را

بلي ! از تر اوش افکار و تکاثر اذکار و فکرت خدا جويي و تشکیل حاکمیت شریعت غرای محمدی «ص» هم اهل ایمان و تقوي و عارفان و مجاهدان معاصر ما دین مبین اسلام به فرزندان دعوت و مبارزان آگاه و متفکرین هدفمند کشور چون بار امانت باقي مانده است و از اثر رنجهای فراوان و درد هاي بیکران و نا بساماني هاي دوران زندگی حاصل خون و عرق و رنج و زحمت خود بزرگترین دولت ایمان و سرمایه اسلام را به اولاد و احفاد برای ابدالا باد گذاشتند و چنان نبراس علم و مشعل دعوت و مصباح جهاد و شمع تضيحه را در اطراف و اکناف مرزوم محبوب مان بر افروختند که بفرض محال هر گاه تمام جهان کفر و بلاکهای طاغوتي در راه نابودي و یا امحاي آن با تمام قواي مادي و حربي و شیطاني بکوشند ممکن نیست که به هدف خود نایل آیند و این تجربه را بارها استعمار شرق و غرب بر ملت غیور و خدا پرست ما تکرار کرده اند مگر در فرجام رسوا و بدنام و ناکام از سرزمین ما فرار کرده اند . !

نسبت عدم اشتغال بر جوانب موضوع و طوالت کلام و ضیق مقام نمیخواهم بر محور تمام جزئیات و تاریخچه مراحل فراز و نشیب این تحریک بحث و بررسی نمایم مگر بطور اجمال برداشت کلی و

اصولي خود را نسبت به نهضت اسلامي کشور ابراز میدارم و اصالت فکري و تنظيمي خدام الفرقان چون ستاره ساطع در دوران حاکمیت شاه مجروح در آسمان مبارزات اسلامي کشور طلوع کرد و بدون کم و کاست و تداخل در حدوث و قدامت زماني و نسبي آن بر این نکته پافشاري میکنم که بر آنده از همزمان و هم سنگران مجاهدان که از تاریخ جنبش هاي اسلامي کشور آگاهی نداشته باشد و یا در اثر مصروفیت هاي جهادي موقع مطالعه و اثار علمي و فرهنگي را ندارند میرسانم که نقش صف آرايي ، مبارزه ، دعوت و جهاد از سه نقطه قابل الذکر در برابر سیلاب سرخ کمونیسم روس و چین و احزاب و ایادي کپتالیسم امریکا و فساد داخلي دستگاه سلطنتي آغاز رفت .

الف : جنبش جوانان و دانشجویان مسلمان بسطح مدارس ابو حنیفه دارالعلوم عربی کابل و مکاتب و پوهنتون که رهبري آن از طرف اساتذه و پیشگامان نهضت اسلامي که برخی از آنان تا کنون در قید حیات اند براه انداخته شد .

ب : خدام الفرقان پیوسته و هم آهنگ از میدا تاسیس آن تا دور ان وقوع اعتصابات و قیام هاي اسلامي همگام با نهضت اسلامي کل کشور نقش سازنده و تاریخي خود را ایفا نموده و نشریه ندای حق توام با جریده گهیخ در مورد پخش و نشر

افکار انقلابي اسلام ، گسترش دعوت و اصول مبارزه مسئولیت بخش فرهنگی و مبارزه سرد را با دهریان و ملحدان و کمونستان به پیش می برد و در حقیقت هر دو نشریه بیانگر اهداف و مرام و بالیسی هم آهنگي بود و در اصول دعوت و هدف

و مبارزه کوچکترین تفاوتی در میان نبود و در برابر سلطنت و دستگاه حاکمه هم مبارزه هر دو جنبش مساویانه متحدانه بود .

ج : قیام و اجتماع علماء مبارز از هر گوشه و کنار کشور در مسجد پل خشتي نیز همزمان آغاز مبارزات اسلامي جوانان مومن و هدفمند نهضت اسلامي کشور در برابر ظهور احزاب چپي و فساد سلطنتي انحرافات اجتماعي و سایر ناپه ساماني ها اداري و دولتي در خور یاد آوري است که فریاد هايی تکبیر و بانگ هاي تبلیغ و زمزمه هاي تهلیل و مواعظه و بیانات شان بگوش ارگ

خداوند الفرقان پیوسته و هم آهنگ از میدا تاسیس آن تا دور این وقوع اعتصابات و قیام هاي اسلامي همگام با نهضت اسلامي کل کشور نقش سازنده و تاریخي خود را ایفا نموده و نشریه ندای حق توام با جریده گهیخ در مورد پخش و نشر افکار انقلابي اسلام . گسترش دعوت و اصول مبارزه مسئولیت بخش فرهنگی و مبارزه سرد را با دهریان و ملحدان و کمونستان به پیش میرسد .

نشینان سلطنتي مستقیماً میرسید . تا آنکه دستگاه سلطنت حمله وحشیانه را بالای علما مبارز در صحن و حریم مسجد پل خشتي صادر کردند و قوای ژاندارم پولیس با قساوت و بیرحمي علیه مبارزین تازیدند و شیخون زدند و با استخفاف و فضیحت علم هاي مبارک و شعار اسلامي را زیر پا کردند و با لت و کوب اجتماع علما را متفرق ساخته و چهره هاي سر شناس این قیام را روانه زندان کردند و متباقي هر کدام را رهسپار ولایت و زادگاهش نمودند .

هكذا برخورد پولیس ژاندارم رژیم ظاهر شاه به عین شکل در برابر صفوف توفنده نهضت جوانان و خدام الفرقان از شدت و قساوت زاید الوصفی بر

خوردار بود و با استعمال دنده هاي ضربتي و تهديد و تخويف جلو پيشروي تظاهرات جوانان مسلمان را سد مي شدند و تا اينكه مراکز جنبش اسلامي چون دارالعلوم عربي کابل ساحه پوهنحي شرعيات ، حقوق و انجيري و نقاطيکه محل تجمع ر اوجگيري قيام و اتخاذ پلان مبارزاتي بود بمحاصره کشانیده شد مگر بر خلاف باند ها و گروههاي مزدور روس ، چين امريکا و ساير احزاب کفري و الحادي آزادنه بفعاليت ها و تظاهرات کفر آميز خود ادامه ميداند و هيچنوع قيد و قيودي و عکس العملي مخالف از طرف شاه و حکام سلطنتي در برابر آنها اتخاذ نگردید و بر بن بنا چهره هاي سر شناس نهضت اسلامي را تحت تعقيب و بازداشت قرار دادند و آنها رابه شکنجه گاه ها و محابس زنداني نمودند که کار نامه ها و حرکات اسلامي آنها در بن محدوده نمي گنجد تا بطور تفصيل ياد آور شوم .

خاطرات تابناک اين همه حماسه سازان رزم آور صاحب عزم و هدف در دل همه جوانان مجاهد و سابقه داران نهضت اسلامي نقشي است ثابت که از لوح سينه ها و قيد دفتر ها زایل نمي شود و کتمان حق و حقيقت باعث تباهي و هلاکت است و اين بود لب لباب موجز و فشرده که از برداشت و چشم ديد صاحب قلم بخدمت برادران مسلمان تقديم شد و اينک قبل از اختتام تمام برادران هدفمند و دعوتگر اسلام خود را به نکات آتي متوجه مي نمايم که موجب سلامتي دين و سعادت هر دو جهان در آن متصور باشد :

۱- مسلمانان برادران يکديگر ند بايد از تعصب ، حسد عداوت با همدیگر جداً بر حذر باشيم به

جان ، مال آبرو و عزت مسلمان تعرض کردن کار اهل اسلام نيست .

۲- از دعوا و تخاصم و تحاسد در رابطه با سابقيت و حجم فعاليت هاي تحريکي بايد بگذريم و اين خصلت نه از خصايل سلف صالحين «رض» است و نه بر آن اجري ترتيب مي شود و فقط مسارعت و مسابقت به خيرات و اعمال صالح و سخنان اصلاحي و نهي از منکرات را شعار خود قرار دادن کاري است مطلوب و اسلامي و سبب مرضات ذات الهي «ج» .

۳- همه مسلمانان و مجاهدان و مهاجران افغانستان حقوق اسلامي مساوي دارند در انقلاب و نهضت اسلامي کشور که از روي ديانت و اخلاص عضويت حاصل کرده اند از تمايزيابي اخلاقي و معاشره ذات البيني بر خوردرا ند هر عضو نهضت و انقلاب چون عضو بدن ماست هر آنکه دلسوز به ملت و دلدار به اسلام و در د مند بجهاد است . و بر حقوق رعايا و ايتام و سواد اعظم اينملت زجر کشيده و شهيد پرور صله رحمي دارد و از احوال بيچارگان و مظلومان و محرومان و ستمديدگان و بينوايان و درويشان باز جروي ميکند نور چشم ماست و در قدم اول حق زعامت و قيادت ملت مومن و مجاهد ما را دارد ؛ و به سطح افراد همه جز قلمرو فکري و عقيدتي اسلام بوده معيار فضيلت و برتري ما در عمل صالح و تقوي است . پس همه براي يك هدف از وطن راهي سنگر و سرزمين هجرت استيم البته اين هم روي يك شناخت کافي انتساب ما در يك تنظيم اسلامي و جهادي نبايد عضويت ما را از

بقيه در ۴۴

په غزني كي د جهاد په هكله

د ريان ليكنه مټ موم

چې ښار ته ننوزي ، خدا نگرزانو يوه تالي خټې
سردار عبدالرشيد» د امير دوست محمد خان
خوريي» انگرزانو ته خبر ورکړ چې د کابلې
دروازې شاته ديوال ندي وهل شوي او هغه سوځول
کيدلای شي هم هغه وو چې انگرزانو کابلې
دروازه په باروتو والوزوله ، د شپې له خوا
انگريزي پوځ ښارته ننوت او کوڅه په کوڅه جگړه
وښته ، د غزني خلک او لښکر داسې په زړو
توب سره وجنگيدل چې د لومړي ځل لپاره يې د
انگريزي امپراطوري د لښکرو سترگي وسوځولي
چې د انگرزانو د وژل شو يو افراد و خو پته
ونلگيده ! اما دجنرال سيل په گډون له انگريزي
پوځ څخه اوولس تنه افسران او دوه سوه تنه
عسکر تپيان شوي وو . د غزني په دفاع کې
دوولس سوه تنه شهيدان او ديرش تنه مسلمانان
تپيان هم د جنگ په ميدان پراته وو .

انگرزانو د سردار غلامحيدر خان د کورني غوي
چې په بالا حصار کې اوسيدل او شميري دېرشو
تنو ته رسیده ، د ښار په يوه کور کې بنديان کول .
د جگړې بنديان خو يا توب ته وتړل شول او
يادپسونو په څير حلال کړای شول کله چې
پنځوس تنه بنديان د شاه شجاع مخته راوستل
شول نو يوه بندي په لوړ غږ شاه شجاع ته
دانگريزد نوکر په صفت خطاب وکړله همدې کبله د

غزني د انگريزي تيري په وخت کې :

له انگرزانو سره د افغانانو په جنگ کې د غزني
سيمه هم د جگړې ميدان وو . کله چې د ۱۸۳۹م
کال د جولای د مياشتې په يوويشتمه نيټه شاه-
شجاع ، جنرال کين او مکناتن د کندهار له لوري
غزني ته راوړسيدل ، د غزني خلکو د سردار غلام-
حيدر خان په مشرۍ د غزني دفاع په خورا ميرانه
سره کوله ، په همدې وخت کې د غزني د خلکو د
مرستي لپاره سردار محمد افضل خان د سردار
غلام حيدر ورور له دريو زرو کسو سره غزني ته
راوړسيد چې ښارته نژدې په لوړو سيمو کې يې
ځاي ونيو ، امير دوست محمد خان هم له خپل
پوځ سره په ارغندي کې اړولي وو . په همدې
وخت کې يو شمير مبارزينو د مهترموسي زرمټي
په مشرۍ غوښتل څو د غزني د مجاهدينو مرستې
ته ځان ورسوي خو مخته لدې چې خپلې مورچې
جوړې او مضبوطې کړي د شاه شجاع له لوري
د کيستان نکلس قواو رواستوله شوه هغوي هم
يو ناڅاپي بريد وکړ چې همدا مبارزين يې په
شهادت ورسول خواتيا تنه مجاهدين ژوندي ونيول
شول چې د شاه شجاع په امر يې د انگريزي
کمپونو تر مخ سرونه ووهل شول . د غزني د ښار
قولي دروازي تړلې وې او انگرزانو تشواي کولای

شاه شجاع په امر د دي پنځو سوتنو سرونه د انگریزانو تر مخ پرې کړي شول سردار عبدالرشید د انگریزانو جاسوس هم دا منظره لیدله .

سردار افضل خان چې له دي حال څخه خبر شو نو د خپل پلار لورته وتښتید . دوست محمد خان خپل ورور سردار عبدالجبار چې مخته یي هم له انگریزانو سره اشنایي درلوده غزني ته راواستاوو څوله مکناتن سره روغه وکړي نوموړي سردار مکناتن ته وویل چې دوست محمد خان به د شاه شجاع پاچاهي ومنې خو په دي شرط چې وزارت دوست محمد خان ته ورسیږي ، مکناتن وویل چې نه ، انگریزان اراده لري چې دوست محمد خان هندوستان ته واستوي ، عبدالجبار وویل چې نویښه د سردار غلام حیدر خان کورني دي له بند څخه خوشي کړای شي ، مکناتن دا خبره هم رده کړه عبدالجبار بیا وول چې لږ تر لږه خودي د سردار غلام حیدر خان میرمن خوشي کړای شي خو مکناتن دا خبره هم ونه منله .

کله چې دوست محمد خان له خپل ورور څخه د مکناتن دا خبرې واوریدلي نو خپل لښکري ځای په ځای پرېښود او په خپله داوڼي د کوتل په لاره د بامیانو په لور وتښتید ...

په همدې توگه د غزني له نیولو څخه وروسته تر کابل پورې د انگریزانو په مخکي کوم خنډ پاته نه شو ، خو شاه شجاع چې د انگریزانو تر سیوري لاندې کابل ته ورسید ملت غلي نه شو چې په همدې لړ کې د غزني خلکو هم د ۱۹۴۰ کال د جولای په میاشت کې بیا پاڅون وکړ او د کابل کندهار لاره یې وتړله او دوه تنه انگریزي افسران یې له دوو ټولپو عسکرو سره له منځه یووړل . د

همدې کال د نوامبر په میاشت کې انگریزي پلټن په غزني کې محاصره شو ، که څه هم دغزني مجاهدینو توپ او نور جنګي وسایل پوره نه درلودل او انگریزي قوا په تېږونو وسله واله وه خو بیا هم د غزني ښار د مجاهدینو له لوري پنځه میاشتي محاصره وو . خو سردار شمس الدین د غزني مرستي ته راوړسید او کلنل پالمر له خزاني ، مهماتو او عسکرو سره د ۱۹۴۱ کال د مارچ د میاشت په شپږمه نیټه له ښار څخه ووت او د کابل په لور روان شو خو مجاهدینو د هغوي مخه ونیوله ، ماتي یې ورکړه او څو کسه انگریزان یې ژوندي ونیول ، ځیني انگریزي افسران بالا حصار ته وتښتیدل او تسلیم شول په همدې ترتیب دوه پیاده لښکره او دوه ټولپه سپاره انگریزي پوځ له

انگریزانو د سردار غلام حیدر خان د کورنۍ غړي چې په بالا حصار کې اوسیدل او شمیر یې ډیر شو ، ټپي ټپي رسیده د ښار په یوه کور کې بنديان کړل د جګړې بنديان خو یا توپ ته وتړل شول او یا د پسونو په څیر حلال کړای شول .

ټولو تجهیزاتو سره نېشت او نابود شو . تاریخ نوای معارک لیکي : څو تنه یې له نوموړي انگریزي پوځ څخه ژوندي ونیول چې له هغوي څخه به یې د مزدورانو کار اخست ، هغه افسران چې په انگریزي لښکر کې به یې د کبر له کبله له چا سره خبره نه کوله ، اوس د غازیانو د اسونو انبار په سروې او په دي ویاړي چې د اسونو طبیلې جارو کوي . د ۱۸۴۱ کال د نوامبر د میاشتي په یوولسمه نیټه انگریزانو ته خبر ورسیده چې کوم پوځ له کندهار څخه د کابل په

لازم دانستم تا در این تنگنای از غربت و هجرت و مقطع حساس تاریخ در مورد يك شخصیت سیاسی فرهنگی و عزیز ترین فرزند تربیه شده نهضت اسلامی افغانستان محترم الحاج محمد امین «فروتن» معاون حرکت انقلاب اسلامی افغانستان اندکی تحریر نمایم . البته قبلاً پوزش میخوام ، آنچه که شایسته این مجاهد بزرگ است ، نتوانسته باشم برشته تحریر در آورم ، آنرا از تقصیرات من بشمارید .

بزرگ مرد عزیز ، مجاهد خستگی ناپذیر محترم الحاج محمد امین «فروتن» که در آغوش این عالم با علم و ادب مشغولیت دارد ، با فهم و دانش اسلامی که محیط جسم جان او را احاطه نموده است با آواز بلند و آزاد اندیشی تلاش و مساعی لازم در راه تحکیم عدالت بخرچ داده است . الحاج محمد امین «فروتن» مرد با حوصله و آرمیست که با همه مشقت ها چرخ روزگار نتوانسته او را از کشت زار مبارزاتی بدور کشاند .

او يك مجاهد متین و استوار است ، که در همه فراز ها و نشیب ها و دروادی های پر خم و پیچ مبارزه و جهاد برای بدست آوردن هدف و آرمان مجاهدان اصیل يك انقلاب اسلامی که اعلائی کلمته الله و حکومت عدل الهی است گام به گام مجاهدان راستین نهاده است و می نهد ، تا باشد پیام آزادی بخش ملت مظلوم و جد و جهد مبارزین تاریخ موحدان و مجاهدان رانسل به نسل در همه عصر ها برساند .

شاید این حقیقت را تاریخ فراموش نکند که مردان هستند ، چون «فروتن» که در مقابل دشمنان اسلام و انسانیت در شرایط تنگاتنگ و پس دشوار و نا مساعد مقاومت بی نظیر نموده اند و به مبارزه شان با

شخصیت

اسلامی

و شهامت

جهادی

الحاج محمد

امین «فروتن»

معاون

نظار چشم

دشمنان اسلام

ایست

ی . نثاری

لوري روان وو په غزني کي د مجاهدينو له لوري له منځه يووړل شو. دا هغه پيسنه وه چي پکي يوه انگريز افسر د تيستي په غرض سخيته کالي اغوستي وو خو بيا هم د مجاهدينو لاسته راغي او تر تيغ تير شو. د نو امير د مياشتي په پاي کي انگريزان په دي هم خبر شول چي کپتان و د برن او يو ټولي عسکري به غزني کي د مجاهدينو د عملياتو په لړ کي ووژل شول. پدي توگه د کندهار له لوري امدادي انگريزي لسكر ټول په غزني کي تبا ه شو. د انگريزي لومړي تيري په وروستيو شپو ورو چي د مجاهدينو مشرانو شاه شجاع ته وړانديز وکړ چي نوموړي د دي د انگريزانو له ملگرتيا څخه لاس واخلي او د زري دسمني د لري کولو لپاره د مجاهدينو مشران دي ته حاضر دي چي د پاچا لوني به نکاح کړي او هم پاچا ته خپلي لوني په نکاح ورکړي. خو پدي وخت کي دا خبره خپره شوه چي د غزني خلکو شاه شجاع ته د فرنگي پاچا عنوان ورکړيدي چي به دي توگه دا جوړه عملي نه شوه ...

کله چي د مجاهدينو او انگريزي تيري کونکو تر منځ د انگريزانو په وتلو مشوره وشوه نو غزني هم د نورو ښارونو په څير له مجاهدينو څخه خالي شو چي مانگريزي پاتي پوځ له افغانستان څخه په ارامي ووزي.

جنرال نات د ۱۸۴۲ کال د اگست په ۲۸ نيټه غزني ته راوړسيد او پدي وخت خو مجاهدين له ښار څخه وتلي وو. جنرال نات د سلطان محمود د قبر له خوا څخه د لرگي يوه زړه دروازه له حان سره په دي سياسي دوکه يووړه چي گواکي دا هغه دروازه ده کومه چي محمود له سومنات څخه

راوړي وه. کله چي انگريزي گود مات پوځ هندوستان ته ورسيد په فيروز پور کي لار دايلنبر د هغوي د استقبال لپاره يوه شانداره تشريفاتي غونډه جوړه کړه چي په هغي کي لارډ د هندي شهزادگانو او خلکو په عنوان له لفاظي څخه ډکه يوه اعلاميه خپره کړه چي پکي وو:

زمونږ فاتح پوځ وروسته له څو کلنو د سومنات دروازه راوړه چي د هندوستان د ذلت د نښي په توگه له افغانانو سره وه. دا ده هغه تاسو ته سپارم څو زموږ او ستاسو يو والي هميشني وي ... خو هندي خلکو د اعلاميه ځکه مسخره کړه

جنرال نات د سلطان محمود قبر له خوا څخه د لرگي يوه زړه دروازه له حان سره پدي سياسي دوکه يووړه چي گواکي دا هغه دروازه ده کومه چي محمود له سومنات څخه راوړي وه.

چي هغوي پوهيدل، چي نه انگريزي پوځ فاتح دي او نه دا دروازه د سومنات دروازه ده هغه وو چي همدا په دروغو د سومنات دروازه وروسته له هغه چي د انگريزانو د رسوايي سبب شوه د انگريزانو له خواپته او اعلان يي وکړ چي هغه ورکه شويده په افغانستان باندي د انگريزانو د دوهم تيري په موده کي هم د غزني ولايت خلکو د افغانستان د نورو سيمو د خلکو په څير په جهاد کي غټه ونډه واخستله چي د مجاهدينو لار ښوونه ملا دين محمد انډر چي په ملا مشک عالم مشهور وو، عبدالقادر غزني، ملا عبدالغفور لنگري او گل محمد انډر کوله.

د ۱۸۷۹ کال د دسمبر د مياشتي په اوله نيټه چي

د انگریزانو له لوري د امیر محمد یعقوب د تبعید خبره خپره شوه د هغې ورحې په سبا ملا مشك عالم چې شرعاً یې د محمد یعقوب خان له امارت څخه ځان خلاص باله په غزني کې د انگریزانو په ضد د جهاد اعلان وکړ ، له همدې اعلان سره سم له هرلوري مجاهدین راټول او د کابل په لوري روان شول . کله چې د غزني مجاهدین کابل ته ورسیدل په کابل کې د جهادي مشرانو له خوا د انگریزانو د محاصري لپاره یو پلان جوړ شوي وو چې له هغه پلان سره سم د غزني ، میدان او ور دگو مجاهدین سمدستي د گذرگاه له تنګي څخه د کابل ښارته ننوتل او نیغ په نیغه یې په شیرپور کې د دښمن په عسکري مورچو برید وکړ . دجنگ په جریان کې د مجاهدینو مشرانو د کابل د ښار اداره د غزني او زابل د مجاهدینو لارښود ملا مشك عالم ته سپارلې وه . جنگ جاري وو چې انگریزانو وکړای شوي خو د ولي الله په واسطه په غزني کې چې یو له غټو جهادي مرکزو څخه وو د پښتون ، تاجک اوهزاره تر منځ د نفاق او کورني جگړې اوریل کړي ، ملا مشك عالم په خپله د همدې اور د وژلو لپاره غزني ته را روان شو خو مخته له هغه د جهادي تحریک نورو مشرانو عبدالقادر تاجک او گل محمد اندر پدې اور اوبه توی کړي اووژلي وو له انگریزانو سره د دوهم جنگ په پای کې کله چې عبدالرحمن له انگریزانو سره د جوړې اوسازش په نتیجه کې د افغانستان سیاسي قدرت ته ورسید نو د امیر دوست محمد خان په څیر یې لومړي د مجاهدینو له لوري ځان بې غمه کړ ، په دې معنی چې اعدام ، بندیان او جلا وطن یې کړل .

غازي ايوب خان يې د انگریز تر اغیزې لاندې خاوري ته وشاړه ، غازي محمد جانخان د عبدالرحمن خان په امر ووژل شو ، ملا مشك عالم دهغو اتلو لویو په مقابل کې چې د انگریزي تیري په وخت کې یې ښکاره کړي وې د عبدالرحمن له لوري د موش عالم په نوم ونومول شو .

کله چې د مجاهدینو له مشرانو سره د عبدالرحمن په رویه خلکو سخت عکس العمل وښود نو عبدالرحمن د خلکو د لاساينه پیل کړه ، چې په

د ملا مشك عالم د دې خبرو په ځواب کې عبدالرحمن د نوموړي او د غزني د خلکو په عنوان یو فرمان هم واستاوه خو گټه یې ونه کړه

دې لږ کې سردار محمد حسن د غزني حاکم ؤ عبدالرحمن په امر د اندرو د سیمې خلک د ملا مشك په گډون د غزني ښار ته راوغوښتل او د تسلي خبرې یې ورته وکړې خو دا چې ملا مشك عالم نه وو حاضر شوي نو د عبدالرحمن په امر یو بل سردار چې د پکتیا حاکم وو یو دیني عالم «ملا عبدالعزیز» او محب علي خان دپکتیا کوټوال د ملا مشك عالم حضور ته راغلل او څه خبرې یې ورته وکړې ، خو ملا مشك سردارته ویل : دري زړه افغاني مشران ، چې د انگریزي تیري په وخت کې یې دفاع کړې ده د ناموس او اسلامي هیواد په ساتنه کې زیارونه اورپونه گاللي دي پرته له کومي خطا اوخیانت څخه نن د کابل په محبس کې بندیان دي او د خلکو د مایوسي سبب شويدي له

خلي «كله منار» جوړ كړ او امر يې وكړ چې د
اندرو له هر ي كورني څخه دي يو يو ټوپك اويوه
يوه توره په زور واخستله شي كوم معاش چې دير
شو تنو ملا يانو ته مقرر شوي وو د مقرري له
وخت څخه دي بيرته تري يوډل شي . د قره باغ د
اندرو ، لوڼو اوخړوتو ځمكې دي ضبط شي ، د
غزني د اندرو او تاجكو غلي دي تر معمول نرخ
ارزانه واخستل شي په دي ډول چې په يوه روپي
كې دي تر نور و نيم چارك زيات غنم تري اخستل
كيږي د جنگ له بنديانو له هر يوه تن څخه دي زر
، زر روپي واخستلي شي . په همدې توگه د
غزني د ملا مشك عالم داستان هم د جهاد د نورو
مشرانو په شان پاي ته ورسيد - نور بيا

دي كبله ټول ولس چې يو زه هم پكښي يم د
امنيت احساس نه كوي او ځانونه په ويره كې ويني
او كوم ډاډ نلري.

د ملا مشك عالم د دي خبرو په ځواب كې
عبدالرحمن د نوموړي او دغزني د خلكو په عنوان
يو فرمان هم واستاوه خو گټه ي ونكړه .

ملا مشك عالم د ۱۳۰۳ هـ ق كال د ربيع الاول د

مياشتي به لسمه نيټه وفات شو . د نوموړي
مجاهد عالم زوي ملا عبدالكريم د خلكو په مرسته
د عبدالرحمن په مقابل كې پاڅون وكړ خو ماتي
يې وخوړه او عبدالرحمن د كسات اخستلو توگه
د اندرو د زروتنو له سرونو څخه په كابل كې يو

نگاهی پیرامون فضیلت قلم و مسئولیت

نویسنده

مبارزه با کفر ، فراخوانی به اسلامی و وحدت و

فکرت خدا شناسی و خدا جویی می چرخد بمقایسه

با سایرین چندین برابر مورد اکرام و پاداش الهی

اندودر اجتماع مسلمین نیز نقش ارزنده داشته و در

نزد تمام افراد محترم شمرده می شوند و مدح قلم را

سوره العلق به الفاظ شیوایی بیانداشته است . اقرأ

و ركب الاكرم الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم

يعلم . ترجمه : بخوان وپروردگار توبزرگوارترست

آنکه علم آموخت بدستیاری قلم، آموخت آدمی را

آنچه نغیدانست . هرگاه از راه بیان آموزش بسر

نرسید قلم بهترین وسیله آموزش است تا آدمی

توسط آن دانشها را آموزد و دیگران بپا آموزد پس

نقش اهل در رهبری و اصلاح جامعه انسانی

و تشکیل نظام اسلامی خیلی ها قابل ارزیابی و

ارجگذاری است و مقام سامخ علماء و اهل قلم در

سطح مجتمتع چون کواکب درخشنده است که از

نور دانش ونگارش آنان اذهان و افکار بشریت

منور گردیده و از فروغ علم وایمان بهره مندمی

شوند . ازینجابه ثبوت میرسد که نویسنده

مسولیت عظیمی بردوش دارد مسولیت افراد

اجتماع و مصالح اجتماع و رهنمایی اجتماع به راه

نجات و سعادت دارین ، در عصر پر آشوب کنونی

که مطبوعات کفر آمیز شرق و غرب و نویسنده گان

ملحد و کافر قام ساحه تبلیغات زهر آگین طاغوتی

و شیطانی خود را متوجه امت مسلمه و جهان ا

دانش و نگارش اسلامی دو سرمایه بزرگی است که

حضرت حق سبحانه و تعالی نصیب بند گان مومن

و مخلص خود مینماید و از خزانه غیب براهل علم

و دانش فیضان رزق و نعمت کریم رامیرساند و

بهترین روزی نست که از آبله دست و اکتساب و

زحمت کشتی های انسان مسلمان و دانشمند و اهل

قلم بدست میآید و نظر به ارزش علم و قلم ودانش

ودانشمند ، رب العزت در بسا از ابات وسور

کتاب عزیز خود علماء و فقها و فضلا را مورد

نوازش و تقدیر قرار داده و به عظمت قلم سوگند

یاد کرده است که در اول سوره ن والقلم مذکور

آمده است و اول چیزیکه آفریده شده است قلم است

طوریکه در حدیث شریف وارد است اول ما خلق

الله القلم فقال له اكتب فقال ما ذا اكتب يارب قال

اكتب و ما هو کاین الی يوم القيامة او کما قال

رسول الله صلی الله علی و آله واصحابه و سلم

حدیث صحیح

ترجمه : اول چیزیکه آفریده خداوند «ج» قلم است

پس بفرمودش بنویس ، قلم گفت : ای پروردگار چه

بنویسم . فرمود : نوشته کن آنچه واقع می شود

تا روز قیامت .

فضایل و خصایل ستوده نویسندگان مسلمان که

قلم های شان در راه پخش دعوت اسلامی ، ابلاغ

حقایق و واقعیات امر معروف ، نهی از منکر ،

سلامي و مسلمانان نموده و بويژه در راه خاموش ساختن نور دعوت خدايي «ج» و اقامه حکومت اسلامي در جهان با تمام نيرووسايل ممکنه تلاش دارند و براي سرکوبي مسلمانان مبارز . و جنبش هاي اسلامي و واژگوني شيرازه وحدت و اتحاد اسلامي سراسري مسلمانان ترکمين نشسته اند و از همه وحشتناکتر اينکه استکبار شرقي و غربي در صدد خاموش نمودن شعله هاي جهاد و انقلاب اسلامي مجاهدين افغانستان اند و بنا بر خواص استعماري درشرائط کنوني امپرياليزم جهانخوار با روسيه جنايتکار از يك موضع متحد الفکري اوضاع و انظارت ميکنند و با تمام قواء سعي دارند تا مجاهدين از راه جهاد بر سرنوشت ملت و کشور خود نايل نگردند و در افغانستان حکومت اسلامي قايم نگردد و درين مورد تا آخرين سرحد پافشاري دارند و جهت هاي جيره خوار و رژيم هاي مزدور اين دو ابر قدرت کفري نيز اهداف و اميال ارباب مستکبر خود را درعمل پياده مينمايند و بطرفداريهاي منافقانه خاطر استعماربيون را خوش مي سازند درين فرصت که اخبار ، جرايد مجلات ، راديو و مطبوعات کشور ها و سردمداران استعمار چه در سنگر فرهنگي و يا در سنگرسياسي و نظامي با مادر مقابله اند پس وظيفه هر نویسنده و مطبوعاتي و اهل خبره و سياستمدار جهاد و انقلاب اسلامي ما نهايت خطير و در خوراھميت است تا با درک و درايت و اقامه حجت و قطعيت از اصول و مباني اسلام عزيز مسؤليت هاي شان را در قبال آرمان يککليم مليون شهيد غرقه بخون پنج مليون مهاجر و هزاران مجاهد معيوب معلول و ايتام و زنان بي سر پرست

و ساير هموطنان مومن و مهاجر و مجاهد خود ادا نمايند و اقلام و صفحات کاغذ خود را وقف خدمت و رفاه امت سرور عالم صلعم از روي عقیده ناب و اخلاص مستطاب و محبت الاحباب قرار داده و چهره هاي کريه و متعفن نفاق و اختلاف و انحراف را که يا عمال دشمن اند و يا دستخوش نفس اماره و شيطان شده اند با حربه غالب قلم در انتظار مومنان و جهانيان بي نقاب کنند و حق را نپوشند و از غير الله نه هراسند و حق را بنگارند و بنوازند

**چيزيکه آفريده خداوند «ج» قلم است پس
بفرمودش بنويس قلم گفت : اي پروردگار! چه
بنويسم . فرمود : نوشته کن آنچه واقع مي شود
تا روز قيامت .**

و بپردازند که جز راستي و حق در دو جهان هيچ چيزي سبب نجات از مهلکات دينوي و عقوبات اخروي خداوند «ج» نمي شود . اصلاحات رواني و سياسي جهاد و بحران افغانستانرا مي بايست به اصول ثابت شرعي و دلايل قاطع عقلي و تجارب تحريکي قلمداد کرد و تعهد خود را کما کان جازم و لازم حال خود دانسته و به اندازه سير موي انعطاف پذيري به جهت هاي تهديد کننده و تطميع کننده نداشته باشيم چه فرجام رشوه خواران و جيره خواران و غلامان بي شخصيت و فاقد اهليت گمراهي و نابودي است آيا بمشابه شهيدي در راه خداي «ج» رنگ قلم خود را قربان نوشتار حدود الله و بيان اوامر الله نکنيم ؟ پس دعواي مسلماني ما چگونه صدق و صحت مي يابد و مبارزه با بني عدالتي ها و حق تلفي ها و مظالم و

.. چطور میسر و ممکن مان خواهد بود . پیام درد انگیز و آگاهانه قلم مظلومی و نویسنده عجیبی بر شما اینست که : نقاط بارز دشمنان داخلی و خارجی اسلام و جهاد را هدف اصلی قرار داده در بیکاره نمودن مطبوعات و مکتوبات جهان کفری مان در امان ماند و ما علینا الا البلاغ .

فریضه ایمانی و مکلفیت اسلامی خویش را بجا نموده و روحیه دشمن را با نگاشتن و فشردن سلاح کارای اقلام بر قلب تاریخ تضعیف سازید و از نوشتن مقابلات طنزی و تعصبی در میان خود جداً برکنار باشیم تا عفت قلم و عزت خدا دادی

د یتیم حقوق او د مال ساتنه

د نظر محمد ابراهیم لیکنه

هغه واره ماشومان چې د پلار د مینې د سیوري حخه محروم دي هغوي ته یتیمان ویل کیږي . د هغوي په حق کې د مسلمانانو د ټولنې هر یو فرد د ایماني او وجداني وظیفه لري چې هغوي ته د خپلې مینې په غیر کې ځای ورکړي او هغوي سره هر ډول کمک او نصرت وکړي زموږ په گران هیواد افغانستان کې د روسانو او د هغوي د مزدورانو د ظلم او وحشت په نتیجه کې زموږ د هیواد ډیر داسې کوچنیان شته چې هغوي هم یتیمان شوي او په پردیو هیوادو کې د کړاونه ډکې شپې او ورحې تېروي . نو په هر مجاهد او مسلمان مهاجر باندې لازمه ده چې د هغوي د مال ساتنه وکړي او هم د هغوي شې او سالمې روزنې ته پوره پام لرنه وکړي ، تر څو چې پخپله د پوره عقل خښت او د سو او بدو پیژندونکي شي نو بیا دي وروسته خپل مال او جایداد پوره ورته وروسپاري . د اسلام د ظهور حخه تر مخه په مخکینیو مذهبونو کې د یتیمانو پالنې ته هیڅا هم سمه توجه او نه یې د هغوي شې روزنې ته پام لرنه کوله . خو د اسلام مقدس دین د دي بې وزلو په برخه کې

خلکو ته داسې اخلاقي تعلیم ورکړيدي چې په شریعت کې دا یوه کامله بڼه لري . او په همدې برخه کې د الله «ج» او د هغه د رسول حضرت محمد مصطفی «ص» له خوا خلکو ته خاص او د پام لرنې ورکومونه او رول شويدي . چې د یتیمانو ولیانو ته د وراثت په هکله خاص ، خاص هدایات شويدي د یتیمانو مالونه باید چې په بدینتي سره ضایع او ونه خوړل شي ، تر کومه وخته پورې چې د یتیمانو مالونه د وینانو په لاسونو کې وي باید د همیش له پاره په ډیره ایمانداري او امانت داري سره د هغوي د مالونو څخه خپله لمن پاکه وساتي هغه مسؤلین چې د شریعت د اصولو سره سم د یتیمانو د مالونو ساتنه کوي نو هغوي ته به الله تعالی «ج» لوی اجر ورکړي ، حضرت محمد «ص» د دي په هکله داسې فرمایلي دي ترجمه : زه او هغه څوک چې د یتیم کفالت کوي په جنت کې به داسې د دوو گوتو په شان نژدي اوسو . موږ مسلمانان که خپلې شاوخوا ته نظر وکړو نو په افسوس سره به د خداي «ج» د واقعي لاري اوسمي لیکي حخه خپله

تگلاره څومره ليري ووينو . که هر مسلمان د نبوي هداياتو په رڼا کي خپل ژوندانه ته عملاً توجه وکړي په هيڅ صورت کي به په يوي اسلامي ټولني کي يي انصافي او بي نظمي را پيدا نه شي . همدا انساني هوسونه او ارزوگاني دي چي پاک او سپيڅلي مومنان يي د شيطان په دام کي گير کړيدي . او د خپلي واقعي لاري څخه يي په

مونږ مسلمانان که خپلي شاوخوا ته نظر وکړو نو په افسوس سره به د خداي «ج» د واقعي لاري اوسمي ليکي څخه خپله تگلاره څومره ليري ووينو .

انحراف کولو سره مجبور کړيدي . هو : که چيري هر سړي او هر فرد په يوه ټولنه کي په خپل حق او برخه باندي قانع و اوسي نو صحيح خبره ده چي پدي وخت کي به هيڅوک هم په هيڅا ظلم او تيري ونه کړي ، او دا حکم چي د هر ظلم او د پرديو د حقوقو د تر پسو لاندي کولو کي د شيطان دام غوريدل دي . مونږ بايد لمري په خپل ځان او بيا په نورو مسلمانانو باندي لازم وگټو چي د حق د پيژندلو او صاف په ځان کي پيدا کړو .

کله چي مسلمانان پدي باندي ايمان ولري چي د حرام مال په گټلو سره به ده ته په اخرت کي ډير لوي عذاب وي ، نو هغه به بيا هيڅ وخت د حرامو په لورونه گوري . او کله چي د حرامو ، څخه ځان ساتنه وشي او دا يوه شرعي فريضه وگڼي چي په حرامو باندي عذاب او په حلالو باندي د ثواب اجر دي نو په هغه ټولنه کي به هيڅ وخت هم د يتيم ، کوندي ، مجاهد مهاجر او نورو د حق د ځاوندانو

حقوق ترپسولاندي نه شي نو داخبره لکه لمړ غوندي روسانه ده چي د يوي ټولني ارامتيا او خوشبختي يوازي او يوازي د اسلام په سپيڅلي دين کي نغښتي ده او بس . همدا د اسلام سپيڅلي دين دي چي ټول مسلمانان د هغي په پاک سيوري کي کولي شي چي د بيه او ارامه ژوند خستنان و اوسي . او يوي روحي ارامتيا ته يي ورسوي نو شايي چي په هر وخت او زمان کي مونږ هغه څوار او بي وزله ماشومان له هيره ونه باسو چي پلرونه يي د يو مقدس هدف په خاطر د خداي «ج» په لاره کي قربان کړل . نو لازمه ده چي مسؤل کسان بايد دي ټکي ته خپله جدي پام لرنه واري ځکه چي د دي يتيمانو د اميد سترگي د دوي په لور اوړي ، او دوي بايد دي کړيدلو ماشومانو باندي د مهرباني لاس تير کړي . دوي په اسلامي ښووني او روزني باندي سنبال او راتلونکي ټولني ته وړاندي کړي .

تصوف چیست و صوفی

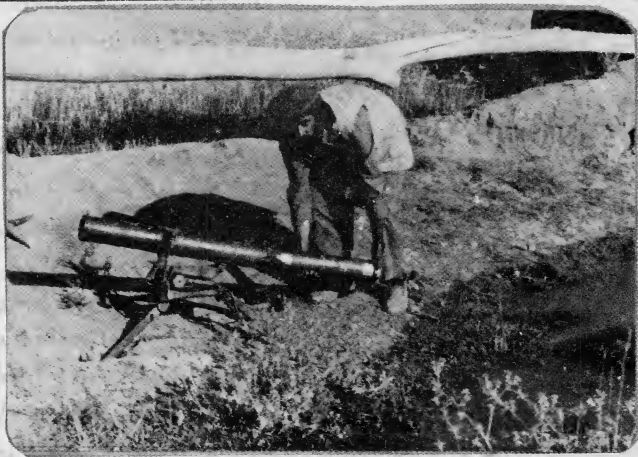
کیست

مکتب محمدی «ص» بود و بس جهاد نفی شعار
شان بود و تصفیه باطنی کار شان هر گاه این دوره
مراحل مقدرنی خود را طی نموده و نوبت قرن و
سطایی رسیدن گرفت تصوف نیز بشکل دیگر در
آینه بشر ظهور کرد و راد مردان نوین در ادیم
زمین قدم گذار شدند همچون قطب دایره ولایت
غوث المحققین حضرت شیخ عبدالقادر جیلانی و
شیخ معروف کرخی و بایزی در سلطانی را
بوسعید ابو الخبیر و حسن بصری و جنید بغدادی
ومولنای روم و غیره ذوات اینان علاوه بر اختیار
صحت شیخ اذکار و مراقباتی تعین نمودند که
مراتب سلوک را تحت قوانین شرعی استقامت طریق
و نگهداشت سلسله محبت و عشق طی مینمودند و
درین طریقه حقه مدارج و مقامات رادر یافتند
که برای نسل موجود و آینده شان دستور العمل و
مرعی لاجر قرار گرفت که بانیجه اشخاص
برجسته و نقادی را بجامعه تقدیم نمودند که بنات
النعمش و ثریا از پرتو جمال آنها منور بود یکی از
زنها مولاناجا می را نام برد که تاریخ اسلام بدان
میسازد و دیگر علامه غزالی که طوطی حدیقه
انسانیت از شورسینه سنانش بخود میبالید
متصوف است که به دولت اسلام واقعی مشرف شده
از قلب به مقلب قلب پی برده و نفس اماره بالسوء
را ذریعه ریاضات و مجاهدات بروفق شریعت غرا
بمرتبه اطمینان رسانیده روح خود ها را بمقام شهود
و مشاهده قرار داده و باطن را در رود فیضان

تصوف که معنای لازمی داشته ، منسوب به ا
صحاب صغه عهد نبوی «ص» بوده و یاد قرن
وسطی اکثر متصوفین به پوشیدن لباس پشمین که
تقریباً علامه فارقه آنان بود عادت داشتند
وصوف جمله عربی که معنای فارسی آن پشم است
میباشد . بهر تقدیر مقام صوفی واقعی و پایه
تصوف پس عالی و شگرف است که هری سرو
برگ نمیتواند به آن ذروه علیا قدم گذار شود . در
صدر اول یعنی عصر صحابه کرام و تابعین عظام
تصوف همان صحبت کیمیا اثر معلم و رهنمای
بشر که بمحض دریافت آن قلوب و نفوس آنان به
اندازه تصفیه و تزکیه می یافت که عزیزان قرن را
در اسه مشطاوله میسر نمیشد بر ذات سراسر
رقمش عین ایمان و جدانشان مظهر علنی ذات و
اهب انعطاف یا بود که مع هذا ذواتی در آن دوره
طلاتی و مرحله نوین تکامل بشر وجود داشتند که
بنام اصحاب صغه یاد دهانی می شدند ایشان
ذواتی بودند که ذات رسالت پناهی توسط ایشان
فتح اسلام و نصرت غازیان را از رب العزت
استرحام مینمودند و قرآن عظیم الشان ررحق ایشان
تا حق است للفقرا الذین احصرو فی سبیل الله لا
یستطیعون ضرباً فی الارض » پس این ذوات
متوکلین علی اله و عاشقین احمدو شب و روز
توجه بطرف عالم غیب و ملک لا رب داشت به
نشیب و فراز دنیای دنی چندان ملتفت نبودند
وظیفه ایشان ادای قریضه دینی و اخروی احکام

عالم لا هوتي گردانیده اند البته معارف
و مکشوفات صوفی اصرار است و این اسرار را غیر
از عالم سرکشی درک نتوانسته و گواه عدل شده
نمی‌توانند . حافظ شیرازی می‌فرماید هر که او عالم
سر است بدین حال گواست بلی اخلاق رذیله مکنونه
در وجود انسان مبدل بحسنه کشتن بدون تصوف و
شناخت و عملی نمودن فارمول تصوف محال است
نمونه از تصوف و متصوفین عصر صحابه کرام قبلاً
کار یافت و کشف گونی و وجوبی که ثمره تصوف
است در افراد صحابه کرام و خلفای راشدین بکثرت
دیده شده و بوقوع پیوسته مثلاً پی بردن حضرت
فاروق اعظم بمرگ خود نظر بگفتار و وعده شخص

ترتیب دادن آسیا سنگ برای د ارالحلافه و دیدن
امیر المومنین رضی الله هجوم کفار را از مدینه
منوره در حین ادای خطبه و جاری شدن زیارتبارک
به کلمه یا ساریه الجبل الجبل و غیره که ازینگونه
کرامات و مکشوفات جامهای اثنای عصر سعادت
مشحون و کُشدار بود پس تصوف چیز است که از
صدر اول سرچشمه گرفته و تا این زمان چشمه سار
توده روحانیت ملو از دره و والای شایانی بوده و
حدیقه انسانیت قرین نضارت و مصاحب طراوات
است زهی نازک روشی و زهی زیبا منشی ، این
است بیان مختصر از اخلاق و روش متصوفین و
ارزش تصوف که مشتی است از خروار و اندکی
است بسیار و من الله التوفیق .

د حماسو وياړ د غازيانو کور

کورونه او د شهیدانو مزارونه شي شپې ورځې یو په بل پسې تیریدي د ناخالو پسرلي تیر شو دویم راغي مني شو ژمي هم تیر شو د غرونو له خنډه و او ره په الوتو شوه دینستي شني شوي حاکمه د وینو شنه بخمل و پوښله د ټنډغره باد اسیاه او شایید غره په لمنو کې د کوچیانو کیردي پلني شوي ریډي او رعنايي گلانو د غرو ډډې سمسوري کړي . د منطقي د زیارکېنو خلکو کار په کړوندو کې خاص زوږ جوړکې . کله چې به درموشور او د کړوندو زوږ له بهاري نسیم سره یو ځای شوو د یوې پردیسي او غموونکي نغمې شکل به یې غوره کړ . هو دا پسرلي د تیرپسرلي په شان نه وو . د خلکو په ټنډو کې د مایوسي په ځای د امید نور جلوه کوله حاکمه دا پسرلي په پردې پالو د برید پسرلي وو . پخپله خاوره کې د اسلامي انقلاب د پلي کیدو پسرلي وو . د نوو هیلو او ارزوگانو پسرلي وو . هو د دې پسرلي په شپو ورځو کې یوه داسې ورځ هم راغله چې یو محل بیا د پخوا پشان د غازیانو بهیر د غرولورته مخه کړه د کلو او بانډو دځوانانو قطارونه د غروب لورو خوځیدل او د تکبیر په نغرو سره یې د غرونو او ږدسکوت مات کړ. غرونو هم په خورا سخاوت سره هیواد پالونکو مسلمانو غازیانو ته پخپله پراخه غېږ کې ځای ورکړ هو هغه غرونه چې اوس هم د حماسو ویاړلري او د غازیانو کورونه دي .

د رحمت الله رحمت لیکنه

زما عادت وو چې کله به پرېشانه شوم نو د کلي د برسر خواته هلته چې آسمانڅک غرونه هسکه غږې ولاړ وو تلم ، کله چې به د غرونو د ډي ته ورسیدم د فکر نیلې به مې نور و خواووته په ټوپوشو ، د غرونو جگ قامت به مې سمدستي د سپین ږیرو هغه قصې په ذهن کې را برسیره کړې چې ویل به یې دا غرونه زموږ د نیکه گانو مور چلونه او د شهیدانو مزارونه دي کوم وخت چې انگریزانو زموږ په پلرني ټاټوبي یرغل وکړ ، ز موږ د منطقي غازیانو همدا غرونه خپل مور چلونه انتخاب کړي وو. کله چې به د سپین ږیر و داقتی د یوه خیالي تصویر پر په شان زما د ذهن له پردو څخه تیرې شوي ، دې فکر به په ما کې ژور عواطف راپارول او د خپل هیواد د تیرشوي پرتم او عظمت راز به مې د غرونو په رساقت او قامت کې حس کړ . د دې غرونو له هرې تپي اوکانې سره زما خاطر اتو ژور پیوند درلود په ډیرو پسرلیو او ځوانانو کې ماددي غرونو له نژدې ننداره کړې وه. یو وخت زموږ په ژوند کې داسې پسرلي هم را بر شو چې د خوشحالیو ځای پرېشاني ونيو دا حاکمه چې زموږ د خاورې واکمني د پردې پالوپه لاس کیوته ، په هر څه کې د پرېشاني اثرات معلومیدل ، خولو پر قامت غرونه پخپل پخواني غرور سره خاموش ولاړ وو . ما چې به د غرونو په کیفیت کې مطالعه پیل کړه په ذهن کې به مې داخبره زرغونه شوه . چې یوځل بیا ژرده چې دا غرونه د پخوا پشان د غازیانو

مطبوعات جهادي و بيان نمودن واقعات روز کم نظير است ، ميتوان براي ثبوت نظر خود از سينمار وسايل ارتباطي جمعي در جامعه آينده افغانستان مورخ ۱۳۷۰/۴/۲۱ در اسلام آباد که از طرف شوراي ثقافتي افغانستان داير شده بود و برادران صاحب نظر و مطبوعاتي کشور ما در مورد نشریه کوثر نظرات مثبت ارايه نمودند ياد نمود .

الحاج محمد امين «فروتن» با تلاش و پشت کار داشتن که خصلت ذاتي اش است مسوليت بزرگ و سسکيني را در سطح تنظيم حرکت انقلاب اسلامي افغانستان با صفا و صميميت پيش ميبرد .

آري ! يکي از اوصاف کریمه اين مجاهد نستوه اينست که در هر جا و مقام که بوده مسوليت ايماني خود را با

چه شکيبايي خاص ادامه داده اند .

بلي ! وي که دارنده همت عالي و جرأت اسلامي بوده با خيلي ها متانت و سنگدلي در قلب دشمن فعاليت هاي نظامي ، سياسي ، و فرهنگي خويش را با روحیه کاملاً عالي انجام داده است .

که ميتوان گفت محترم الحاج محمد امين «فروتن» در سمت هاي مختلف جهادي ايفاي خدمت نموده که خدمات شان قابل قدر است زماني آمریت حوزه کابل را به عهده داشت ، همچنان در بخش هاي فرهنگي و سياسي رول مهم و به سزاي را دارا بوده که اولين نشریه را در کابل زیر نام (خواهر شهيد) در سال ۱۳۵۸ اساس گذاشت موصوف با سابقه طولاني

شايد اين حقيقت را تاريخ فراموش نکند که مردان هستند چون (فروتن) که در مقابل دشمنان اسلام و انسانيت در شرايط تنگاتنگ و دشوار و نامسا عد مقاومت بينظر نموده اند و به مبارزه شان با چه شکيبايي خاص ادامه داده اند.

کمال صداقت و پايمردي انجام داده است .

حرکت انقلاب اسلامي افغانستان بوجود و همچو برادران مجاهد و بزرگ شده دامن نهضت اسلامي کشور افتخار دارد به گفته امير حرکت انقلاب اسلامي افغانستان جناب محترم مولوي نصرالله «منصور» در کنفرانس که بمناسبت حمله دشمنان اسلام عليه الحاج محمد امين «فروتن» معاون حرکت انقلاب اسلامي افغانستان که در هوتل دينز پشاور داير

مبارزاتي خويش خدمات ارزنده يي را در راه جهاد انجام داده است . با حس وطن دوستي و آزاد انديشي . که دارد و از پرورش دامن نهضت اسلامي افغانستان آموخته است ، نتوانسته لحظه آرام بنشيند .

با فصاحت زبان و قلم توانا اش بخش نشراتي آزاد اسلامي با خيلي ها محتوا ارزشمند در سطح نشرات جهادي و در ديار هجرت موفق پيش برده و بدون مبالغه بايد گفت تا کنون روزنامه کوثر در سطح

د اسلام نوميالی

داردونه ژباړه

د کایناتو سردار حضرت محمد صلي الله عليه و اله و سلم .

د ربیع الاول د میاشتي په دوولسمه نیټه چې د ۵۷۱ م کال د اپریل د میاشتي له دوه ویشتي نیټې سره سمون خوري ، د دوشنبې په ورځ سهار مهال په مکه معظمه کې د حضرت محمد «ص» مبارکه څهره وځلیده ، دا وخت یې پلار وفات شوي وو ، حضرت عبدالمطلب په خوشحالي سره کورته راغی او د خپل گران پنځه ویشت کلن ځوان زوی عبدالله یادگار یې ولید په خورا خوښي سره یې په غیږ کې واخست کعبې مبارکې ته یې یووړ چې بیرته یې راوړ یې بې امني ته یې په غیږ کې ورکړ . امني یې بې وویل : ماته په خوب کې د ده د نامه په هکله د محمد «ص» ایښودلو لارښودنه شوې ده . حضرت عبدالمطلب وویل : ښه خبره ده .

په اوومه ورځ یې عقیقه وشوه او نوم یې ورباندې محمد «ص» کېښود . هغه سیدنا محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصی دي . زموږ د نبی د نسب لړۍ حضرت ابراهیم ته رسیږي او هغه هم په هغه سلسله کې کومه چې د حضرت هاجري یې بې له بطنه څخه ده .

د مکې د شریفو خلکو له دستور سره سم حضرت محمد «ص» له اتو ورځو وروسته حلیمي بې بې ته د شیدو ورکولو لپاره وسپارل شو . دا حضرت «ص» د نیک مرغه زیرېدنې په وخت کې په ټولو

عربو د ناپوهي پرده غوړیدلې وه .

بې بې حلیمي به په هر و شپږو میاشتو کې یو ځل محمد «ص» خپلې مور ته راووست او هغې ته به یې ورسکاره کاوو . کله چې د انحضرت «ص» پاک عمر شپږو کلنوته ورسید مور یې بې بې وفات شوه او انحضرت «ص» د خپل نیکه عبدالمطلب د مهرباني سیوري ته پاتی شو دوه کاله وروسته عبدالمطلب د څلور اتیا کلنو په عمر وفات شو ، د محمد «ص» پالنه یې تره ابو طالب په غاړه واخستله . کله چې یې عمر دوولسو کلنو ته ورسید نو له خپل تره سره د تجارت لپاره د شام لورته لاړ ، د شام په لاره چې د بصري په ښار کې یې شپه تیروله نو یو راهب چې بحیرانومیده ورته راغی ، چې انحضرت «ص» یې ولید او څه پوښتنې یې ترې وکړې نو ویې ویل : « زه ویلاي شم چې ته موعود نبی یې » وروسته همدې راهب د انحضرت تره ابو طالب ته وویل : دي د یهودانو ملک ته مه بیایه ، یهودان د ده سخت دښمنان دي . دوي هم له بصري څخه بیرته مکې معظمې ته راغلل .

کله چې انحضرت ځوان شو نو د تجارت لورته یې توجه وه خو پیسې ورسره نه وې ، بې بې خدیجه چې د یوې درنې کورنۍ شتمنه کونډه وه او پیسې یې د تجارت په مال بندي وې . د انحضرت «ص» د صداقت او امانت صفتونه یې اوریدلي وو نو غوښتنه یې ورڅخه وکړه چې ددې مال د تجارت لپاره یوسي . انحضرت «ص» هم ومنله مال یې له

حان سره يووې او د تجارت په سفر روان شو ، په دې تجارت کي يې ډيره گټه وکړه . په دې سفر کي د بي بي خديجي يو غلام چي ميسره نوميده د انحضرت ملگري وو ، د بيرته راتلو په وخت کي همدې غلام د انحضرت «ص» ښيگڼي ، په لاره کي دوريجي سيوري ، نور خوارق او هر څه چي يې په خپله ليدلي وو بي بي خديجي ته بيان کړل ، بي بي خديجي چي دا ټول صفات واوريدل نو په خپله يې انحضرت ص ته د نکاح پيغام واستاوه انحضرت «ص» هم له خپل تره سره له مشوري وروسته دا غوښتنه ومنله . بيا ابوطالب د قريشو د نورو مشرانو په مخکي د نکاح خطبه ولوستله . دا وخت د حضور «ص» عمر پنځه وشت او د بي بي خديجي عمر څلوېښت کاله وو . انحضرت «ص» د خپل عمر د يو څلوېښت کلني په لومړني ورځ په نبوت مبعوث شو .

د مکي د شريفو خلکو له دستور سره سم حضرت محمد «ص» له اتو ورځو وروسته حليمي بي بي ته د شيدو ورکولو لپاره وسپارل شو .

ديارلس کاله بي په مکه معظمه کي تېلېغ وکړ . د نبوت په لسم کال د رجب المرجب د مياشتي په اوه ويشتمه نيټه د دوشنبې په ورځ يې د معراج سفر وکړ .

د نبوت په ديارلسم کال د صفر يې د مياشتي په اوه ويشتمه نيټه د جمعي په ورځ يې د مدينې منوري په لور د هجرت په مقصد مکه مکرمه پرېښودله د همدې کال د ربيع الاول د مياشتي په لسمه نيټه د دوشنبه په ورځ قبا ورباندې روښانه شوه .

په قبا کي له حوالسو ورځو تيرولو وروسته بي مديني منوري ته تشريف يووې . لس کاله يې په مدينه منوره کي تېر کړل . له ۶۳ کالو او څلورو ورځو عمر څخه وروسته د لوي خداي «ج» جوار ته ورسيدل شو ، مبارک وصال يې د ربيع الاول د مياشتي دوولسمه نيټه د دوشنبې د ورځي نيمه غرمه ده .

په دې نړي کي حضور «ص» له زيزيدني تر وفات ټول ۲۲۳۳ ورځي او شپږ ساعته تير کړيدي .

رسول الله «ص» چي په کومو غزواتو کي گډون کړيدي شميري اوه وشت دي چي هغه دا دي :

بواء ، بواط ، صفوان ، ذوالعشيره ، بدر الکبرى ، بني قينقاع . بدر الثاني ، دومه الجندل ، بني مصطلق ، احزاب يا خندق ، بنو قريظه ، بنو الحيان ، ذي قرو ، حديبه ، خيبر ، وادي ام القري يا عمره القضاء ذات الرقاع ، فتح مکه ، حنين ، طائف او تبوک غزوات .

دبدر او تبوک د غزواتو يادونه په قرآنکريم کي هم شوې ده دې نړي ته چي حومه انبياء «ع» راغلي دي ، هغوي يوي خاصي سيمې ته را استول شوي دي چي د هغوي لارښودنه او تعليم به تر يوه قوم او قبيلې پوري محدود وو . خو د رسول الله «ص» تعليم او لارښودنه د ټول عالم لپاره ده .

لکه څرنګه چي لوي خداي «ج» فرمايي اي محمده موږ ته ټولي دنيا ته رسول استولي يې . لکه څرنګه چي قرآنکريم يو بي مثله معجزه ده ، همدا شان د حضور «ص» پاک وجود يو بي مثاله معجزه ده ، ځکه په همهغه وجود کي ټول اخلاقي فضائل په ښه زړه وپوښکي ډول راټول شوي دي . قرآنکريم علم دي خو د هغه عملي تفسير د حضور «ص» پاک سيرت دي . و صلي الله عليه و سلم . نور بيا

دانشوران که د پیشرفت په معني وپړو هیږی

نو اسلامي مذهب یې روح دي لا فاني ضرور دي

د قاشا کتل مي زده ندي حیران پاتي یم

دي قاشو له د کتو سترگي عيني ضرور دي

دا رنگینه او سره گلونه مي دیار نظر دي

چي نظر له خوشحالي پکښي ذهني ضرور دي

وايي همدا د ميني نوم دي او د خیر خواهش دي

په مینه کسان قربانول د هر کلمي ضرور دي

که تصوف کړي د جنت او د دوزخ خبري

د شهید دروغ د مرگ نه وروسته جنتي ضرور دي

چي مي د ختي جوړجسد له خدای «ج» نقش ورکړي

نو اطاعت عبدالقهار باندي حتمي ضرور دي

عراق او د بعث گوند

د رحمت الله رحمت ليکنه

عراق د ايران ترکيې سوريې اردن حجاز کويټ په مېنځ کې پروت دې يو عربي اسلامي ملک دې عراق د اسلام د دورې نه مخکې د بين النهرين په نامه يا دنده نوموړې هيواد د اسلام د سرحداتو د پراخوالي په نتيجه کې د خلفايي راشدينو په زمانه کې اسلام و مانه ، پدې برسېره د عثماني خلافت مرکز هم عراق وو . د عثماني خلافت په دوره کې عراق د نړي د پرمخ تللو مالکو په جمله کې وو . او د نړي د تمدن مرکز وو . د عراق پایتخت بغداد او بصره يې د مهمو بندر و نو څخه گڼل کېږي ، د عراقيانو نژادي سپين پوستان شامي نژاده او کردان تشکيلوي ، محلي ژبې يې عربي او کردي او ضمناً په بعضي مناطقو کې په فارسي خبرې کوي رسمي ژبه يې عربي ده مهم ښارونه يې عبادت دي له کرېلا نجف ، کاظمين ، سامره ، کرکوک ، موصل ، سلماڼيه ، ناصريه ، ديالیه ، مهم رود ونه يې د دجلې او فرات په نامه يادېږي د زاگراس د غرونو لړۍ هم په عراق کې تېرېږي ، د هيواد د مساحت يې ۴۳۵.۰۰۰ مربع کيلومتره ده د نفوس شمير يې څوارلس مليونه دي دعراق اقليم د نورو خليجې ملکونو په څير دوبي گرم او ژمي نسبتاً سوږوي په ژمي کې څه بارانونه پکې اوري د عراق حکمي حاصلخيزه او کومو سيموته چې اوبه رسېږي ښه حاصلات ورکوي د عراق زيات خلک په کرونده بوخت دي مهم حاصلات يې غنم

اورشي جوار تشکيلوي د نړي په سلو کې اتيا فيصده خرما هم له همدې مملکت څخه لاس ته راځي او د مهمو صادراتو له جملې څخه يې خرما او نفت دي چه د دوي زيات کلني عوايد له همدې لاري تايمينېږي په سياسي لحاظ د تاريخ په اوږدو کې عراق ډيري لوړې ژورې ليدلې دا چې په عراق کې د بعث گوند څنگه حاکم شو بهتره به دا وي چې د خلافت عثماني څخه را پديخوا د عراق سياسي اوضاع په لنډ ډول وڅېړو کله چې په ۱۹۲۰ ميلادي کې د عثماني خلافت بنياد کمزوري شو نو هغه وو چې عراق د انگرېزانو مستعمره شو او کاکاس نومي د انگرېزانو له خوا دعراق حاکم وټاکل شو په هماغه وخت کې دعراق خلکو د انگرېزانو د امپراطوري په ضد خوځښت پيل کړ . خو دانگرېزانو له خوا نوموړي خوځښت سخت وټکول شو ، او انگرېزانو امير فيصل د شريف حسين زوي د حجاز پاچا ته د عراق پاچهي وسپارله په ۱۹۳۰ ميلادي نوري سعيد د انگرېزانو له خوا د صدر اعظم په توگه وټاکل شو ، نوموړي انگرېزانو ته اطمينان ورکړ چې د انگرېزانو فوځ به په عراق د هر نوع قانون او محاکمو په ډواندي مصئون وي په ۱۹۳۲ ميلادي کې د رشيد عالي گيلاني په مشرتابه چې د حزب الاغاړو رهبر وو عراق خپله سياسي ازادي اعلان کړه په ۱۹۳۳ ميلادي کې چې کله فيصل وفات او د سلطنت واگي د ده زوي ملک غازي په لاس

واکي پخپل لاس کي واخستي اود انگریزانو داډ و
تولیدو فرمان یې صادر کړ پیمان بغداد چې د
افغانستان ایران ترکیې او بغداد او ترمنځ
لاسلېک شوي وو لغوه اعلان شو او عراق له همدې
نه وروسته خپل علایق له کمیونستي بلاک سره
گرم کړل په ۱۹۶۳ د جنرل قاسم حکومت د جنرل
عبدالسلام له خوا چې د جمال ناصر ملگري او د
کمونستانو سر سخت حامی وو د بحث گوڼد د
صاحب منصبانو په مرسته له مینځه لاړ څه موده

د بحث گوڼد د صاحب منصبانو په مرسته له
مینځه لاړ څه موده وروسته چې کله جنرال عارف
رئیس جمهور او بکر صدراعظم وټاکل شو د
بعثیانو او دوي ترمنځ شدید اختلافات پیدا شول .
هغه وو چې ډیر بعثیان زنداني شول .

وروسته چې کله جنرال عارف رئیس جمهور او بکر
صدر اعظم وټاکل شو د بعثیانو او دوي تر منځ
شدید اختلافات پیدا شول هغه وو چې ډیر بعثیان
زنداني شول . او د حرس القوي په نامه د بعثیانو
خاص گاردني له مینځه یووې ، هغه وو چې په
۱۹۷۹ د یوې کودتا په ترڅ کي جنرل حسن ابکر
په اقتدار قبضه وکړه او صدام حسین ني خپل
سیاسي او اداري معاون وټاکه وروسته له کم وخت
څخه د جنرل حسن ابکر سمبولیک حکومت په
۱۹۷۹ کال کي د صدام په لاس کي ولوید ، او
پدې توگه د عراق د کړیدلي ملت شوم سر نوشت لاسي شوم شو .
صدام په ۱۹۳۷ میلادي کال کي د ټکریت په ښار
کي چې د بغدا په شمال په ۱۰۰ کیلومیټري کي
موقعیت لري په یوه کلیواله کورني زیریدلي ،
دنوموړي مور او پلار د جنجالونو وجه وه چې د
شماره ششم سال دوم صفحه « ۶۴ »

کي واخستي ، رشید عالي د صدارت له مقام نه
گوښي کړ شو او جمیل المدفعي د نو موړي په
ځاي وټاکل شو په ۱۹۳۵ میلادي کي یاسین
الهاشمي د صدارت مقام ته ورسید په ۱۹۳۶ کال
کي د یوې فوجي کودتا په ترڅ کي چې د جنرل
بکر صدقي له خوا رهبري کیده حکمت سلیمان د
صد ارت مقام اشغال کړ او صدقي د رئیس ارکان د
نده غصب کړه نوموړي په همدې کال د یوه کردي
عسکر له خوا کله چې دي تر کبي ته په سفر روان
وو په هوایي ډگر کي وویشتل شو په ۱۹۳۹ کال
کي چې کله ملک غازي په یوه ترافیکي حادثه کي
په قتل ورسید ، او دوهم فیصل چې د سن په
لحاظ وړوکی وو سلطنت ته ورسید ، او د نوموړي
ورور عبدالله د عراق نایب السلطنت وټاکل شو په
۱۹۴۱ کال کي د څلورو کردي جنرالانو په
مرسته رشید عالي گیلاني چې د المانیا نوله
خوا یي مرسته کیده په کودتا لاس پورې کړ هغه
وو چې انگلیسي عسکرو د بصري له لاري په
بغداد یرغل وکړ او کودتا یې شننه کړه نوري
سعید چې د مخکنی کودتا په جریان کي فرار
شوي وو بیرته خپلي خاوري ته ستون شو او د
صدارت عهده یې سنبال کړه نوري سعید تر
۱۹۴۴ د صدارت په عهده پاتې شو په ۱۹۴۹
کي یو محل بیا د صدارت په مقام بریالي شو په
۱۹۵۴ د آخرنی محل لپاره د عراق صدر اعظم شو
۱۹۵۸ کال کي د هغي کودتا په ترڅ کي چې د
جنرل عبدالکریم قاسم او عبدالسلام عارف له خوا
په لاره واچول شوه ملک فیصل او امیر عبدالله د
سلطنت نایب په قتل ورسیدل او کودتا چیانو عراق
جمهوري اعلان کړ عبدالکریم قاسم د صدارت

کړه چې په نتیجه کې د کړنو شل زره تنه بې گناه مسلمانان په قتل ورسول په بڼې المللي محافلو کې یې د افغانستان د مجاهدینو په وړاندې د مخالفت دریځ خپل کړي وو او د کشمیري مسلمانانو په خلاف یې د هند ملاتړ کړي له پورتنیو مدارکو نه ثابتېږي چې صدام له یوې خوا ویني ځینونکي درنده صفته خو د خوا او د شخصیت له نگاه نیمگړي انسان ده له بلې خوا دا چې تل یې د استکباري قوتونو په اشاره عمل کړي او د

د بعث گوند اصل بنیاد ایښودونکي د سوريې ډوه تنه د میشل علق او صلاح الدین بیطار څخه عبارت دي . میشل علق د یوه مسیحي تاجر اوتروکس نومي یوناني زړې دي . او صلاح الدین بیطار په ۱۹۱۱ کال په دمشق کې زیږېدلي .

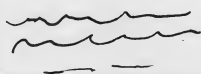
مسلمانانو په وړاندې یې سخت دریځ نیولی یو یې عقیدې او له اسلام څخه منکر انسان ده. که څه هم د خلیج په جگړه کې یې د یو شمیر مسلمانانو له احساساتو نه په خپله نفع استفاده کړې . اوس بهر ته گڼو په بعث گوند څه ولیکل شي .

د بعث گوند اصل بنیاد ایښودونکي د سوريې ډوه تنه د میشل علق او صلاح الدین بیطار څخه عبارت دي میشل علق د یوه مسیحي تاجر اوتروکس نومي یوناني زړې په ۱۹۱۵ کال کې په دمشق کې زیږېدلي صلاح الدین بیطار هم ۱۹۱۱ کال په دمشق کې زیږېدلی ، نوموړو د ولړو د سوريې په دولتي ښوونځیو کې زده کړه وکړه په ۱۹۲۸ کال کې په گډه د ولړو زده کړو پخاطر د پاریس پوهنتون ته ولاړو میشل علق په تاریخ او فلسفه او صلاح الدین په فزیک کې خپلې زده

نوموړي شخصیت یې علیل کمزوري او بې عطفونه کې داسې ویل کیږي چې د نوموړي مور چې کله صدام د شپږو کالو وو د کورني جنجال په وجه خپل کور پرېښود او د صدام پالنه یې د تره په ذمه شوه نو موږ په ۹ کلنۍ کې د تکریت د سیمې په ابتدایي ښوونځي کې شامل شو د لمړني زده کړې په اخیستو کې چې په ډیره بد اخلاقي سره یې پاتې ته ورسوله نوموړي د خپل معلم د قتل په اقدام بندي شو کله چې په ۱۹۵۵ کال کې نوموړي له زندانه خلاص شو په منځني زده کړه یې پیل وکړ او په بغداد کې په الکرخ نو مې ښوونځي کې شامل شو په همدې وخت کې نوموړي د سوسیالست گوند غړي شو نوموړي برسیره پر دې چې په بد اخلاقي مشهور وو د ده دوستانه ارتباطات هم له بد معاشانو قاتلاتو او فحاشانو سره وو . په ۱۹۷۲ کال کې یې د بعث د گوند ائتلاف د مسکو د کمونیست سره اعلان کړ ، په داسې حال کې چې د بعث گوند بعضي مسؤولین د دې کار مخالف وو . خو د روسانو دې سرسخت او سر سپارلي غلام د خپلو کمونستانو ملگرو پرواهم نه ساتله په ۱۹۷۹ کال کې چې نوموړي قدرت ته ورسیدو یو ویشتنه دولتي لوبه رتبه ماموران یې د بعث گوند د پنځو ارکانو په شمول په دې بهانه چې سوريې ته جاسوسي کوي اعدام کړل نوموړي د مسلمانانو سره د سخت تعصب په وجه اسلامي تحریرکونه په ډیره بې رحمې سره سرکوب کړل ، له ایران سره یې شخړه صرف پدې وجه را مینځ ته کړه چې له ایران نه یې د اسلامي افکارو د روزني خطر احساس کړ . ۱۹۸۸ کال کې یې د کردانو سیمه سخته بمبارد

کړې بشپړې کړې ، دوي په پاریس کې د کمونیس گوند د کړو وړو سره آشنا شول او حتي د فرانسویانو له خوا نوموړي گوند ته دعوت شول میشل عفلق چې تر صلاح الدین په کمونستي مسایلو کې زیاته مطالعه درلوده د ناسیونالستي افکارو په باب به یې له صلاح الدین سره بحث کاوو . دوي دواړه دي نتیجې ته ورسیدل چې یوازي مارکسیسم د عربو ستونزوته ځواب نشي ویلای عفلق او بیطار له فرانسې نه په بیرته راستانه کیدو سره په پوهنځیو کې د استادانو په صفت دندې غوره کړې او ورځني سیاسي مسایل به یې د مجلسونو موضوعگانې وې په ۱۹۶۰ کال کې یې د استادي دندې پرېښودې او په سیاسي مسایلو بوخت شوو . په دې دوو کسو برسیره ځني نور کسان هم د دوي ملگري شول چې د دې جملې څخه د لاندې کسانو نمونه اخستي شو مدحت بیطار ، دکتر رزاز ، داکتر جمال الدین ، آتاسی ، سامي الدروبي ، داکتر عالي جابر ، دکتر وحید غانم ، بدیع القصم ، دکتر موسی برزق دکتر عبدالله نوموړي کسان هم له عفلق او بیطار سره ملگري وو . پهر صورت بحث په اصطلاح یو روشنفکر حرکت پاتې شو تر څو چې په ۱۹۴۶ عیسوي کال کې په یوه سیاسي گوند بدل شو او یو کال وروسته یې اولینه گوندي کنگره جوړه کړه په ۱۹۵۰ کال کې نوموړي گوند په سیاست کې فعال نقش ولوباوه ، په ۱۹۵۴ وروسته لدې چې دسوسیالست گوند سره داکرم جوراني په مشرتابه مدغم شو . د سوسیالست بحث گوند په نامه و نومول شو نوموړي گوند په ټولو عربي مالکو کې ریښې وکړې په ۱۹۵۲ کالکې د فیودالراکابي په

لارښونه په عراق کې د لومړي ځل لپاره نوموړي گوند تاسیس شو او صرف په نظامي اشخاصو کې یې نفوذ پیدا کړ او تر پایه پورې یې وگړنیز خاصیت غوره نکړ ، د بعثیانو لومړي شعار د عربي ملت وحدت او په دوهم قدم کې د سوسیالیزم تطبیقول دي میشل عفلق د بحث تیورین پخپل فی سبیل البعث نومي کتاب کې لیکي ، موږ د عربو ځوانان د یوه پیغام لرونکي یو نه د یوې عقیدې یوه سیاست او یوه ایمان ، یعني مطلب داچې دوي صرف عربیت ته قایل دي نه عقیدې ته ، او په بعضي مواردو کې بعثیان سوسیالیزم او ناسیونالیزم د معنوي ارزشونو منافي گڼي لکه څرنګه چې صلاح الدین بیطار په الوطنیه و لاشتراکیه نومي کتاب کې لیکي چې د تاریخ تحلیل د اقتصادي مناسباتو په بنا ټول معنوي ارزشونو نفې کوي ، له پورتنی د لایلو چې بعثیان یې د خپلې ایډیالوژي د اثبات پخاطر وړاندې کوي معلومېږي چې بحث گوند یو نشنلست کمونستي گوند دي چې د اسلام له اساساتو سره هیڅ اړخ نه لګوي نو بنا پر دې د صدام او هغه د گوند بحث ټول نظریات له اسلام څخه مخالف قطب کې واقع دي چې د ده د غلطې مفکورې او د بحث گوند د غلطې پالیسې په وجه اسلامي نړي د متجاوزې امریکا د یرغل لپاره په کویت او عراق کې لاره پرانستله او همدا اوس اوس هم دا لامله لا پخپل قوت پاتې ده .

امارت اسلامي ضرور دي

د الله «ج» حکمکه ده قانون پري الهي ضرور دي
حکمه په ملک کي امارت اسلامي ضرور دي
که انسانان انسانيت ته رسيدل وغواړي
انسانيت له شرعيت محمدي ضرور دي
ابدي شرافساد څخه د خلاصون په خاطر
داتقاضا ده فطرت دي الهامي ضرور دي
چه د خپل ښکلي ذات هستي لره بقاوي پکښي
حيوانيت نه ازادي يو انساني ضرور دي
دا مظاهر هم واره د خدای «ج» علمي صورت وېوله
هم مقصدیت د کاینات او ژوند علمي ضرور دي
دا الحادي ماده پرست که اخلاق وپيژني
نور اسلامیت له انسانیت يو اخلاقي ضرور دي
چي د هوس خپل نشه کي سرسام پاتي نشي
د خدای د دين دعوت بنده له اولي ضرور دي

در سنگر هاي گرم جهاد چه ميگذرد

تپه گزارش از نظر محمد ابراهيمي

نموده اند که در نتیجه آن چند ميل پيکا و يك عراده تانک زرهدار دشمن به غنيمت گرفته شده است. همچنان در نتيجه انداخت هاي سلاح ثقيله مجاهدين ديو مهمات قول اردو شهر گرديز به آتش کشيده . و مرکز مخابرات شهر گرديز تخریب شده است درين عمليات از طرف مجاهدين يك نفر مجاهد بنام احمد جان زخمي شده . همچنان يك خبر ديگر مي افزايد که بتاريخ ۱۴ ميزان در منطقه بنوزو که به طرف شرق شهر گرديز موقعيت دارد يك پسته دشمن ملحد به مجاهدين تسليم شده اند و چند عراده موتر هاي نظامي که از مهمات بار بودند به اثر انداخت هاي سلاح ثقيله مجاهدين به آتش کشيده اند همچنان خبر مي افزايد که مجاهدين دلير حرکت انقلاب اسلامي افغانستان به پسته هاي دشمن که بنام هاي سيف الله شيريندل و عبدالرشيد مسمي است در منطقه ابراهيم خيل موقعيت دارد . پسته هاي مذکور به مجاهدين با شهادت تسليم گرديده اند که در نتيجه ان غنيمت ذيل به دست مجاهدين افتيده است . چندين ميل هاوان وسط پنج ميل آر بي جي ۷ چندين ميل گرینوف و مقدار زياد مهمات نظامي دشمن به دسترس مجاهدين در آمده اند . همچنان يك خبر ديگر مي افزايد که در اثر انداخت هاي مجاهدين دلير و با شهادت يك طياره دشمن ملحد به آتش کشيده است که اراکين اين طياره مي خواستند صاحب منصبان زخمي شده خوش را به کابل نقل کنند قابل ياد آوري است اراکين اين شماره ششم سال دوم صفحه « ۷۸ »

گزارشات واصله از شهر گرديز حاكي از آن است که مجاهدين سر بکف حرکت انقلاب اسلامي افغانستان به سرکردگي محترم مولوي صاحب نصرالله منصور امير حرکت انقلاب اسلامي افغانستان به تاريخ ۱۱ ميزان در منطقه بنوزويک قرارگاه دشمن ملحد را فتنه نمودند که در نتيجه اين عمليات غنيمت ذيل نصيب مجاهدين دلير وطن گرديده اند دو عراده تانک زرهدار ۸ ميل آر - ايف . ۶۰۷ . سه ميل هاوان غربي چهار ميل ماشيندار دو ميل توپ اوبوس دو ميل توپ هاي ۷۶ غربي ، دو ميل توپ هاي ۷۶ صحرابي . چهار ميل پيکا

و همچنان خبر مي افزايد که در اين عمليات سه نفر مجاهدين به مقام والاي شهادت نایل گردیده اند . به تاريخ مذکور مجاهدين دلير ما در منطقه سروري يك پسته دشمن را فتنه نموده اند که در نتيجه ان يکعراده تانک زرهدار يکعراده موتر نظامي و مقدار زياد مهمات دشمن را به غنيمت گرفته است پسته هاوکر بند شهر گرديز که بنام هاي ميلن آسماني شينکي مسمي است به مجاهدين راه اسلام تسليم شده اند . همچنان مجاهدين سر بکف به تاريخ ۹ ميزان به پسته هاي دشمن تعرض کردند که در نتيجه آن هفت نفر مليشه هاي دشمن کشته شده اند و چندين ميل هاوان تخریب گردیده . خبر مي افزايد که مجاهدين دلير حرکت انقلاب اسلامي افغانستان به تاريخ ۱۰ ميزان در منطقه بنوزو يك پسته دشمن را فتنه

طیاره بکلی از بین رفته است همچنان خبر می آفزاید که در نتیجه بمباردها دشمن تعداد زیاد مجاهدین زخمی گردیده است در خبر علاوه گردیده است که رژیم دست نشانده کابل به ضد مجاهدین از بمب های نیپال و راکت های اسکاد استفاده میکند همچنان در خبر آمده است مجاهدین در منطقه غلجی که در جنوب شهر گردیز موقعیت دارد در یک سو نزدیک به ۶۵ نفر مجاهدین به درجه عالی شهادت نایل گردید اند « انا لله وانا الیه راجعون »

همچنان راپور اصله از جبهه گردیز حاکی از آن است که به تاریخ ۱۷ / ۸ / ۱۳۷۰ قوای رژیم مزدور بالایی سنگر های مجاهدین که در منطقه ابراهیم خیل موقعیت دارد تعرض نمودند که در نتیجه مقاومت دلیر و جوان مردانه مجاهدین ده نفر از افراد رژیم ملحد به هلاکت رسیدند که

جراحت برداشته است .

اجساد مرده های آنها تا الحال در منطقه جنگ مانده اند و یک عراده موتر نظامی دشمن طعمه حریق گردیده .

راپور دیگر از میدان جنگ خبر می دهد که به تاریخ ۱۸ / ۸ / ۱۳۷۰ جنگ شدید بین مجاهدین و افراد ملحد دشمن صورت گرفت که در نتیجه آن دو عراده موتر نظامی دشمن تخریب و چهار نفر از افراد دشمن به هلاکت رسیده اند که مرده های کثیف آنها در میدان نبرد مانده است ، و همچنان توسط انداختن های سلاح ثقیله مجاهدین به قرارگاه توپچی دشمن یک عراده موتر عسکری و یک عراده تانک زرهی نیز تخریب گردیده .

در این عملیات دو نفر مجاهدین محمد شریف مسکونه ابراهیم خیل نیاز محمد مسکونه خروار و وهکذا دو نفر مجاهدین دیگر هر یک ملا حضرت گل مسکونه سهاک علی مراد مسکونه کتواز

قلم دارم نتوانسته آنچه که لازم بود می گفتم و مینوشتم ، خوب برآستی هم تحریر شایسته آن قلم بدستان است که واقعیتها بدون اغراض تمام حقایق روز را بقلم موزن و توانا شان ترسیم نمایند .

در پایان این جمله بندی کوتاه از خداوند برگ برای محترم الحاج محمد امین «فروتن» صحت کامل التجا نموده وباز هم امید و انتظار داریم که نشانه زیبای انگشتان و ظرافت فکری شان صفحات و اوراق جهادی ما را با کلمات تسکین دهنده رقم زند .

۱۳۷۰/۷/۱۶

گردیده بود افزودند .
(معاون حرکت انقلاب اسلامی افغانستان الحاج محمد امین «فروتن» جوان تربیه شده دامن انقلاب اسلامی است که تمام عمر خود را وقف انقلاب اسلامی و با کمال صداقت و اخلاص و خستگی ناپذیر جهاد نموده است شخصیت اسلامی و شهادت جهادی الحاج محمد امین فروتن خار چشم دشمنان اسلام است که عناصر ضد اسلام به اشاره بادران خود بتاریخ ۱۳۷۰/۶/۳۱ حمله تروریستی را علیه شان انجام دادند که به فضل خداوند این توطیه خائنه ناکام شده و الحاج محمد امین «فروتن» جان به سلامت برده است

با تأسف باید گفت که عناصر ضد اسلام در مورد شخصیت الحاج محمد امین «فروتن» که تنظیم حرکت انقلاب اسلامی افغانستان از طریق رادیو صدای استکبار بی بی سی به پخش اکاذیب دست زدند که الحاج محمد امین فروتن شیعه و تنظیم مربوط شان از وابسته گان شیعه های ایران میباشد .

که حرکت انقلاب اسلامی افغانستان اینگونه اکاذیب را شدیداً تقبیح و رد می نماید . الحاج محمد امین «فروتن» سنی مذهب و يك شخصیت برازنده سیاسی و فرهنگی کشور بوده که در راه آزادی تحکیم استقلال میهن از طریق بخش نشراتی جراید ، مجلات مقالات ارزشمند تحریر نموده که هر سطر آن آموزنده است برای طبقه جوان خاصاً مجاهدین عزیز ما و تنظیم حرکت انقلاب اسلامی افغانستان يك تنظیم سنی مذهب بوده پیروی التزام امام اعظم «رح» میباشد . شیعه و سنی مسلمان وبا هم برادر می داند) .

هر چند در باره مجاهدت های این مجاهد عزیز بنویسم کم خواهد بود ولی به علت ناآشنایی که با

د شهید وینه

ستا قیمتي ويني تويي شوي د اسلام لپاره
د گران هیواد اود ناموس د ننگ و نام لپاره
تاویني تويي کړي شهادت دي آرزوشوه پوره
د خدای «ج» رضا او جنت د لوړ مقام لپاره
ژوند کي تکلیف او کړاوونه ډیر تیر کړي ووتا
د دین بقا او د اسلام ښکلي نظام لپاره
ستا هره قطر د ويني پور له دښمن تري اخلم
تويي کړي ناوي د دین او هم مقام لپاره
د توحید غږ دي اوچت کړي سم او غږ باندي دي
خاص د د یلدار د ذوالجلال و الاکرام لپاره
سر دي نیولي وو تلي کي خوسنګر دي پینګ کړ
بهادري دي کړه ښکاره د خاص و عام لپاره
دا ستا د ويني برکت دي چي ژوندي پایو مونږ
فرض شوي ستا د ويني قدر دا می او هم امام لپاره
تل په سنگرکي به وي وږي مانه هیر به نشي
د سر نه تیر شوي شهادت د خواره جام لپاره
فضل الرحمن « روکي حکیمي »

رستیني ژوندي

ژوند هستن شي، په رستيا هم د ده د زړه هميش ارمان پوره شو. شهيد محمد عاشور په کال ۱۳۶۶ کي د دسمن د پيرحمانه بيمار د له کبله د شهادت لور مقام ته ورسيد. انا لله و انا اليه راجعون

شهيد زاهد رحمان د حاجي افسر حوي د پکتيا ولايت د درگي ولسوالي د نريحي د کلي اوسيدونکي دخوست په عملياتو کي د ملحد حکومت د لمري کمر بند د ماتيدو سره سم د قومندان گل مجيد تر قومندي د شهادت لور مقام ته ورسيد.

هوکي ۱ د دي باتورو او سرلورو شهيدانو خاطري او کارنامي په زمور د تاريخ زين او سکلي باب وي، هغه ابدي باب چي راتلونکي نسلونه به پري وياړي او په خپلو زرونو کي به يي د هميش د پاره ژوندي ساتي.

دا هغه ابدي او نه هيريدونکي شهيدان دي چي د وطن د آزادي او د اسلام او دين پخاطر خپل غيړتي او لور سرونه قربان کړل. خو د وطن جگه شمله يي تيته نکره، د گردېز او خوست هر سنگر او هره باندۀ د دي سپيڅلو شهيدانو د سرو او يا قوتي وينو يادگار د حانه سره لري. او د دوي په داتل پاتويادگارنو وياړي.

د حرکت انقلاب اسلامي افغانستان مشر محترم مولوي صاحب نصرالله «منصور» او د حرکت تول خنسون د دي سرلورو شهيدانو کورنيو ته تسليت وړاندي کوي او ورته د جزيل اجر غوستونکي دي د شهيدانو د سپيڅلي کاروان يوه تکره لاروي شهيد محمد عاشور د حاجي محمد نعيم زوي په کال ۱۳۴۰ کي د گردېز په شکر خيلو کي دي فاني دنيا ته سترگي پرانستلي شهيد محمد عاشور په يوه دينداره او متدينه کورني کي والوي شو او د دسمن په وړاندي يي په ډيرو جگړو کي په ډيره زړورتيا او اتلوالي گډون درلود. د هغه د ژوند يواختي هيله داوه چي د اسلام په پاكي او مقدسي لاري کي خپل سرنذرانه کړي، او د ابدي

شهید نیاز ولي دمحمد سعيد زوي د پکتيا ولايت
د درگي ولسوالي دنريحي د کلي اوسيدونکي د
خوست په عملياتو کي د ملحد حکومت د اول
کمر بند د ماتيدو سره سم د شهادت لور مقام ته
ورسيد . انا لله و انا اليه راجعون

شهید رسول مجيد د خان مجيد زوي د پکتيا
ولايت د درگي ولسوالي دنريحي د کلي
اوسيدونکي د ۱۳۶۹ هـ ش د جدي د مياشتي
پنجم تاريخ د شهادت لورمقام ته ورسيد . انا لله
و انا اليه راجعون

شهید شمس الرحمن د حاجي خان مير خان زوي د
پکتيا ولايت د درگي ولسوالي د نريحي د کلي
اوسيدونکي د خوست د فتحي په عملياتو کي د
خوست د مجاهدينو د عمومي قوماندان گل مجيد
تر قوماندې لاندي د شهادت عالي مقام ته ورسيد

شهید محمد امير د شاه مير زوي د پکتيا ولايت
د درگي ولسوالي د نريحي د کلي اوسيدونکي د
خوست د فتحي په عملياتو کي د خوست د
مجاهدينو د عمومي قوماندان گل مجيد تر
قوماندې لاندي د شهادت لور مقام ته ورسيد .
انا لله و انا اليه راجعون

دا شعر د يو فلسطيني مبارز شاعر شعر دي
چه د (مانصري) د زندان په ديوال ليکل شوي وو
چه اوس د ټولو مبارزينو سندره شوه -

د زندان وروستي شپه

اي توري شپي !
لږ وخت ورکړه اسيرانسان ته
چي نا تمام سروډپوره کړي
لږ دي نوک تم کړه لږ څه اوږده شه
سبا سهاربي خيژوي دارته
سړي سيلبي ته د مرگي سازته
به لکه پانه شوري رېږي
اي توري شپي !
چي سحر راشي
دده د مينې د يوه به مړه وي
نو لږ وخت ورکړه
د حسرتو نو سرو د تمام کړي
ستا په تيارو کي تر سحر وړاندي
سباي زما هيلي به دي وي هيري
زما دردونه زما غمونۀ ښکاري چي دا هم لږ
تا هير شوي
آه .. ! ته دا وينې څنگه په لاس ستا
زما د عمر لحظي منتمبري
تصور مکړه چي زه ويرېزم

زما په مخ چي ډک له حسرته
اوبښکي رودونه درومي گريوان ته
دامي په حال د وطن بهيري
په حال د هغه معصوم ماشوم چي
په کورکي وږي او ترې ناست دي
وروسته له ما به هغه څوک ښکل کړي
څوک به بي واخلې ؟
څوک به بي موږ کړي
څوک شنه هم داسي چي هغه خپل کړي
اي توري شپي !
زه په حال ژاړم
د ځوانيمر گو ښايسته وروڼو
چي تر ما وړاندي هغوي ښکل کړي
همدغه لاروه
حلقه د داروه
زما په تور سړي به خداي خبر چي
سبا بي ورځ شي څرنگه تيره !
اي واي په دي او دهغي خواري
په بي پناه او بيکس ماشوم چي
وږي او ترې به تيروي ورځ
خو خبر ندي چي زه به نه يم
د مور با هويي ماورنه واخست
کله چي تلمه د وطن جنگ ته
وطن مجبور ووسله په کار ده
هغه مي خرڅ کړ خپل نامونگ ته

وَاللَّهُ
الْحَكِيمُ
وَلِرَسُولِهِ وَاللْمُؤْمِنِينَ

مشرکه گڼه د عبادت لومړی مالي

د مکې بهتري :

کعبه شریفه چه د مکې مکرمې په ښکلي او له نوره نه د ښار کښې واقع ده دهغې په بهتري کې محمد بن سابط له پیغمبر «ص» څخه روایت کوي او وایي چه هغه له خپل خدای «ج» څخه حکایت کوي وایي .

لا یسکن بکمه سافک دم و لا اکل الربو و لا غام و دحیت الارض من مکة واول من طاف بالبيت الملتکة . اې اخر الحديث یعنی په مکه کې ویني تیونکي

او سود خورنه اوسي او نه پکښې چغلي کونکي هستېزي مخکته تر مکې مکرمې لاندې وغوړیده اولمړي هغه څوک چه په کعبه یې طواف کړي پرښتي وي ، نو موږي راوي وایي چه : له نییانو څخه کوم نبي چه قوم او ټبر به یې هلاک شو نو مکې معظمې ته به راغي او د لوي خدای ج طاعت او پرهیزگاري به یې کوله تر څو به مړ شو له دې جملې څخه حضرت نوح علیه السلام هود ع صالح او شعيب علیهما السلام دي د هغوي قبرونه له زمزم څخه نیولي تر ټو حجرته رسیږي واقع دي

د زمزم څا :

د ابن عباس رضي الله عنهما څخه روایت شوي چه وایي : حضرت ابراهيم ع ، اسماعيل عليه السلام له خپلې مورې ها جري رضي الله عنها سره

راوستل او د زمزم په ځای چه نسبتاً لوړ ځای د مسجد حرام وو پریښودل او څه اوبه او خواړه یې ورته پریښودل او دې تري روان شو د حضرت اسمعيل مور ورپسې روانه شوه او ورته یې وویل چیرې ځې اې ابراهيمه ؟

او مونږ پدې یوازیتوب کښې د دې ار تي دښتي په مینځ کښې پرېږدي او څو ځله یې د ا خبره ورته تکرار کړه مگر هغه مخ ورته راوانه اړول نو یې بیاورته وویل ایا د لوي خدای ج له خوا داسې درته فرمایل شوي . هغه ورته وویل هو ! دې مبارکي نور د ځان د تسلا او ډاډ د پاره وویل نو مولوي خدای ج نه ضایع کوي بیرته راوگرځیدله او حضرت ابراهيم ع لاړ او تر داسې ځایه ورسید چه شاته یې راوکتل خپل د سترگو توزوي او وفاداره میرمن یې په سترگو نه ورتله نو کعبې ته مخامخ دواړه لاس یې د لوي خدای ج دربارته په دعا اوچت کړل او نیازي یې پیل کړ : لویه خدایه ما څو خپل اولاد دلته پریښود ستا د کعبې په لمن کښې تر څو ستا عبادت وکړي خدایه د خلکو زړونه ورته رامات کړه میوي نعمتونه ورکړه ښایي دوي به ستا شکر پر ځای کړي . او پدې یې ایمان درلود چه دعا مې قبوله شوه لوي خدای حضرت اسماعيل او مور یې نه ځوره ي او لوي خدای هم دارنگه سمدستي دادعا ومنله ځکه اوس په ټوله نړي کښې داسې څوک نشته چه زړه یې د کعبې

عليه و سلم وفرمايل د حضرت اسماعيل په مور باندي دي لوي خداي رحمت وكړي كه چيري يي دا اوبه ايله كړي واي يا ابن عباس وايي به لپه يي نه واي اخيستي دا به يوه ستره بهيډونكي وباله او چينه وه .

وايي هغله بيا كالونه كالونه وروسته چه د جرم قبيله پركاروان راتله او دا بو خړك يي له مرغانو څخه واخيست چه گوري هلته مرغان كسيني او الوزي نو دا قبيله راغله او دلته يي مينه او هستوگنځي جوړ كړ او له هاجري رضي الله عنها څخه يي اذن او اجازه وغوښته او بعضي كسانو دا هم ليكلي چه هغي مباركي دا ورباندي كېښودل چه داوبو دعوا به نه كوي هغوي هم ورسره ومنل .

د صفا او مروا غونډې ترمينځ هغه كنډو چې په آخرنو وختونو كي اوس بام هم ورباندي تړلي په پورته چټ (پړ) كي هم د گڼه گوني په وخت كي سمي كاوه شي او هغه پخواني د حضرت ها جري «رض» د گړندي تگ عبادت پر گڼاي كيږي .

هو د زمزم د مباركي چيني په بهتري كېښي له پيغمبر صلي الله عليه و سلم څخه ډير احاديث روايت شوي او دا ځني څرگنديزي چه دوزي سړي د پاره مېونكي او د تزي د پاره اوبونكي او تنده ماتونكي دي .

د دي اوبو د څښلو په باب بعضي كلماتي لكه چه وايي كله چه به ابن عباس رضي الله عنه څښلي نو به يي ويل : اللهم اني اسألك علماً نافعاً ورزقاً واسعاً وشفاء من كل داء ضروري دي . معني داده . لويه خدايه د گټوري پوهي پراخ رزق درنځوړيو د رمل درڅخه غواړم . او بل دا چه ترڅو وس او

په تور و زلفونه وي تشكيل او د دي مباركو ځايونو مينه يي په زړه كسي غور ځنگونه نه خوري او د ليدلو عشق ي په ما غزونه وي كيوتي په هر حال د حضرت اسماعيل عليه السلام مور خپل د ځكر قوتي ته شيدې وركولي او پخپله يي هغه تودي او به ساپه سا څښلي تر څو هغه هم قامي شوي تندي ورباندي زور وكړ او حضرت اسماعيل هم تزي شو او خپلي گراني مورته به يي معصومي سترگي په مينه ورو وراپولي او د مهرباني او شفقت هيله به يي ځني كوله او دا مباركه هم له دي صحنې څخه په آزار شوه او نه يي غوښتل د گران زوي د مهرباني غوښتلو كتل په ناكامي استقبال شي . او ولاړه د صفا غونډې ته وختله او ښكته خوږي ته ځيره شوه چه گوندي څوك بيا مومي مگر متاسفانه څوك يي په سترگو نه ورتلو او بيا به دواډي مينځ ته رانكته شوه تر څو به د مروه غوندي ته وختله او د خپل خادر ياپروني پيڅه او څنډه به يي پورته كړه چه كه څوك ومومي او ويي وينې مگر هيڅ به يي نه ليدلي تر څو به بيا په ډيره ډيره صفا ته لاړه تر څو اوه ځله يي دامنډې رامنډې ووهلي او په آخر نې ځل يي څه غږ تر غږ شو غوږ ونه يي د خوښي د زيري زوږ د پاره ځيروو كه گوري د زمزم په ځاي يي سترگي ونښتي چه حضرت جبريل ع ورته په كوڅر كيندلي او اوبو ته يي رسولي نو په ډير گړنديتوب يي ځان ورته راوړسارو په اوبو يي كور كي راوگرځاوو له هره لوري يي ورباندي شگي راتاوكړي او كله چه به يي څښلي به ډير گړنديتوب او سرعت به راخوښيدي ابن عباس رضي الله عنه وايي چه پيغمبر صلي الله

طاقت وي هغو مړه بايد وځپل شي ځکه دا همغه توپير څرگندوي کوم چه منافقان ورباندي مبتلاو او هغوي به دومره زياتي نه ځسلي ځکه په زړونو يې د نفاق مرض حواله وو . او دا به يې هم نيت وي چه دا هغه بهتري اوبه دي چه موز يې بعضي صفتونه وليکل او دا به يې عقیده وي چه دعا هم منله کيږي او لکه څنگه چه عادت ده دا خدايي شريت او به خلک د مخکي مشرق او مغرب ته وړي او گو اكي هغه سنت امتثالوي کوم چه وايي حضرت عايشي ام المومنين رضي الله عنها به له ځانه سره وړي او ويل به يې چه پيغمبر صلي الله عليه وسلم به له ځانه سره وړي . د حضرت ابراهيم مقام :

ابن جرير اندلسي ليکي چه دا مبارک مقام چه د دي ښکلي قبي په ميان کښي ده هسي ډېره ده چه په سپنو زرو کښي نغښتي شوي لوړوالي يې دري شپره « لويشتي » او پراخوالي يې دوه لويشتي برسيري مخ يې له ښکته خواڅخه پراخ ده د دواړو مبارکو پسو پلونه پکښي څرگند دي او د گوتو نښي نښاني پکښي معلومېږي .

هغه څوک چه د لمړي ځل د پاره د دي ښکلي ډېري په خوا وشا باندي طوق راوگرزاو او هغه هم د سرورزو وو هغه امير المومنين محمد مهدي عباسي وو او په ۱۶۱ هـ سنه کښي جوړ شو او بيا وروسته له هغه لکه چه وايي هارون الرشيد په ۱۹۷ هـ څه کلکه په زرښ طوق کښي ونغښته او بيا له دي وروسته المتوکل امير المومنين جعفر وغوښتل چه د دي طوق په سر لاور ښه زرتوي کړي او ښه يې ټينگه کړي او دا په ۲۳۶ کال کښي وشو .

په اتحاد فضلا کښي ليکي چه په ۱۱۱۲ کال کښي ابراهيم بيگ په داسي ډول جوړه کړه چي سپينو زروته يې د سرورزو آب ورکړ او د زرو او تيزي تر مېنځ يې قلعي "رصاص" توي کړ تر څو يې ټينگار لاسي زيات کړي او ډېره يې ډېره ښکلي وټرله . د عباسي پاچهانو په وخت کښي کله چه به يې مغظمي مکي ته پوښ وراغوست نو مقام شريف به يې هم پوښاوو . او تور پوښ چه په زري تظريز او سينگار به ښکلي وو هغه تابوت ته چه په پنجره کښي دننه وو وراغوست او قرآني آيتونه به ورباندي ليکلي وو . دا ښکلي خداي معجزه او مبارکه ډېره کالونه کالونه همدلته د مظاف په غولي پرته وه او تر اسلام رومي او وروسته داسي د خلکو دازدحام گڼه گوني مخ کولو او لمس کولو او د باران اوريدلو او سيلابو راتللو څخه يې د ضايع کيدا ويره وه تر څو ورته پنجره جوړه شوه او لکه چه وايي په کال ۲۴۱ کښي امير المومنين امرو فرمايه چه هغه کړسي چه دا ډېره ورباندي ايښي وه او په قلعي تختو پوښ ده بايد د سپينو زرو په تختو بدلي شي . او دا پوره جوته نده چه د لمړي ځل د پاره دا قبه اويا پنجره چاودانه کړه ، مگر په نيمگړي توگه داسي ويلي شو چه په کال ۸۱۰ کښي د مقام د پاره په خاص ډول داسي شکل تابوت تيار شو چه له يو ځاي بل لوري ته نه نقل کيږي تر دي پخوايي فقط قبه وه . د مقام ابراهيم په ودانولو او څرنگوالي کښي تاريخ ډير کسان ليکلي خلاصه دا چه عبدالعزیز عثمانی د قبي په لوړوالي کښي يو نيم ذراع په اندازه جگوالي کړي او دا په ۱۲۷۹ کال کښي

شخصیت اسلامی و شجاعت جمہادی الحاج محمد امین « فروتن » خاں چشم دشمنان اسلام است

مشرفہ کعبہ د عبادت لمړي ماني

خدام الفرقان

احمد شاه ((اوريا)) وحدت يار
Ahmad Shah Vahdat Yar

سال دوم ، شماره ششم میزان - عقرب ۱۳۷۰ هـ ش

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله

الذي هدانا لهذا

الذي كنا في ضلال

عن هذا

یادداشت اداره

همانطوریکه از نام و لفظ خدام الفرقان پیداست برآستی هم منسوبین این جنبش در راه خدمت به جهاد مقدس و پاینده به ارشادات الهی بوده که تا کنون یک سد مستحکم علیه دشمنان اسلام بوده و هست . ۲۵ سال قبل از امروز جنبش خدام الفرقان به رهبری علامه محمد اسمعیل مجددی وعده از شخصیت های مذهبی کشور اساس گذاشته شد . خدام الفرقان که در واقعیت بیانگر اصول قرآن است کوشیده است خطرات و جنایات که ملت را به بی راهه می کشاند افشا نماید .

اساساً با طرز این روش که مطابق اصول اسلام است توانسته است خود را در قلب ملت جا دهد و موفقیت های چشم گیری را نصیب شود .

امروز که ۲۵ سال از ایجاد جنبش خدام الفرقان میگذرد و مبارزه قلمی اعضای جنبش خدام الفرقان به جهاد مسلحانه عوض شده شما خود شاهد اید که هزاران جوان آگاه و فرزندان راستین میهن رهرو علمبرداران و شهیدان میدان مبارزه و جهاد اند . تا باشد آرمان ملت مظلوم ستمدیده گان عصر و بازماندگان شهدا بر آورده شود . لازم و بجا است تا از شخصیت های پیشتانز جنبش خدام الفرقان محترم مولوی نصرالله «منصور» محترم مولوی عبدالستار «صدیقی» محترم میر صاحب مغل خیل ، محترم مولوی عبدالمنان ، محترم مولوی رحیم الله و دیگر برادران مجاهد که گام به گام مجاهدین راستین نهاده اند اظهار امتنان غانیم و با کمال افتخار ۲۵ مین سالگرد جنبش خدام الفرقان را برای مجاهدین مهاجرین و هموطنان ستمدیده تبریک گفته و از خداوند بزرگ برای تمام مجاهدین عزیز موفقیت قنا داریم .

اداره مجله

خدام الفرقان

ارگان نشراتی حرکت انقلاب اسلامی افغانستان

شماره ششم ، سال دوم ، میزان وعقب ۱۳۷ هـ ش

فهرست مطالب

سرمقاله

د حرکت انقلاب اسلامی افغانستان دمحترم مشر پیغام شخصیت الحاج محمد امین فروتن مشرفه کعبه د عبادت ...

فرهنگ اسلامی

خومره طبیعی ینکلا او ...

شیران طرابلس

سیاست او په افغانستان کی ...

سخنی چند پیرامون طنز

یوه لنډه کیسه

نظام های سابق یا ...

وخت د مسلمان په ژوند کی

تحت نظر هیأت تحریر:

آدرس پستی : G.P.O BOX164

صدر - پشاور - پاکستان